

Årsredovisning 2021

Munkedals
Kommun

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Sammanfattning.....	3
Demokrati och inflytande.....	5
Vision och mål.....	6
Miljöredovisning	6
Kommunala jämförelser	12
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	14
Översikt över verksamhetens utveckling.....	14
Den kommunala koncernen	15
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	16
Händelser av väsentlig betydelse.....	20
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	22
God ekonomisk hushållning	24
Resultat och ekonomisk ställning	25
Balanskravsutredning.....	28
Förväntad utveckling.....	29
Väsentliga personalförhållanden	29
EKONOMISK REDOVISNING	32
Redovisningsprinciper och redovisningsmodell.....	32
Resultaträkning	34
Kassaflödesrapport	35
Balansräkning	36
Noter	38
Investeringsredovisning	42
Driftredovisning.....	43
Driftredovisning per nämnd	44
KOMMUNENS VERKSAMHET	46
Kommunledning	46
Utbildning.....	47
Kultur och fritid	50
Välfärd	51
Arbetsmarknad och integration	53
Folkhälsa.....	54
Samhällsbyggnad och teknisk service.....	56
KOMMUNALA FÖRETAG – EKONOMI OCH VERKSAMHET.....	58
Munkedals Bostäder AB (Munkbo)	58
Munkedal Vatten AB.....	59
Rambo AB	59
Vadholmen Foss 2:81 mfl AB	60
Dingle Industrilokaler AB	60
KHRF Sörby- Dinglegården	60
Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän.....	61
REVISIONSBERÄTTELSE	62

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Under 2021 väcktes åter en framtidstro i takt med att vaccinationer kom i gång i stor skala. Tack vare kompetenta och uthålliga medarbetare och chefer så har Munkedal lyckats hantera pandemin på ett föredömligt sätt. Det har varit två år som inneburit en stor press inom både skola och omsorg. Jag vill rikta ett stort tack till er som varje dag möter våra äldre och gör skillnad i deras vardag. Jag vill också rikta ett stort tack till er som gjort ert yttersta för att upprätthålla en undervisning värd namnet trots rådande pandemi. Jag vill slutligen rikta ett stort tack till er alla som hållit i och hållit ut och som säkerställt en god kommunal service. Ni är guld värda!

Foto: Christoffer Rungberg, Kommunstyrelsens ordförande

Pandemin har trots allt bidragit till något positivt och ett exempel på det är den digitala utvecklingen. Samtliga verksamheter blev nödgade att hitta digitala lösningar för att kunna genomföra möten och sprida information. I kommunen arbetar vi också med att göra det enklare att skicka in ärenden till bland annat samhällsbyggnadsnämnden. På vår hemsida har vi också lanserat vår chatbot, Kommun-Kim, som hjälper digitala besökare att hitta rätt.

När pandemin slog till blev "Svemester" en ny trend. Vi svenskar semestrar nu i större utsträckning hemma i Sverige och detta har påverkat Munkedal positivt. Munkedals besöksnäring växer så det knakar och det är oerhört glädjande med tanke på hur tufft det varit för branschen i stort. Det visar på gott entreprenörskap och stärker redan starka företag.

Kommunen som helhet gör ett fantastiskt bra resultat tack vare en mer positiv utveckling än man tidigare befarat. Det skapar utrymme för Munkedal att kunna genomföra de stora investeringar vi står inför. Under de senaste åren har vi satsat på att renovera våra skolor i Dingle som färdigställdes under 2020 och Hällevadsholm under 2021. I Hällevadsholm innebar det också ett nytt bibliotek där det erbjuds "Meröppet" och det betyder att du kan låna böcker även när det är obemannat. Under 2021 står etapp två klar och under 2022 kommer vi att slutföra renoveringen och utbyggnaden av Hedekas skola. När vi nu färdigställer dessa projekt är det dags att starta upp det vi kallar skolprojekt Munkedal. Det är inte bara skolor som ska byggas och renoveras. Vi har under många år diskuterat hur och var ett nytt särskilt boende bör byggas och även den frågan närmar sig mållinjen och vi kan börja planera för byggnation.

Det är nu tre år sedan den nya nämndsorganisationen sjsattes och det har tagit en tid för både politiker och tjänstemän att sätta sig in i den nya organisationen. Det har varit både utmanande och lärorikt för de allra flesta men nu upplever jag att den börjar sätta sig och med det kan vi arbeta på i en god miljö.

Nämnderna visar på goda resultat medan välfärdsnämnden fortsatt har utmaningar. Under pandemin har bland annat försörjningsstödet ökat vilket påverkar nämndens ekonomi negativt. Enligt kommunfullmäktiges beslut har välfärdsnämnden fortsatt ett uppdrag att komma ner i kostnader mot jämförbara kommuner och det arbetet fortsätter samtidigt som det är viktigt att visa på en budgetföljsamhet framöver.

Under slutet av 2021 antog kommunstyrelsen "Riktlinjer för service och bemötande" i Munkedals kommun. I Munkedal ska alla invånare och företagare som är i kontakt med kommunen känna att man är kund och ska bli bemött som en kund. Oavsett om det gäller bygglov, ansökan om bistånd eller föreningsbidrag så ska du känna att du är viktig för Munkedal! Detta är en del av att skapa ett bättre företagsklimat i vår kommun och det arbetet kommer att fortsätta kommande år. Så slutligen vill jag rikta ett stort tack till alla er företagare som skapar arbetstillfällen och välfärd i vår kommun. Utan företag stannar Sverige!

Sammanfattning

Året 2021 sammanfattas med ett bra resultat och en måluppfyllelse som fortsatt pekar i positiv riktning.

Årets resultat för 2021 uppgår till 34,8 mnkr vilket är betydligt över det budgeterade resultatet på 14,3 mnkr. Årets resultat i relation till skatter och generella statsbidrag är 4,7 procent vilket är över resultatmålet för året på 2,0 procent. Det senaste året har ökningen av nettokostnader varit högre än ökning av skatteintäkter och generella statsbidrag. Däremot är den genomsnittliga ökningen av nettokostnader de senaste tre åren, 3,9 procent, lägre än motsvarande ökning av skatte- och bidragsintäkter som uppgår till 4,9 procent.

Det positiva resultatet medför att kommunens soliditet förbättras med två procentenheter till 55 procent. Inklusive alla pensionsåtaganden är kommunens soliditet 27 procent.

Investeringsvolymen under året, inklusive exploateringsverksamheten, uppgår till 81,8 mnkr vilket är i nivå med föregående år men under budgeterad nivå. Investeringsstakten de senaste tre åren ligger på 72,9 mnkr per år. Den relativt höga investeringsvolymen medför att självfinansieringsgraden hamnar under 100 procent och uppgår till 74 procent.

Glädjande är att invånarantalet fortsatt att stiga. Antalet invånare uppgick vid årsskiftet till 10 588 vilket är en ökning med 6 personer.

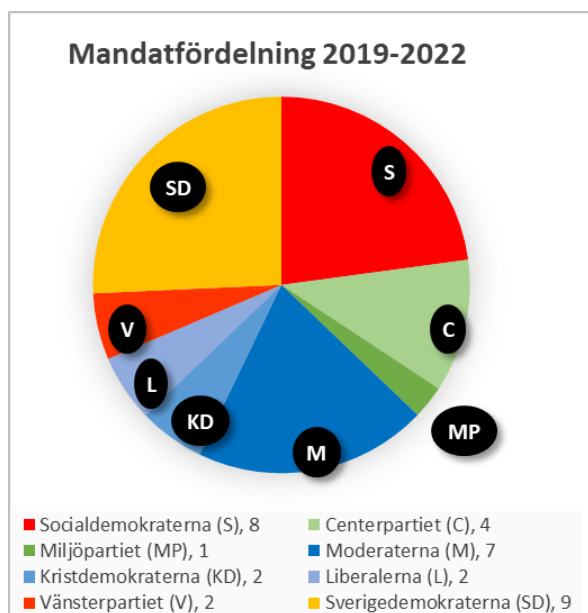
Måluppfyllelsen är god. De finansiella målen för god ekonomisk hushållning är uppfyllda och de fyra inriktningsmålen är delvis uppfyllda och bedöms även ha en positiv trend. Pandemins restriktioner har minskat möjligheten att uppfylla en del av verksamhetsmålen.

Vaccination mot covid-19 på kommunens äldreboenden, februari 2021 – Foto: Erland Pålsson

Demokrati och inflytande

Kommunfullmäktige är den högsta beslutande instansen. I fullmäktige finns 35 ledamöter vilka väljs i allmänna val vart fjärde år. Efter valet 2018 bildade Moderaterna (M) och Liberalerna (L) minoritetsstyre i Munkedals kommun. De innehar tillsammans 9 av kommunfullmäktiges 35 mandat. Fullmäktige har letts av ett presidium som består av ordförande Heikki Klaavuniemi (SD), en 1:e vice ordförande Johnny Ernflykt (M) och 2:e vice ordförande Christer Nilsson (C).

Under 2021 har Kommunfullmäktige haft 7 möten och behandlat 121 (f år 139) ärenden. Kommunfullmäktiges sammanträden är öppna för allmänheten och har annonserats via kommunens hemsida och kommunens officiella anslagstavla i kommunhuset Forum. Via medborgarförslag har kommuninvånare möjlighet väcka ärenden i fullmäktige. Under 2021 inkom 1 (f år 4) stycken medborgarförslag. Fullmäktiges ledamöter kan även själva ta initiativ och väcka ärenden via en motion. Under 2021 inkom 15 (f år 14) stycken motioner.

Flertalet av kommunfullmäktiges sammanträden har på grund av Covid-19 hållits digitalt med stöd av ett särskilt närvaro- och röstningssystem. Sammanträdena har sänts i realtid över webben.

Vision och mål

Vår vision

Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd för Munkedals kommun.

Munkedal – mer av livet. En hållbart växande kommun med engagerade invånare. Här tar vi oss an framtidens utmaningar tillsammans!

Inriktningsmål för verksamheten

Kommunfullmäktige har beslutat om fyra inriktningsmål för verksamheten för att uppnå god ekonomisk hushållning. Till varje inriktningsmål kopplas verksamhetsmål. Varje nämnd ska fördela resurser samt föreslå verksamhetsmål inom de ekonomiska ramarna.

1. Alla ska vara anställningsbara
2. Skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen
3. Alla ska känna sig trygga i att få det stöd som behövs utifrån behov
4. Munkedal ska bidra till minskad klimatpåverkan

Måluppfyllelse

Alla ska vara anställningsbara

Andelen behöriga till gymnasiet i åk 9 har ökat till 85 procent läsåret 20/21. Det är endast 7 elever från Kungsmarksskolan som börjar på IM läsåret 21/22. Det är en minskning med 12 elever från föregående år. Det genomsnittligt meritvärde för slutbetyg i årskurs 9 var 212,5 poäng år 2021, till skillnad från 187,4 poäng år 2020. Det betyder att meritvärdet nu ligger i nivå, eller till och med strax över, det modellberäknade värdet. Andelen elever med meritvärde över 250 har ökat från 12 procent till 22 procent.

Trots covid och förväntade låga resultat lyckades 10 av 12 elever ta examen från Processtekniska gymnasiet. 11 av 12 gymnasieelever från åk 3 Process har haft sommarjobb inom industrin, varav två redan vid skolslut hade tillsvidareanställning eller längre vikariat.

Utbyggnaden av 1-1 är nu helt genomförd i grundskolan. I förskoleklass och på fritidshem finns tillgång till IKT- verktyg. All tillsvidareanställd personal har nu en dator som arbetsverktyg. Utbildningsinsatser för personal är pågående för att skapa en mer likvärdig kunskap och användning av digitala verktyg. Under hösten har alla IKT-pedagoger utbildats i Teams och under våren 2021 har de vidareutbildat sina kollegor på respektive skolenhet. Digital distansundervisning har ökat, i och med pandemin, vilket i sin tur har utvecklats och

ökat kunskaperna kring att använda digitala läromedel hos både pedagoger och elever.

Arbetet med att ta fram en årskursplan kopplat till studieteknik och digitala läromedel fortgår enligt plan. Den ska implementering i samtliga verksamheter med början höstterminen 2021.

Inom förvaltningens verksamheter är målet att hjälpa dem som riskerar att hamna i försörjningsstöd ut på arbetsmarknaden, alternativt i praktikplats. Utbildade handledare finns i verksamheterna för att kunna ta emot och vägleda praktikanter på bästa sätt.

Många enheter inom de särskilda boendena har nu extratjänster och har anmält intresse av att ta emot fler. Möjligheten till att få anställa extratjänster styrs av arbetsförmedling och har påverkats negativt av deras omorganisation samt pandemin. Timanställda erbjuds i den mån man kan möjligheten att kombinera utbildning och arbete, genom validering. Inom Hemtjänst Svarteborg har man påbörjat arbetet med att knoppa av omsorgsnära servicetjänster genom att plocka ur städteamet och lägga detta på ett städteam. Städteamet består av personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och riskerar att behöva ansöka om försörjningsstöd, dessa anställs istället efter praktik med hjälp av anställningsstöd. Denna form av anställning kräver arbetsförmedlingens medverkan.

Inom individ och familjeomsorgen och arbetsmarknadsenheten fortgår arbetet med att identifiera försörjningsstödstagare för att se om de har rätt till någon form av bidragsanställning, arbetssättet omfattar alla klienter.

Personer som går ur etableringen ligger under Arbetsförmedlingens ansvar och socialtjänsten får ej styra vilka insatser och aktiviteter som de får ta del av, eftersom de då mister sin ersättning från Arbetsförmedlingen. Därför krävs det ett nära samarbete mellan kommunen och Arbetsförmedlingen.

Tidigare så har arbetet med att skriva in försörjningsstödstagare på Jobbcentrum för att kartlägga deras arbetsförmåga samt få hjälp med att komma ut i jobb försvårats på grund av personalbrist. Nu har Jobbcentrum rekryterat en arbetsmarknads-konsulent. Arbetet har under 2021 försvårats av rådande pandemi. De personer som skrivs in på Jobbcentrum är nu de som står väldigt långt ifrån arbetsmarknaden, de personer som bedöms ha arbetsförmåga hålls inom Arbetsförmedlingens KROM- Rusta och matcha som tillkom i maj 2021.

Inom övriga verksamheter så finns utbildade handledare i verksamheterna för att kunna ta emot och vägleda praktikanter på bästa sätt. Många enheter inom de särskilda boendena har nu extratjänster och har anmält intresse av att ta emot fler. Möjligheten till att få anställa extratjänster styrs av arbetsförmedling och har påverkats negativt av deras omorganisation samt pandemin.

Som en del i kommunens inriktningsmål att "alla ska vara anställningsbara" har samhällsbyggandsförvaltningen utrett förutsättningarna för att erbjuda möjlighet till lärling- och/eller traineeplatser. Utredningen visar att samhällsbyggnadsförvaltningen har goda förutsättningar att erbjuda en eller två lärlings- och traineeplatser per enhet varje år. Förvaltningen har sammanlagt haft 17 praktikanter under perioden.

Pilotprojekt i Svarteborg avseende samarbete mellan Kulturskolan och skolan kommer igång under 2022. Biblioteket i Hällevadsholm är på plats och samarbetet med skolan fungerar utmärkt.

Utredning om möjlighet att införa idéburet offentligt partnerskap (IOP) och kontakter har tagits med andra kommuner för att ta del av vilka utmaningar som finns kring detta och vilka förutsättningar som finns för nya former av sysselsättning.

Utredning om prestationsbaserat försörjningsstöd pågår och dialog har först under året med välfärdsförvaltningen.

Verksamhetsmål	Utfall
Alla ska nå gymnasiebehörighet och fullfölja sina gymnasiestudier inom tre år	Delvis uppfyllt
Bli mer digitaliserade i syfte att effektivisera	Delvis uppfyllt
Vi ska öka antalet personer efter avslutad etablering som går ut i arbete där ingen utbildning krävs	Delvis uppfyllt
Varje verksamhet/enhet ska ha minst en praktikant eller liknande under året.	Helt uppfyllt
Vi ska utreda förutsättningarna för att erbjuda möjlighet till lärlings- och/eller traineeplatser	Helt uppfyllt
Vi ska arbeta för ökad folkbildning	Delvis uppfyllt
Skapa förutsättning för nya former av sysselsättning	Delvis uppfyllt
Ökad inkludering genom att fler har sysselsättning	Delvis uppfyllt

Skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen

Enligt föräldraenkäten är tryggheten och trivseln på våra förskolor hög. Arbetet med Plan mot kränkande behandling har skett med kontinuerliga reflektioner på avdelningsplanering kring barngruppernas sociala samspel, samt pedagogernas bemötande. Barnintervju genomförs nu i början av maj.

Enligt OSA enkäten 2020 är trivsel och trygghet hög även bland personalen. OSA enkäten har lyfts på APT med fördjupning i vissa delar.

Samtliga enheter har pulshöjande aktiviteter varje dag. Elevråd genomförs regelbundet på samtliga skolenheter. Trygghetsvandringar genomförs på de flesta F-6 skolorna och fritidshemmen.

På Kungsmarksskolan finns ett "kontrakt" som all personal är väl känd med. Det har tillverkats i samråd med elev och personal. Kontraktet utvärderas årligen med elevers och personalens hjälp. Detta kontrakt har mentorn genomgång av första dagen och därefter följs det upp 1 gång varje månad med klassen på klassråd. Elever och lärare talar om hur det efterlevs och vad som känns bra och vad som kan bli bättre och därmed utvecklas. Kontraktet stämmer väl överens med skolans lika-behandlingsplan och finns översatt till flera språk.

Skolinspektionens skolenkät, som genomfördes under läsåret i klass 5, klass 9 och på gymnasiet åk 2 visar att Munkedals kommun ligger väldigt väl till jämfört med andra kommuner när det gäller elevernas upplevelse av trygghet. I åk 5 (81 procent), vilket är ett värde runt rikssnittet, i åk 8 (78 procent) ligger värdet något över rikssnittet och på gymnasiet (93 procent) ligger värdet långt över rikssnittet.

Jämfört med föregående läsår har den oroande frånsvaron alltså minskat med nästan hälften över hela kommunen. Detta kan förklaras bland annat genom att närvaroplanen har implementerats på organisation, grupp och individnivå. Kommunens frånsvarosystem skola24 har fått ett nytt gränssnitt som innebär att klasslärare får månadsrapporter vid oroande frånsvar vilket underlättar arbetet med att uppmärksamma elever med hög frånsvaro. När arbete med närvaroplanen implementerades i arbetsgruppen på skolorna fanns ett visst motstånd, då man beförde högre arbetsbelastning. När man sedan såg att frånsvaron ökade blev det motiverande att fortsätta. På föräldramöten påtalas vikten av närvaro kopplat till fullföljda studier. Skolornas utvecklingsarbete ex. fullföljda studier, trygghetsteam/trygghetsgrupper kan också ha haft betydelse för att främja närvaron.

Insatser som görs inom förskolan för att vara en attraktiv arbetsgivare är friskvårdsbidrag, kläder till personalen och fria pedagogiska måltider.

OSA-enkäten inom Barn- och utbildningsförvaltningen visar att medarbetarna i hög utsträckning känner till målen för verksamheten samt att de vill rekommendera Munkedals kommun som arbetsgivare till vänner och bekanta.

Välfärdsförvaltningen arbetar aktivt med att stärka inflytandet för brukarna som finns i förvaltningens verksamheter. Under året så har förvaltningen arbetat med brukarinflytande på olika sätt. En bas för brukarinflytande är de genomförandeplaner där individen medverkar till hur den önskar att insatserna utförs. Under året så har verksamheterna börjat arbeta utifrån metoden IBIC - individens behov i centrum, där utgångspunkten, som det framgår av namnet är individens behov.

Ny tillgänglighetsramp och tillgänglighetstolett till badplatsen i Hällevadsholm, ny parkering till Gårviks badplats och en ny hundbadplats i Saltkällan är åtgärder som utförts under året. Nya parkbänkar är monterade i Örekilsparken och på Centrumtorget är en cykelpump och cykelpollare uppsatta. Ny asfaltbeläggning på GC till Jonsäng, Brudås och till Foss väster är nyligen utförda.

5 samhällsnära röjningar är gjorda och utbyte av gammal armatur har genomförts i hela kommunen.

Trygghetsvandring är utförd i Hedekas i samarbete med polis och säkerhetssamordnare.

Kultur och fritid har kunnat genomföra ett flertal aktiviteter med hjälp av digitala arbetsverktyg. Kulturskolan har kunnat genomföra musikundervisning, teatergrupper och vissa delar av musikalundervisning. Ung Fritid har genom digitala plattformar haft fritidsgårdsverksamhet on-line.

Digital information med uppläsning- och förstoringfunktioner finns via kommunens hemsidor. Nyhetsbrev sänds ut i olika grupperingar för att informera om aktuella frågor. Affischering om kommande event sker på anslagstavlor och skärmar. Det vi behöver stärka upp är en ökad medvetenhet om information på olika språk.

Arbetet med att ta fram ett bostadsförsörjningsprogram har påbörjats som ett led i skapa förutsättningar för attraktiva bostäder samt boendemiljöer.

Verksamhetsmål	Utfall
I våra verksamheter ska alla känna trygghet och glädje	Delvis uppfyllt
Barn- och utbildningsförvaltningen ska vara en attraktiv arbetsgivare	Delvis uppfyllt
Vi ska skapa en plan för brukarinflytande	Delvis uppfyllt
Vi ska skapa tillgänglighet och trygghet i det offentliga rummet	Helt uppfyllt
Våra aktiviteter ska vara tillgängliga för alla	I hög grad uppfyllt
Bra och attraktiva bostäder samt boende- och vistelsemiljöer	Helt uppfyllt

Alla ska känna sig trygga i att få det stöd som behövs utifrån behov

Genom samarbete med externa aktörer skapar ökad möjlighet att möta alla elever utifrån deras individuella behov. Exempel på samverkansparter är socialtjänst, familjebehandlare, ungdomsmottagning, habilitering, BUP, vårdcentral, UPH och Ung fritid. På gymnasiet och vuxenutbildningen sker samverkan även med AME och försörjningsstöd.

Elevhälsan deltar i två samverkansdagar om året tillsammans med socialtjänsten (IFO). Fokus har varit samverkan kring att främja skolnärvaro och tidiga samordnade insatser. Att samtala om "case"-snarare än specifika ärenden har varit givande. Det är svårt att utveckla samverkan i specifika ärenden och samverkan både kan och behöver utvecklas ytterligare i framtiden. På grund av Covid har arbetet med samverkansmodellen som ska utarbetas skjutits fram. Arbetet är pågående men fördröjt.

SIP-möten (Samordnad individuell plan), för att samordna olika verksamheters insatser kring elever genomförs på alla enheter under läsåret och representanter från elevhälsan medverkar. SIP-styrgrupp träffas 1 gång i månaden i samband med vårdsamverkan, här har även skolpsykolog deltagit.

Genom projektet Tidig upptäckt, tidig insats har fler barn med svårigheter identifierats vid en tidigare ålder och även fått insatser tidigare.

Resultaten av Skolverkets tester granskas i elevhälsan och åtgärder för förbättring diskuteras för utfallselever och logoped och speciallärare är med och handleder pedagoger i de fall elever har låga resultat.

På tre enheter har en flexgrupp startats under perioden med mycket gott resultat när det gäller både kunskapsprogression för eleverna, högre närvaro men också för studiero och trygghet. I flexgruppen erbjuds elever i behov av stöd en annan studiemiljö och ett kvalificerat stöd i olika omfattning.

Möjligheten att skapa ny samverkan med samhällsnyttiga organisationer har kraftigt begränsats av de restriktioner som gäller kring att samla eller träffa människor i pandemin.

Förvaltningen planerar att fortsätta arbeta med att identifiera befintliga samarbeten och fokusera på grupper där man inte nått framgång hittills. Arbetet pågår att återuppta de samverkansformer som fanns innan pandemin bröt ut.

Inom de särskilda boendena har man inte kunnat genomföra anhörigträffar utifrån de restriktioner som rått. Målet är att ha kontinuerliga anhörigträffar för en god samverkan med de boende och

deras anhöriga. Även inom hemtjänsten så planeras det att få till anhörigräffar under 2022.

Arbetsmarknadsenheten arbetar kontinuerligt med att skapa nya samarbetsformer, såväl med det privata näringslivet som med civilsamhället.

Inom måltidsavdelningen har man uppdaterat hemsida och intranät. Byggt upp en helt ny information för förskola, skola och äldreomsorgen. Inom bygglov har flera e-tjänster skapats för att förenkla kommunikation och administration. I planprocessen har modeller för digital samrådsprocess tillämpats och de första digitala plankartorna har börjat tas fram. Det är lättare att hitta och förstå. Samtliga avdelningar ser över sina sidor vilket är klar under året. Uppföljning av antalet besökare på hemsidan har inte skett.

Bygdegårdar och Folkets hus i olika kommundelar lyfts fram i "Grejen med Munkedal".

Arbetsmarknadsenheten har helt lämnat Bruksvägen 6, där fritidsgården har sina lokaler. Tillgången till utrymme för att iordningsställa ett garage har frigjorts och personalen inom Ung fritid har tillsammans med stöd från ungdomarna börjat göra i ordning lokalen.

LUPP-undersökning genomfördes under oktober och november. Sammanställningen presenteras våren 2022.

Riktlinjer för service och bemötande i Munkedals kommun presenterades för kommunstyrelsen i november.

Verksamhetsmål	Utfall
Barn- och utbildningsförvaltningen ska samverka med IFO och andra viktiga aktörer	Delvis uppfyllt
Tidiga insatser till barn och elever ska prioriteras	Delvis uppfyllt
Vi ska öka vårt samarbete med samhällsnyttiga organisationer och andra i civilsamhället för att skapa aktiviteter i syfte att bryta isolering och ensamhet	Ej uppfyllt
Vi ska bli mer digitalt tillgängliga	I hög grad uppfyllt
Vi ska sprida kunskap om mötesplatser och forum för gemenskap	Helt uppfyllt
Vi ska stödja och inspirera invånarnas engagemang i att skapa en aktiv fritid	Delvis uppfyllt
God tillgänglighet, service och bemötande	Helt uppfyllt

Munkedal ska bidra till minskad klimatpåverkan

Samtliga förskoleavdelningar vistas ute minst en gång per dag. Samtliga avdelningar går dessutom på någon utflykt till exempel till skogen någon gång i veckan, förutom vi hög sjukfrånvaro då personal saknas.

Källsortering finns i förskolornas matsal och samtliga avdelningar källsorterar plast, kartong och övrigt avfall. Skräpförrådet har utvecklats genom att skapa lådor för sortering av skräp. Förskolorna deltar varje år i Håll Sverige rent.

Plan för källsortering finns på samtliga verksamheter. Alla verksamheter har ännu ej möjlighet till källsortering då det inte finns kärl. På flera enheter källsorterar verksamheten men vid sophantering läggs allt i en och samma container, vilket skickar fel signaler till barn och verksamhet.

Samtliga verksamheter har genomfört flertalet aktiviteter inom området hållbar livsstil. Några exempel är drogförebyggande arbete och temadagar, batterijakt, samlad skolmåltid, TEMA utifrån "Lärande för hållbar utveckling (LHU).

Ett nytt samverkansprojekt med Kostenheten har inletts under året. Syftet är att skapa starka ledstänger mellan hållbarhet, pedagogisk, ökad hälsa och välmående samt ökad måluppfyllelse.

Den ökade digitaliseringen medför minskad konsumtion av papper och material, vilket är bra ur ett hållbarhetsperspektiv.

Den höga och oroande skolfrånvaron över tid har minskat från drygt 19 procent av grundskole-eleverna till knappt 10 procent, vilket är en enorm förbättring.

Välfärdsförvaltningens verksamheter källsorterar i den mån det är möjligt och förutsättningar finns. Arbetsmarknadsenheten arbetar till stor del med återbruk och källsortering. Stora delar av daglig verksamhet och Jobbcentrum bygger på återbruk, här finns två secondhandbutiker och huvuddelen av allt material som verksamheterna använder härstammar från återvunnet material. Daglig verksamhet är också behjälplig när det kommer till källsortering, då de hjälper till att köra källsorterat material till återvinning för gruppbostäderna samt på Forum.

Hemtjänsten är behjälpliga om brukaren så önskar och förutsättningar finns. I övrigt så uppmuntras personalen att applicera ett miljötänk där så är möjligt. Under året så har möjligheterna att källsortera på kommunens särskilda boenden ökat, detta för att nya sopkärl gjorts tillgängliga samt att nya soprum byggts.

Inom samhällsbyggnadsförvaltningen är inga nya inköp gällande arbetsfordon eller personbilar planerade. Men om behovet uppstår så kommer klimatpåverkan beaktas.

Mataavfallssortering har införts i en stor del av kommunens kök samt i övriga verksamhetslokaler. På Inspiratörens förskola är soprummet klart under första kvartalet 2022, Dingle förskolas om- och tillbyggnad inkluderar soprum. Genomgång med rektorer för vissa skolor om sortering genomförs under första kvartalet 2022.

Utfasningen av miljöfarliga kemikalier är genomförd.

Måltidsverksamheten genomför många olika insatser för att minska kommunens klimatavtryck från livsmedel bland annat genom avfallshantering, inköp, svinn, menyplanering med mera.

Målsättningen om att 80 procent av kommunens verksamheter förberetts för kommande källsortering är inte uppnått. Detta mål står kvar under 2021 och arbetet startar omgående.

De cyklar som lånas ut är enbart elcyklar varför vi önskar sälja de andra trampcyklarna. Eventuellt kan en ny elcykel köpas in för den försäljningssumman. Detta kommer att öka utlåningen.

En digital nano-utbildning i klimat och miljöfrågor är framtagen, i samarbete mellan miljöstraterna i Munkedal, Lysekil, Sotenäs, Tanum och Strömstad. Den är riktad till både politiker och tjänstemän.

Konsekvensbeskrivning med utgångspunkt i klimatkonventionen införs i mallen för kommunens tjänsteskrivelser. Textförslag är framtagen. Förslaget ska förankras förvaltningsövergripande före det förs in i mallen.

Verksamhetsmål	Utfall
I våra verksamheter ska vi arbeta för att alla utvecklar en hållbar livsstil	Delvis uppfyllt
Alla våra enheter ska källsortera efter bästa förmåga	Delvis uppfyllt
Vi ska öka andelen fossilfritt drivmedel	Delvis uppfyllt
Vi ska skapa förutsättningar för kommunens verksamheter att minska sitt klimatavtryck	Delvis uppfyllt
Vi ska sprida kunskap om en hållbar livsstil	Ej uppfyllt
Kunskapsnivån för hur Munkedal kan minska sin klimatpåverkan ska öka	I hög grad uppfyllt
Klimatpåverkan ska beaktas inför politiska beslut	I hög grad uppfyllt

Biblioteket i Hällevadsholm erbjuder nu "Meröppet" – Foto: Erland Pålsson

Miljöredovisning

Munkedals kommun har under 2021 fortsatt arbeta efter de lokala miljömål som antogs juni 2016. Under året har en ny Miljö- och Klimatstrategi tagits fram som kommer antas 2022.

Miljömålen har tagits fram av miljönämnden i mellersta Bohuslän, en samverkan mellan Munkedals, Lysekil och Sotenäs kommun i samarbete med förvaltningen. Miljömålsarbetet bygger på 15 nationella miljömålen. Målen för Munkedal är tio inom fyra huvudområden:

- Hållbar livsstil
- Biologisk mångfald
- God vattenstatus
- Hållbar energikonsumtion

De kommunala bolagen skall också följa dessa miljömål. Kommunfullmäktige har även antagit en miljöpolicy för hela koncernen.

Miljömål

Handlingsplanen för miljömålsarbetet har delats in i fyra huvudgrupper – Hållbar livsstil, Biologisk mångfald, God vattenstatus och Hållbar energikonsumtion. Dessa har i sin tur delats in i inriktningsmål:

Hållbar livsstil handlar om att främja ett hållbart beteende och erbjuda en hälsosam livsmiljö. Munkedals kommun ska:

- Främja ett hållbart beteende via utbildning och information
- Erbjuda invånare och turister en hälsosam livsmiljö
- Se demokrati, delaktighet och inflytande som viktiga medel i arbetet för hållbar utveckling

Under året har det arbetats med landsbygdsutveckling, upphandlingar, avfallssortering (Rambo), utökning av återbruk på återvinningscentraler (Rambo). Dessa satsningar har bidragit till bättre resursutnyttjande.

Biologisk mångfald handlar om att ha kunskap om och att hänsyn tas vid planering och exploatering av kommunens naturmiljöer. Munkedals kommun ska:

- Ha god kunskap om och kommunicera om kommunens naturmiljöer
- Ta hänsyn till värdefulla naturmiljöer vid planering och exploatering

Under året har det arbetats med naturmiljöutredningar i detaljplanearbetet, skogsvård med mera. Dessa satsningar har bidragit till att få bättre kunskap om den lokala naturen.

God vattenstatus handlar om att ha kunskap om och verka för den marina miljön samt en god grund- och dricksvattenförsörjning. Munkedals kommun ska:

- Ha god kunskap om kommunens marina miljö

- Verka för god marin livsmiljö
- Verka för god grund- och dricksvattenförsörjning

Under året har det arbetats med vattenskyddsområden, VA-strategi och åtgärdsprogram för bättre vattenstatus samt åtgärder på ledningsnät och i va-anläggningar. Dessa satsningar har bidragit till förbättrad kunskap och bättre vattenmiljö.

Hållbar energikonsumtion handlar om att minska energiförbrukningen, öka andelen förnybar energi och främja klimatsmarta transporter och kommunikation. Munkedals kommun ska:

- Minska energiförbrukningen
- Verka för att andelen förnybar energi ökar
- Främja klimatsmarta transporter och kommunikationer

Under året har det arbetats med att minska energiförbrukningen i kommunens byggnader, minska beroendet av fossila bränslen och öka antalet kommunala biogasbilar. Dessa satsningar har bidragit till mindre utsläpp av växthusgaser.

Framtid

Ytterligare minskad energiförbrukning och klimatsmarta transporter liksom ökad sortering av avfall är angelägna frågor för de kommande åren.

Nyckeltal

Elförbrukning MWh	2009	2014	2019	2020	2021
Kommunala fastigheter	5 542	5 518	4 646	4 013	4 244
- varav Forum	467	438	341	274	246
Utvecklingscentrum	-	-	660	684	715
Munkbo	1 302	1 357	1 546	1 289	1 265
Gatubelysning	863	835	800	800	780
Totalt	7 707	7 711	7 652	6 785	7 004

Eldningsolja m3	2003	2009	2014	2019	2020	2021
Kommunala fastigheter	584	88	20	18	21	8
Utvecklingscentrum	-	-	-	33	12	8
Munkbo	691	61	6	0	0	0
Totalt	1 275	149	26	51	33	16

Total energiförbrukning i kommunen och Munkbo (exkl fordon) MWh	2009	2014	2019	2020	2021
Oljeförbrukning	1 600	202	509	335	160
Elförbrukning	7 984	7 711	7 652	6 785	7 004
Fjärrvärme	9 418	10 082	10 953	10 553	9 687
Pellets	1 130	945	1 016	850	991
Pellets Utv.centrum	-	-	337	413	547
Flis Utv.centrum	-	-	1 686	1 163	1 600
Totalt	20 132	18 940	22 153	20 099	19 989

Kommunala jämförelser

Kommunerna i norra Bohuslän; Munkedal, Tanum, Sotenäs, Strömstad och Lysekil, sedan år 2000 systematiskt använt sig av kommunala jämförelser. Syftet med arbetet är att genom jämförelser förklara likheter och olikheter mellan kommunerna och att detta arbete ska leda till ett erfarenhetsutbyte och lärande mellan kommunerna.

Befolkning

Antal invånare	2019	2020	2021
Lysekil	14 555	14 366	14 266
Munkedal	10 513	10 582	10 588
Sotenäs	9 061	9 100	9 125
Strömstad	13 218	13 244	13 277
Tanum	12 841	12 912	12 965

Samtliga kommuner utom Lysekil har haft en positiv befolkningsutveckling de senaste åren. Tanum har haft den enskilt största ökningen under perioden.

Finansiella jämförelser

Kommunalskatt

Kommunalskatt %	2019	2020	2021
Lysekil	22,46	22,46	22,46
Munkedal	23,63	23,63	23,63
Sotenäs	21,99	21,99	21,99
Strömstad	21,91	21,91	21,91
Tanum	21,56	21,56	21,56

Skattesatsen skiljer sig åt mellan kommunerna i norra Bohuslän. Mellan 2019 och 2021 har samtliga kommuner oförändrad skattesats. Munkedal har högsta utdebiteringen men samtliga kommuner ligger högt i jämförelse med Västra Götalandsregionen 21,38 och riket 20,72.

Åretsresultat

Årets resultat mnkr	2017	2018	2019	2020	2021
Lysekil	8,1	19,8	13,5	47,5	27,1
Munkedal	50,8	12,5	28,9	29,0	34,8
Sotenäs	10,2	9,9	6,4	18,1	16,0
Strömstad	32,7	30,0	71,9	52,7	80,1
Tanum	15,2	6,9	4,1	32,9	73,6

Samtliga kommuner visar positiva resultat de senaste fem åren.

Nettokostnader

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och statsbidrag	2019	2020	2021
Lysekil	99,3	95,7	97,5
Munkedal	95,5	95,2	95,4
Sotenäs	99,4	97,1	97,6
Strömstad	93,3	94,9	93,3
Tanum	98,6	95,0	90,6

Ett viktigt mått för att långsiktigt nå och behålla en ekonomisk balans är kontroll över kostnadsutvecklingen och att kostnaderna inte ökar snabbare än intäkterna. Lysekil, Munkedal och Sotenäs redovisar ökad nettokostnadsandel 2021.

Nettokostnadsutveckling mnkr	2020	2021	Förändring
Lysekil	924,0	981,6	6,2 %
Munkedal	673,6	711,6	5,6 %
Sotenäs	527,1	556,9	5,6 %
Strömstad	791,5	816,3	3,1 %
Tanum	774,8	782,1	0,9 %

Ett annat mått är att se hur nettokostnaden i reala tal förändrar sig från år till år. Tanum redovisar en mycket lågökning av nettokostnaderna.

Soliditet

Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser %	2019	2020	2021
Lysekil	-3,6	3,5	5,1
Munkedal	16,3	22,9	27,0
Sotenäs	38,1	39,3	42,3
Strömstad	29,5	28,9	32,0
Tanum	13,6	13,3	17,3

Den långsiktiga finansiella styrkan, soliditeten, skiljer sig väsentligt åt mellan kommunerna. Sotenäs och Strömstad har högst soliditet. Munkedal redovisar en klar förbättring även för 2021.

Barn och utbildning

Grundskola

Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor %	2019	2020	2021
Lysekil	69	67	76
Munkedal	62	52	65
Sotenäs	79	73	87
Strömstad	69	72	83
Tanum	70	73	75
Riket	73	74	74

När det gäller godkända betyg har Munkedal betydligt sämre resultat än övriga kommuner. Alla kommunerna har förbättrat resultatet jämfört med 2020.

Gymnasieskola

Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 4 år %	2019	2020	2021
Lysekil	73	76	79
Munkedal	82	85	77
Sotenäs	69	78	79
Strömstad	67	73	79
Tanum	80	85	77
Riket	77	76	77

Resultaten i gymnasieskolan följs upp genom att mäta hur stor andel av eleverna som fullföljer gymnasiestudierna inom fyra år. Munkedal och Tanum har försämrat sin andel jämfört med föregående år. Samtliga kommuner ligger nu i nivå med riksgenomsnittet på 77 procent.

Omsorgsverksamhet

Kostnader äldreomsorg

Nettokostnad äldreomsorg per invånare 80-w år, tkr	2019	2020	2021
Lysekil	189	184	
Munkedal	215	209	215
Sotenäs	215	211	204
Strömstad	201	200	
Tanum	210	222	225

Alla kommunerna i norra Bohuslän utom Lysekil, har höga kostnader för äldreomsorg.

Nöjda brukare äldreomsorg

NKI Hemtjänst Andel nöjda brukare	2019	2020	2021
Lysekil	87	89	-
Munkedal	91	94	-
Sotenäs	91	93	-
Strömstad	100	95	-
Tanum	92	91	-

NKI Särskilt boende Andel nöjda brukare	2019	2020	2021
Lysekil	73	79	-
Munkedal	80	74	-
Sotenäs	92	91	-
Strömstad	83	89	-
Tanum	88	92	-

I de nationella jämförelser som görs av hur brukarna upplever kvalitén inom äldreomsorgen får kommunerna i norra Bohuslän generellt ett bra betyg. Brukarna i norra Bohuslän är mer nöjda än riksgenomsnittet. Brukarnas nöjdhet är störst inom hemtjänsten. 2021 genomfördes inte någon undersökning på grund av pandemin.

Försörjningsstöd

Försörjningsstöd kostnad/invånare kr	2019	2020	2021
Lysekil	944	1 146	1 193
Munkedal	882	1 106	1 135
Sotenäs	595	664	722
Strömstad	318	546	556
Tanum	541	720	683

Kostnaden för försörjningsstöd skiljer sig mycket åt mellan kommunerna. Lysekil och Munkedal har högst kostnad för försörjningsstöd. Samtliga kommuner utom Tanum redovisar ökade kostnader jämfört med föregående år.

VA-verksamhet

VA-taxa normalvilla kr/år	2019	2020	2021
Lysekil	8 847	9 377	10 643
Munkedal	9 409	9 782	10 178
Sotenäs	8 902	9 523	10 189
Strömstad	11 193	11 193	11 193
Tanum	11 194	11 194	11 194

Alla fem kommunerna i norra Bohuslän har höga taxor för vatten och avlopp. Alla kommunerna har som målsättning att VA-verksamhetens kostnader fullt ut ska finansieras med taxor från VA-kollektivet

Personal

Sjukfrånvaro %	2019	2020	2021
Lysekil	8,3	9,5	10,6
Munkedal	7,5	9,6	9,6
Sotenäs	7,3	8,9	9,9
Strömstad	7,0	7,9	7,8
Tanum	5,9	8,8	8,3

Samtliga kommuner redovisar hög sjukfrånvaro. Orsaken är till största delen Coronapandemin.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge bild över Munkedals kommuns verksamhet under det gångna året.

Översikt över verksamhetens utveckling

Nedan presenteras en översikt över den kommunala koncernens samt kommunens utveckling de senaste fem åren.

Den kommunala koncernen	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter, mnkr	292	257	250	246	247
Verksamhetens kostnader, mnkr	-838	-844	-855	-868	-908
Årets resultat, mnkr	48	15	29	30	37
Soliditet, procent	30	29	30	33	34
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	8	10	12	15	18
Investeringar (netto), mnkr	137	103	92	91	108
Självfinansieringsgrad, procent	61	51	77	81	74
Långfristig låneskuld, mnkr	492	535	550	533	535

Årets resultat i kommunkoncernen uppgår till 37 mnkr för verksamhetsåret 2021. Resultatet i koncernen har under åren ett starkt samband men kommunens resultat då de övriga enheterna redovisar resultat i närheten av noll. Soliditeten har förbättrats under perioden mest beroende på att kommunen uppvisar en förbättrad soliditet. De senaste fem åren har investeringarna i koncernen varit höga vilket till stor del utgörs av det omfattande ROT-renoveringsprojektet i Munkbo samt kommunens ökande investeringsvolym. Låneskulden i kommunkoncernen har ökat under femårsperioden. Framst för att klara av investeringarna som under perioden varit högre än summan av årets resultat och avskrivningar.

Kommunen	2017	2018	2019	2020	2021
Folkmängd 31 dec	10 423	10 503	10 513	10 582	10 588
Kommunal skattesats, procent	23,63	23,63	23,63	23,63	23,63
Verksamhetens intäkter, mnkr	215	164	160	154	147
Verksamhetens kostnader, mnkr	-777	-779	-790	-803	-833
Årets resultat, mnkr	51	12	29	29	35
Balanskravsresultat	13	12	21	28	34
Soliditet, procent	43	44	45	53	55
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	10	13	16	23	27
Investeringar (netto), mnkr	51	28	57	79	82
Självfinansieringsgrad, procent	143	123	93	67	74
Långfristig låneskuld, mnkr	190	191	193	112	110
Antal anställda	1 052	1 048	1 015	984	975

Folkmängden har ökat stadigt under perioden 2017–2021 och invånarantalet är nu i nivå med det antalet som kommunen hade i början av 2000-talet. Kommunens skattesats höjdes 2017 och har sedan dess legat bland de högsta i riket. Kommunen redovisar 2021 ett positivt resultat på 35 mnkr. Under hela femårsperioden har det redovisats positiva resultat. Verksamhetens intäkter har minskat under de senaste fem åren med 68 mnkr vilket till stor del beror på minskade riktade statsbidrag från i första hand Migrationsverket. De höga intäkterna 2017 beror på fastighetsförsäljning. Kostnaderna har ökat med 56 mnkr under perioden. Stor del av detta är löneökningar och ökade kostnader för köp av huvudverksamhet.

Den kommunala koncernen

Kommunens verksamhet bedrivs till största delen i förvaltningsform via de kommunala nämnderna. Till det kommer kommunens koncernföretag; Munkedals Bostäder AB, Munkedal Vatten AB, Dingle industrilokaler AB och Vadholmen Foss 2:81 mfl AB samt kommunens uppdragsföretag; Rambo AB, Kooperativa Hyresrättsförening Grönskan och Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän. IT-, Miljö- och Löneverksamheten bedrivs tillsammans med Sotenäs och Lysekils kommuner.

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsiktsplikt över övriga nämnder, gemensamma nämnder, kommunalförbund och hel- eller delägda bolag. Kommunstyrelsen har därutöver ett samlat ansvar som personalmyndighet och ansvarar för den egna förvaltningens ekonomi, personal och verksamhet.

Välfärdsnämnden ansvarar för avdelningarna vård- och äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt stöd och särskild service.

Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för teknisk förvaltning och ärenden inom plan- och byggområdet. Samhällsbyggnadsförvaltningen innehåller enheterna plan- och bygg, fastighet, park och skog, mark/exploatering, städ samt kostenheten.

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för kommunens förskolor, grund-, sär- och gymnasieskolor, vuxenutbildningar och fritidsverksamhet. Nämnden ansvarar också för elevhälsovård, tillsyn av friförskola samt skolskjutsverksamhet.

Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för fritidsverksamhet, kulturverksamhet, kulturskola, Ung fritid, Turism och Bibliotek.

Munkedals Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ägs av Munkedals kommun till 100 procent. Bolaget äger och förvaltar bostadslägenheter och lokaler på tre orter i kommunen; Munkedal, Hedekas och Dingle

Munkedal Vatten AB är ett anläggningsbolag som till 100 procent ägs av Munkedal kommun. Bolaget äger och förvaltar de allmänna VA-anläggningarna i Munkedals kommun samt tillhandahåller tjänster som har anknytning till denna verksamhet.

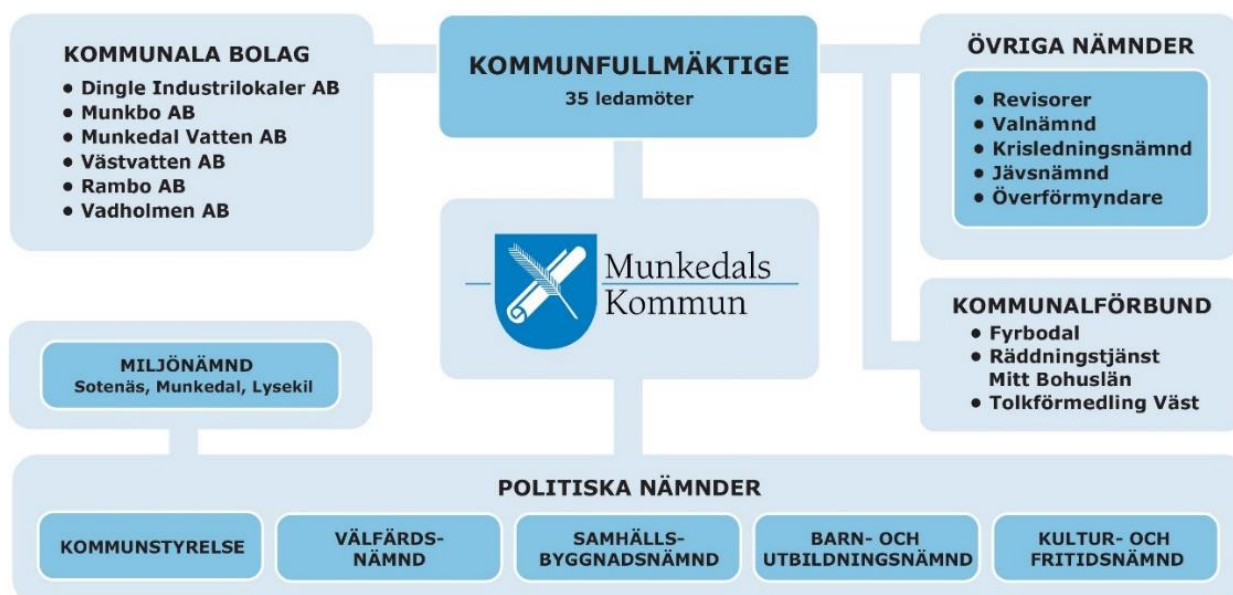
Rambo AB ägs gemensamt av kommunerna Lysekil, Munkedal, Sotenäs och Tanum. Munkedals ägarandel uppgår till 25 procent. Rambos uppdrag är att skapa en långsiktig hållbar och miljöriktig avfallshantering åt sina ägarkommuner genom att samlas in och omhänderta avfall samt att driva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Vadholmen Foss 2:81 mfl AB förvärvades i december 2015. Bolaget ägs till 100 procent av Munkedals kommun. Bolaget äger och förvaltar fastigheter i centrala Munkedal.

Riksbyggens Kooperativa hyresrättsförening Sörby- och Dinglegården omfattar två omsorgsfastigheter.

Dingle industrilokaler AB äger, förvaltar samt hyr ut industrilokaler i Dingle. Bolaget ägs av Munkedals kommun tillsammans med New Wave Group AB. Kommunens ägarandel är 51 procent.

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän är ett kommunalförbund som bildats av Munkedal, Lysekil och Uddevalla. Förbundet ska som genom myndighetsutövning, förebyggande arbete, information, utbildning och räddningsinsatser medverka till att skapa trygghet i samhället.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kommunernas ekonomi

Sveriges kommuner och regioner (SKR) gör bedömningar av den svenska konjunkturen och dess effekter på kommunernas ekonomi. Detta avsnitt baseras på deras bedömningar och prognoser för kommunernas ekonomi.

BNP-nivån är nu återhämtad i många länder men inte antalet arbetade timmar. Samtidigt har inflationen stigit till höga nivåer i främst USA. Medan centralbanker ska hantera risker med ökande inflation har smittspridningen tagit fart igen. Den nya omikronvarianten verkar vara mer smittsam, men ge mindre allvarliga symptom, vilket ännu inte medfört samma tryck på sjukvården. I takt med ökad vaccinationsgrad i världen antas pandemin utgöra ett gradvis mindre hot för världsekonomin. Men risken finns att återhämtningen blir något svagare på kort sikt genom ökad social distansering. Trots vissa negativa effekter av höga energipriser och högre räntor i USA är den globala ekonomiska utvecklingen framöver stark, återhämtningen mot trend fortgår. Speciellt när hushållens konsumtion växlar tillbaka mot tjänstebranscherna.

Prognos för 2021–2022

SKR:s prognos för 2021–2022 är att den snabba konjunkturåterhämtningen innebär höga tillväxttal för BNP och arbetade timmar. Det är den viktigaste förklaringen till att vi räknar med stark ökning av skatteunderlaget dessa år, mer än 4 procent per år i underliggande takt. Det är främst lönesumman som driver uppgången, men nästa år bidrar även den största höjningen av de inkomstanknutna pensionerna på några år. Nästa år hålls dock skatteunderlagets faktiska ökning tillbaka av en höjning av grundavdragen för personer som fyllt 65 år, i enlighet med den gemensamma budgetreservationen från M+KD+SD som riksdagen antagit. Effekten på regionernas skatteintäkter av detta neutraliseras genom en motsvarande höjning av de generella statsbidragen.

Scenario för 2023–2025

SKR:s scenario för 2023–2025 utgår från att arbetsmarknaden når konjunkturallians under 2023 och att sysselsättningen därefter följer arbetskraftsutbudets utveckling. Det betyder att arbetade timmar inte längre ökar lika snabbt som under den nu pågående konjunkturuppgången samtidigt som den stramare arbetsmarknaden beräknas medföra snabbare löneökningar. Den sammantagna effekten på löneinkomsterna är att ökningstakten avtar och därav följer att även skatteunderlaget växer i en långsammare, trendmässig takt. Reallöner och produktivitet beräknas framöver öka måttligt i ett historiskt perspektiv, inte minst då produktivitetstillväxten

antas vara relativt svag. Därmed ökar det underliggande skatteunderlaget endast med 3,6 procent i genomsnitt under åren 2023–2025, vilket kan jämföras med trendtillväxten de tio senaste åren på 4,0 procent per år. Prisutvecklingen påverkar dock så att den reala utvecklingen i skatteunderlaget blir 0,8% i snitt under perioden.

Kommunernas ekonomi har under de senaste åren varit mycket stark. Skälet är den snabba ökningen av skatteintäkter, och att kommunerna haft stora intäkter från rea- och exploateringsvinster, positivt finansnetto och omfattande ersättningar från staten för flyktingmottagandet. I takt med att dessa intäkter minskar kommer även kommunernas ekonomi att försämrans.

Stort behov av investeringar

För Munkedals är investeringsvolymen på 146 mkr i snitt för perioden 2021–2025 enligt beslutad investeringsplan. Det är viktigt att kommunen framöver tar höjd för ökade avskrivningarna kommer att innebära att en allt mindre del av de tillgängliga resurserna som kan användas till den löpande verksamheten. I dagsläget är räntorna låga och det kommer kvarstå kommande år. Investeringsbehovet kommer dock att öka låneskulden samt påverka kommunens finansiella ställning under lång tid.

Diskussioner om kommunens mål för god ekonomisk hushållning behöver ses över om investeringstakten skruvas upp. Om de kraftigt ökade investeringarna framöver blir verklighet kommer det att krävas att det budgeterade resultatet höjs från 2 procent för att bibehålla soliditeten

Befolkningsutveckling

Befolkningsökningen från tidigare år håller i sig och nu ligger invånarantalet på 10 588 invånare. Ökningstakten har dock minskat betydligt. Nedanstående tabell visar på utvecklingen för det senaste året. Den stora ökningen ligger på invånare 80 år och uppåt.

Antal invånare	dec 20	dec 21
0–5 år	708	700
6–15 år	1 237	1 217
16–19 år	455	459
20–64 år	5 525	5 533
65–79 år	1 938	1 944
80+	719	735
Totalt	10 582	10 588

Födelsenettet är negativt men har förbättrats mycket jämfört med 2020. Det beror på ökande födelsetal men även att det är färre antal invånare som avlidit under 2021 jämfört med 2020.

Inrikes flyttningar visar en försämring jämfört med 2020. Färre har flyttat till kommunen och fler som flyttat ut. Under 2022 ska mer marknadsföring av kommunen genomföras. Invandringen minskar men det är fortfarande fler som invandrar än utvandrar. Tabellen nedan visar en översikt över befolkningsförändringar under perioden.

Översikt		
Befolkningsförändringar	dec 20	dec 21
Födelsetal	95	105
Dödsfall	-131	-111
Summa födelsenetto	-36	-6
Inflyttning	583	554
Utflyttning	-531	-581
Summa inrikes flyttningsförändring	52	-27
Invandring	68	55
Utvandring	-15	-16
Summa in- och utvandringsskillnad	53	39
Summa flyttningsförändring	97	12
Summa folkmängdsförändring	69	6

Bostadsförsörjning

Som boendekommun har Munkedal ett varierat utbud, allt från ett kustnära boende på Tungenäset till ett boende för dem som föredrar att bo på landsbygden.

Kommunen har i dagsläget för få nya bostäder vilket är en utmaning framöver. För Munkedals del är det viktigt att "flyttkedjan" fungerar dvs att äldre kan lämna sin villa för att flytta till en lägenhet i ett centralt läge och sälja villan till en ung familj. Bostadsbolaget har i dagsläget få lediga lägenheter.

Under året har privata byggherrar startat byggnation av hus och lägenheter.

Det finns lediga villatomter till försäljning i alla kommunens tätorter. Det kan bidra till en fortsatt inflyttning av barnfamiljer.

Arbetsmarknad

Arbetsmarknaden har påverkats mycket under året av restriktionerna som införts på grund av pandemin. Det är främst sektorerna inom hotell och restaurang samt besöksnäring som drabbats hårt medan tillverkande företag och bygghandel närmast gynnats av pandemin. När restriktionerna hävs och samhället kan öppna upp så är det sannolikt att dessa grupper snabbt kan komma i arbete igen vilket vi sett i slutet av året.

Arbetslösa inkl i program med aktivitetsstöd	dec 20	dec 21
Munkedal	7,1%	5,7%
Västra Götaland	8,3%	6,5%
Riket	8,8%	7,2%

Tabellen ovan beskriver öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av den registerbaserade arbetskraften 16–64 år. Arbetslösheten i kommunen har minskat något till 5,7 procent och ligger under riket och länet. Antalet öppet arbetslösa uppgår till 126 vilket är en minskning med 61 jämfört med 2020.

Arbetslösa inkl i program med aktivitetsstöd 18-24 år	dec 20	dec 21
Munkedal	13,3%	11,4%
Västra Götaland	10,7%	7,6%
Riket	11,8%	8,7%

Tabellen ovan visar öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av den registerbaserade arbetskraften 18–24 år. Vi ser en minskad arbetslöshet överlag. Antalet öppet arbetslösa i Munkedal uppgår till 18 vilket är en minskning med 50% jämfört med 2020.

Arbetslösa inkl i program med aktivitetsstöd, utrikesfödda	dec 20	dec 21
Munkedal	22,3%	17,0%
Västra Götaland	20,3%	16,4%
Riket	21,1%	17,8%

Tabellen ovan visar öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, andel av den registerbaserade arbetskraften 16–64 år (endast utrikesfödda). Bland utrikesfödda minskar arbetslösheten, dock från en hög nivå. Munkedal ligger över nivån i regionen men under riket. I Munkedal minskar både andelen med aktivitetsstöd som andelen öppet arbetslösa jämfört med förra året. Det är viktigt att kommunen fortsatt fokuserar sina insatser inom området så att fler av de utrikesfödda kommer i arbete. Antalet öppet arbetslösa uppgår till 41 i kommunen vilket är en minskning med 10 jämfört med 2020.

Näringsliv och landsbygdsutveckling

Munkedals kommun ligger i tillväxtzonen mellan Göteborg och Oslo med E6 motorväg som en länk mellan dessa storstadsregioner. Trafikflödet på E6 är i dygnsmedeltal på året cirka 20 000 fordon. Ett strategiskt läge som erbjuder närhet till både stad, kust och land för så väl boende, besökare som näringsliv. Kommunen tillhör en större arbetsmarknadsregion där Uddevalla, Vänersborg och Trollhättan ingår samt flera av kustkommunerna i norra Bohuslän.

Pendlingskommun

Munkedals kommun är en pendlingskommun. Det betyder att många har valt att bosätta sig i kommunen av andra skäl än att arbetsplatsen finns där. Cirka 2 000 invånare pendlar dagligen till en anställning i en annan kommun. Det pendlas också in till Munkedal från andra kommuner. Cirka 1 200 personer pendlar dagligen in till kommunen från en annan kommun i vårt närområde. Vanligaste är att pendling sker både till och ifrån Uddevalla.

Som boendekommun har Munkedal ett varierat utbud, allt från ett kustnära boende på Tungenäset till ett boende för dem som föredrar att bo på landsbygden. I kommunen finns centralorten Munkedal samt de tre mindre orterna Dingle, Hällevadsholm och Hedekas. Här erbjuds grundläggande kommersiell service som Post, kontanthantering, paketutlämning och övriga ombudstjänster. Denna goda service är möjlig tack vare att varje ort har sin dagligvarubutik och drivmedelsstation.

Företagande

Näringslivet i Munkedals kommun är varierat med sina cirka 1 395 aktiva företag/avdelningar. Arctic Paper är det största företaget med drygt 300 anställda, men i övrigt domineras näringslivet av fåmansföretag inom flertalet branscher där bygg och handeln är de största utifrån antalet aktiva företag och tillverkning utifrån antalet anställda.

Näringslivet har en stor spridning i geografin och präglas av en stark entreprenörsanda. 92 procent av företagen har färre än 4 anställda. Endast 4 procent har 10 eller fler anställda.

Under året har marketaableringar blivit genomförda vilket ger totalt cirka 550 000 kvadratmeter detaljplanerad verksamhetsmark ledig inom kommunens gränser. Cirka 40 procent av den ytan är kommunal mark, resterande privat.

Under året har fortsatt privata byggherrar startat byggnation av hus och lägenheter som gynnar tillväxten i kommunen.

Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet har visat på en tillbakagång i ranking men i reella siffror samma som tidigare år. Andra kommuner har förbättrat sig vilket gör att rankingsiffror för 2021 ger en vikande trend. Den påbörjade mätningen inom Insikt som påbörjades 2020 har ännu inte släppts för 2021. 2020 års siffror gav ett högt index, vilket vi löpande sett att det vikit ner något 2021. Hela rapporten släpps i april 2022 för 2021. Insikt mäter företagens nöjdhet med myndighetsutövningen hos företag som haft ärende hos kommunen.

Under året har pandemin varit en utmaning för många företag, men med god förmåga till omställning och en positiv inställning har de flesta kunnat hantera situation på ett förhållandevis hanterbart sätt.

Antal aktiva företag i Munkedals kommun	2017	2018	2019	2020	2021
Aktiebolag	478	486	508	524	550
Bostadsrättsförening	9	9	9	9	9
Ekonomisk förening	24	23	24	22	21
Enskild firma	340	336	312	304	302
Filial	2	1	2	2	1
Handelsbolag	39	35	33	30	29
Ideell förening	1	1	1	1	1
Kommanditbolag	12	12	12	11	13
Totalt	906	903	902	904	926

Källa: Bolagsverket. Tabellen visar endast enskilda firmor registrerade hos Bolagsverket. Det tillkommer cirka 450 enskilda firmor som endast är registrerade hos Skatteverket

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering
Omvärldsrisk			
Bostadsförsörjning	Kommunen har i dagsläget för få nya bostäder i attraktiva områden.	Kommunen Munkbo	Nya bostadstomter, Öka planläggning och exploatering av nya områden
Finansiering	Stor förändring av kommunens skatte- och bidragsintäkter.	Kommunen	Bra ekonomistyrning, lev upp till de finansiella målen, Öka kostnadseffektiviteten. Sänk skatten när kommunens ekonomi har ett utrymme för detta.
	Hög kommunalskatt gör att möjligheten till finansiering via höjd skatt är mycket begränsad.	Kommunen	
Verksamhetsrisk			
Personalförsörjning	Kommunen får svårt att rekrytera den kompetens som behövs. Allmän arbetskraftsbrist	Kommunen	Ta fram en kompetensförsörjningsplattform, Var en attraktiv arbetsgivare. Utbilda för bristyrken, Validera utländska utbildningar
Finansiell risk			
Ränterisk	Stort investeringsbehov kan leda till ökad skuldsättning	Koncernen	Prövning av investeringar. Prioritera de investeringar som gör det möjligt att sänka driftskostnader.
Borgensåtagande	Relativt högt borgensåtagande gentemot Munkbo som har låg soliditet och svaga resultat.	Koncernen	Stöd till Munkbo för att utöka fastighetsbeståndet med fler lönsamma fastigheter. Långsiktig plan för hur mycket som ska finansieras via taxan.
	Stora investeringsbehov inom VA-verksamhetens. Kommer kräva utökad borgen.		
Pensionskostnader	Kommunens kostnader för pensioner ökar stadigt.	Kommunen	Prioritera dessa kostnader i budgeten

Matmarknad på Munkedalskolan i projektet Ett nytt recept för skolmåltiden – Foto: Erland Pålsson

Händelser av väsentlig betydelse

Kommunen

Under året har mycket av arbetet inom kommunen handlat om att fortsätta hantera Covid-19. Den fortsatta strategin för kommunens arbete har varit att i stort följa de direktiv som getts av folkhälsomyndigheten. Verksamheterna har anpassats till dessa. Allt eftersom vaccinationstäckningen ökade under året har effekterna av pandemin mildrats. Direktiven om karantän och krav på personalens sjukskrivning blev under året ett större problem för verksamheten än själva sjukdomen.

Medarbetare har under perioden i högre grad distansarbetat för att minska smittspridningen.

En utmaning är att få invånare fortsätta ta fler vaccindoser när de flesta har en genomgången infektion. Men vaccinets skydd minskar efter en relativt kort tid och det kan leda till att fler blir svårt sjuka.

Barn och utbildning

Under hösten 2021 genomfördes renovering på Inspiratörens förskola. I Hedekas och Dingle pågår arbetet med att planera för renovering och flytt av förskolorna medan det i centrala Munkedal arbetas med förberedelser för nybyggnation av en förskola på Brudås.

Familjecentralen har ställt om verksamheten utifrån pågående pandemi. Skatten online innebar digitala föreläsningar riktade till föräldrar och det har även varit föräldraträffar digitalt. Öppna förskolan har varvat verksamhet utomhus med verksamhet med begränsat antal deltagare. Barnhälsan har även de ställt om och erbjudit språkträffar och handledning digitalt.

Under hösten 2021 när eleverna återvände till närundervisning fullt ut skapade det svårigheter för de äldre eleverna. Brist på rutiner och sociala sammanhang under covidrestriktionerna har gett upphov till att många elever har haft svårt att anpassa sig tillbaka till en skolvardag. Mycket fokus har legat på att få in eleverna på lektion och skapa trygghet och trivsel, rutiner och strukturer.

Kommunens förstelärare deltar i Fullföljda studier. Ett arbete som har behövts vävas in i Strategisk plan och allt annat pågående arbete på skolorna på ett bra sätt.

IKT pedagogerna har tagit fram och implementerat en ny årskursplan för det digitala arbetet i våra klassrum. Fortbildningsinsatser kopplade till planen har genomförts.

Fritidshemslyftet har genomförts med gott resultat. På flera fritidshem har den pedagogiska planeringen blivit betydligt mer synlig och kvalitativ. Det bedrivs ett systematiskt arbete med både utveckling och

uppföljning på samtliga fritidshem i kommunen numer. Verksamheten har även lyckats rekrytera fler behöriga till verksamheten.

Nytt under året 2021 är att det har startat ett kvalitativt och flexibelt stöd på de flesta av skolenheterna, genom så kallade flexgrupper, för att kunna möta fler elevers stödbehov. Resultaten visar en ökad närvaro hos elever med tidigare frånvaro, en ökad trygghet och studiero, både för eleverna i flexgruppen och för eleverna i klasserna. Även studieresultaten har ökat för flertalet elever inom detta stöd.

Samarbetet inom noden på vuxenutbildningen har fortsatt och kommunen har nu möjlighet att erbjuda många yrkesutbildningar till våra kommuninvånare. Det finns även möjlighet att läsa upp sin gymnasieexamen tack vare samarbetet med Tanum, Sotenäs, Strömstad och Lysekil.

Samverkan med andra enheter har under 2021 utvecklats. Inom SKASAM träffas IFO, AME, näringslivsutvecklarna regelbundet med syfte att skapa sysselsättning för kommuninnevånarna och därmed minska försörjningsstödet. Samarbetet har bedrivits både på handläggarnivå med representanter från skolan och på chefsnivå.

Välfärd

Det nya verksamhetssystemet Combine och avvikelsesystemet DF Respons har tillsammans med planeringssystemet Kompanion införts under våren. Införandet krävde resurser och nya arbetssätt. Arbetet med att säkra planering och dokumentation kommer fortgå och ingå i det systematiska arbetet för verksamheten.

För att få balans i behovet av särskilda boendeplatser och korttidsplatser fattades beslutet att korttidsplatserna framöver kommer att beläggas på Ekebacken. Dinglegården kommer då enbart bestå av permanenta boendeplatser. Förändringen medför på sikt en mängd synergieffekter då sjuksköterskor och rehab personal kommer att utgå från samma lokaler. Att slå ihop dessa verksamheter ses som ett steg i arbetet med omställning till en god och nära vård.

Inom LSS verksamheten har personalkostnaderna ökat. Bristande kompetens och förutsättningar har även orsakat utmaningar i arbetsmiljön. Verksamheterna har granskats av arbetsmiljöverket och IVO. Uppföljning avseende IVO's och arbetsmiljöverkets anmärkningar har skett under hösten. I uppföljningen upptäcktes att både dokumentationen och personalens kompetens var bristfällig och kräver nämndens synpunkter. Nämnden har redovisat åtgärder för tillsynsmyndigheterna och nu är dessa ärenden avslutade.

Försörjningsstöd har fortsatt att vara högt både i Munkedal och nationellt. Framförallt med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Pandemin sätter stopp för utvecklingsarbetet och möjlighet till arbete. Försörjningsstödsgruppen och Jobbcentrum fortsätter att jobba och utveckla samverkan för att stärka klienters möjlighet till arbete. Fortsätt arbete sker i samverkan med Arbetsförmedlingen, vuxenutbildningen och Jobbcentrum.

Antalet orosanmälningar kring barn och unga har under de senaste åren ökat med nästan 50 %. Flera grannkommuner ser likande tendenser med framförallt ökande anmälningar men också inledda utredningar. Många ärenden är av komplex karaktär och kräver stora arbetsinsatser. Anmälningarna har främst ökat från skola och hälso- och sjukvården

Samhällsbyggnad

Arbete med digitalisering av plan- och byggprocessen har bland annat resulterat i ett antal e-tjänster och flera processer för att digitalisera äldre arkiverat material pågår. Avdelningens arbete med ÖP40 har tagit form och processen med bland annat kulturmiljöprogram och bostadsförsörjningsprogram har inletts.

Införande av matavfallssortering har genomförts i stort sett i kommunens tillagnings- samt mottagningskök. Utöver detta har matavfallssortering startats i ett flertal av kommunens verksamheter. För måltidsavdelningen har året präglats av ett stort fokus på ett stort nationellt projekt via Vinnova och Livsmedelsverket - Ett nytt recept för skolmåltiden. Projektet löper under 2021 och delvis 2022 och Munkedals

kommun är en av fyra kommuner i Sverige som deltar. I projektet är fokus på måltidsmiljön, skolmåltidens koppling till det pedagogiska uppdraget, samt hållbarhet och lokal produktion.

Partneringssamarbetet fortsätter med Skanska där Hedekas skola renoveras och byggs till. Arbetet med den nya bollhallen har påbörjats. Projektering av Skogshöjdens förskola är klar och entreprenör antagen. Förstudie samt projektering av Dingle förskola har startats upp och färdigställs i början av 2022.

Kultur och Fritid

Årets viktigaste händelse är att politiker och tjänstemän gemensamt arbetat fram en Kultur- och Fritidsplan. Planen gäller från 2022 till och med 2026 och knyter ihop de olika verksamheterna inom nämndens uppdrag.

Ung Fritid har startat arbetet med iordningställande av "Garaget" som kan utnyttjas av motorburen ungdom och fortsättningsvis kommer ungdomarna själva att bygga upp verksamheten. Fritidsgården har öppnat sin öppna verksamhet under perioder utifrån aktuella Covid-restriktioner och haft höga besöksiffror när så varit möjligt.

Inom turism, fritid och friluftsliv har ett gediget arbete utförts med tecknade av markägaravtal längs Bohusleden. Samarbetet fortsätter med Friluftsrådet som ansvarar för röjningsarbete.

Exploatering

Exploateringen av Vadholmen fortskred under året och det var Brixly AB som vann markanvisningstävlingen.

Vinnande bidraget från markanvisningstävlingen 2021 för Vadholmen – Skiss: Semrén och Månsson.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunens styrmodell

För att säkerställa att de mål Kommunfullmäktige sätter upp för verksamheten uppnås (enligt KL), att resurser används på ett effektivt sätt, att verksamheten genomförs med god kvalitet och ständigt arbetar med utveckling och förbättring behövs ett ledningssystem, detta också för att säkerställa ett gemensamt arbetssätt.

Ledningssystemet kan ses som ett ramverk för styrning och utveckling av verksamheten och ska ge en heltäckande styrprocess för planering och uppföljning samt säkerhetsställa god ekonomisk hushållning.

Systemet ska ge stöd till de förtroendevalda, chefer och medarbetare att utföra sina uppdrag så att Kommunfullmäktiges mål uppfylls i praktiken.

Styr- och ledningssystemet innehåller flera olika processer som alla är beroende av och överlappar varandra. I Munkedals modell ingår fyra viktiga delar.

Kommunens styrmodell bygger på fyra byggstenar som alla är lika viktiga och beroende av varandra;

1. Grundläggande förutsättningar

- Gemensam värdegrund
- Styrdokument
- God ekonomisk hushållning
- Organisation/roller/fördelning

2. Omvärldsanalys

3. Målstyrning (se bild)

- Vision
- Inriktningsmål (KF)
- Verksamhetsmål (Nämnd)
- Verksamhetsplaner (Förvaltning)
  - Aktiviteter

4. Uppföljning

Kommunens målstyrning

Målstyrningskedjan utgår ifrån kommunens vision samt majoritetens programförklaring för mandatperioden.

Med detta som grund beslutar kommunfullmäktige om inriktningsmål för verksamhet och finans. Målen syftar till att uppnå god ekonomisk hushållning. De finansiella målen fastställs i riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Verksamhetens inriktningsmål fastställs inför varje ny planeringsperiod och beslutas i budgeten.

Respektive nämnd tar sedan hand om och bryter ned dessa inriktningsmål till verksamhetsmål med mått.

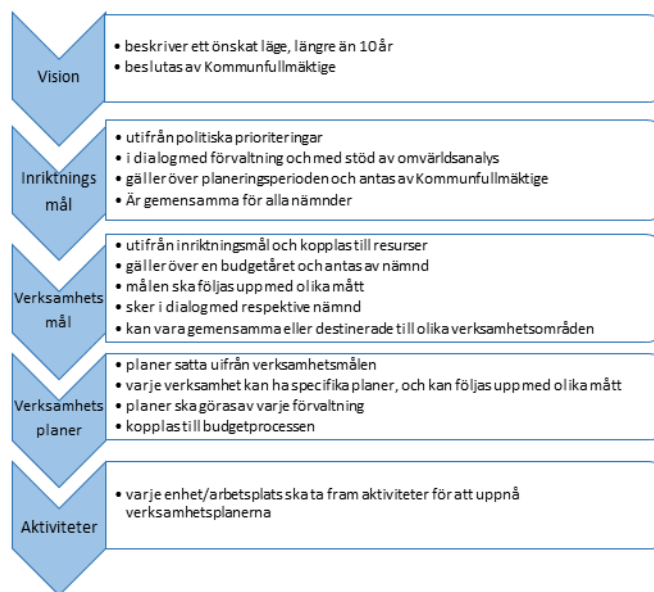
Väsentligt är att verksamhetsmålen tas fram i dialog med verksamhetsföreträdare. Målen ska vara kopplade till tillgängliga resurser. Förändringar av

ekonomiska förutsättningar kan leda till att målen behöver revideras.

Uppföljning

Uppföljning av mål och resurser rapporteras till Kommunfullmäktige i delårsbokslut för april, augusti och i årsredovisningen. Vid dessa tre tillfällen sammanställs ekonomisk prognos och verksamhetsuppföljning för hela kommunen.

Delårsbokslut kompletteras med ekonomisk uppföljning i februari och oktober med prognoser för helåret och rapporteras till Kommunstyrelsen. Totalt genomförs fem ekonomiska prognoser

Mål- och resursplan

Budgeten, det vill säga mål- och resursplanen (MRP) är ett av de viktigaste verktygen för styrning och ledning i Munkedals kommun.

Mål- och resursplan (MRP) är planen för kommunens verksamhet och ekonomi för det kommande kalenderåret samt plan för de därefter kommande två åren. I planen ska skattesatsen och anslagen anges.

Här ingår sammanfattning av:

- Omvärldsanalys
- Planeringsförutsättningar (ekonomiska resultatmål, tidplan, befolkningsprognos)
- Utdebitering
- Investering

Intern kontroll

Styrning och uppföljning

Enligt Reglemente för internkontroll, har varje nämnd skyldighet att löpande följa upp det interna kontrollsystemet inom nämndens verksamhetsområde.

Styrelsens ansvar är att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska även informera sig om hur den interna kontrollen fungerar i bolagen.

Varje nämnd skyldighet att upprätta en internkontrollplan för sin verksamhet. I planen ska anges vad som ska kontrolleras, hur kontrollen utförs och följas upp. Planen ska revideras årligen. Vid upptäckta brister lämnas förslag på åtgärder för att förbättra kontrollen. Allvarigare brott eller brister skall omgående återrapporteras till styrelsen.

Spadtag för nya bollhallen vid Kungsmarksskolan, augusti 2021 – Foto: Erland Pålsson

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner i samband med budgeten ange finansiella mål samt verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. För att uppnå god ekonomisk hushållning i Munkedals kommun har kommunfullmäktige fattat beslut om tre finansiella inriktningsmål och fyra inriktningsmål för verksamheten. Dessa mål har sin utgångspunkt i kommunens vision. Inriktningsmålen för verksamheten konkretiseras i sin tur av varje nämnd i form av verksamhetsmål. Uppföljning av fullmäktiges inriktningsmål görs i årsredovisningen inledning under "Vision och mål"

Kommunstyrelsen gör i årsredovisning och delårsrapport en samlad bedömning huruvida god ekonomisk hushållning har uppnåtts. För att kommunstyrelsen ska kunna göra denna bedömning har kommunfullmäktige angett en lägsta nivå av måluppfyllelse för att god ekonomisk hushållning ska ha uppnåtts. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer krävs för att under räkenskapsåret ha uppnått god ekonomisk hushållning att:

- Samtliga finansiella mål har uppnåtts under räkenskapsåret
- En övervägande del av verksamhetsmålen har uppfyllts under året eller utvecklats i en positiv riktning i förhållande till målformuleringen.

Finansiella mål

Finansiella inriktningsmål

De finansiella inriktningsmålen är antagna av kommunfullmäktige i "Riktlinjer för god ekonomisk hushållning". Inriktningsmålen gäller för perioden 2020–2023. Med nuvarande prognos kommer två av tre finansiella mål uppfyllas under perioden.

 Resultatmål - Det genomsnittliga resultatet under planperioden, i förhållande till skatter och bidrag, ska lägst uppgå till 2 procent.

Det genomsnittliga resultatet för de tre första åren uppgår till 4,3 procent, vilket är ett bra utgångsläge för att målet ska kunna uppfyllas under perioden.

 Investeringsmål - Självfinansieringsgraden av reinvesteringar ska minst uppgå till 100 procent, i genomsnitt under planperioden.

Den genomsnittliga självfinansieringsgraden av reinvesteringar för de tre första åren uppgår till 95 procent. De höga ekonomiska resultaten innebär att det är möjligt att nå målet under perioden.

 Skuldsättning - Överskott och intäkter av engångskaraktär ska i första hand användas till att minska kommunens skuldsättningsgrad.

Under 2020 amorterade kommunen 80,0 mnkr av sin låneskuld hos Kommuninvest. Under 2021 har det inte varit aktuellt med ytterligare amorteringar med tanke på kommande stora investeringar.

Resultatmål budget 2021

Finansiella resultatmål är antagna av kommunfullmäktige i budget 2021 (MRP). Utgångspunkten för resultatmålen är de finansiella inriktningsmålen ovan. De finansiella resultatmålen gäller för 2021.

Finansiella resultatmål 2021	Utfall
Årets resultat: skall uppgå till 2 % av skatteintäkter och generellt statsbidrag.	4,7 %
Investeringsmål: Självfinansieringsgrad av reinvesteringar ska minst uppgå till 100 %	102 %
Skuldsättning: Under 2021 ska överskott och intäkter av engångskaraktär användas till att amortera på låneskulden.	Ej aktuellt

Sammanfattning god ekonomisk hushållning

Två av tre finansiella inriktningsmål för planperioden kommer med stor sannolikhet att uppfyllas. Genomsnittligt resultat för de tre första åren uppgår till 4,3 procent, skuldsättningen har minskat genom amortering. Däremot är det mer osäkert om det går att uppnå investeringsmålet då självfinansieringsgraden av reinvesteringar efter tre år ligger under 100 procent. Måluppfyllelsen för de finansiella resultatmålen för 2021 är god och alla tre målen är uppfyllda.

Alla de fyra verksamhetsmålen är delvis uppfyllda och bedöms även ha en positiv trend.

Den kortfattade finansiella analysen visar på en fortsatt stabil ekonomi. Viktigt är att vidhålla en resultatnivå för att skapa en ökad beredskap för nuvarande och kommande utmaningar (lågkonjunktur, investeringar, ökade kostnader på grund av befolkningsförändringar etcetera). Resultatnivån bör ligga på 2–3 procent i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag. En viktig förutsättning för det är att verksamhetens nettokostnader fortsättningsvis måste uppgå till högst 98 procent av skatteintäkter och statsbidrag. För året uppgår nettokostnadsandelen till 95,4 procent vilket är i nivå med bokslut 2020.

De finansiella målen för god ekonomisk hushållning är uppfyllda och kommunstyrelsen gör därför bedömningen, att god ekonomisk hushållning uppnåtts trots att verksamhetsmålen inte är till fullo uppfyllda. I bedömningen har beaktats att pandemins restriktioner har påverkat möjligheten att uppfylla flera av verksamhetsmålen.

Resultat och ekonomisk ställning

Kommunkoncernen

Årets resultat

Årets resultat	2019	2020	2021
Kommunkoncernen varav	29,0	30,0	37,0
Kommunen	28,9	29,0	34,8
Munkedals Bostäder AB	0,6	1,3	0,8
Munkedal Vatten AB	0,0	0,0	0,0
Rambo AB	0,5	1,2	2,1
Vadholmen Foss 2:81 m fl AB	0,0	-0,5	-0,6
KHRF Sörby- och Dinglegården	0,1	0,2	-0,1
Dingle Industrielokaler AB	0,0	0,0	0,0
Elimineringspost	-1,2	-1,2	0,0

Koncernens resultat för 2021 uppgår till 37,0 mnkr, en förbättring med 7,0 mnkr jämfört med föregående år. Största delen av det positiva resultatet är hänförligt till Munkedals kommun. Av de kommunala företagen har endast Rambo AB förbättrat resultatet från 2020 medan övriga företag visar förändrade eller något försämrade resultat.

Investeringsvolym och självfinansiering

	2019	2020	2021
Nettoinvesteringar exklusive exploatering, mnkr	92,1	90,9	108,4
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar, %	77,2	81,1	74,2

Investeringsutgifterna exklusive exploatering uppgick totalt till 108 mnkr i koncernen vilket är en betydande ökning jämfört med föregående år. Investeringarna i kommunen är i nivå med föregående år medan investeringsvolymen i koncernen i övrigt har ökat. Av de kommunala bolagen är det främst Munkedal Vatten som ökat sina investeringar i VA-anläggningar. Även Rambo och Munkedals Bostäder AB har ökat sina investeringar i avfallsanläggningar respektive fastigheter.

Soliditet och skuldsättning

	2019	2020	2021
Soliditet, %	30,3	32,8	34,2
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser, %	12,0	15,1	17,8
Långfristiga lån (exklusive leasingkontrakt) mnkr	541,3	525,3	529,5

Koncernens soliditet uppgår till 34,2 procent (17,8 inklusive samtliga pensionsförpliktelser) vilket är en förbättring jämfört med föregående år. Förbättringen är i första hand hänförlig till kommunen. Koncernens långfristiga upplåning uppgår till 529 mnkr vilket är en minskning med fyra mnkr från 2020. Munkedals Bostäder AB har amorterat 10 respektive 10 mnkr medan Munkedal Vatten AB har

tagit upp ett nytt lån på 17 mnkr. Det är viktigt att kommunen och Munkbo fortsätter att förbättra soliditeten på sikt för att därmed konsolidera koncernens ekonomiska ställning.

Likviditet och betalningsförmåga

	2019	2020	2021
Likvida medel inklusive kortfristig placering, mnkr	149,9	115,7	81,0
Kassalikviditet %	85,0	52,4	54,1

Kassalikviditeten har trots minskning av likvida medel förbättrats något från föregående år och uppgick vid årsskiftet till 54,1 procent. Förbättringen beror dels på ökning av kortfristiga fordringar dels på minskning av kortfristiga skulder.

När kommunens likviditet analyseras är det viktigt att inte bara se till koncernens tillgångar i form av likvida medel och kortfristiga fordringar. För att få en samlad bild bör även koncernens lånestock inkluderas. Ett mått som tar hänsyn till både likvida medel och upplåning är nettolåneskulden. Den visar på skillnaden mellan de likvida medlen och räntebärande låneskuld. Nettolåneskulden har ökat från 417 mnkr till 453 mnkr

Örekilsparken 2021

Kommunen

Årets resultat

Årets resultat	2019	2020	2021
Årets resultat (mnkr)	28,9	29,0	34,8
Årets resultat/skatteintäkter och generella statsbidrag (%)	4,2	4,1	4,7
Årets resultat/eget kapital (%)	9,9	9,0	9,9

Årets resultat för kommunen uppgår till 34,8 mnkr, en ökning med 5,8 mnkr från 2020. Resultatet innebär samtidigt en positiv budgetavvikelse med 20,5 mnkr. Föregående år ingick överskott från fastighetsförsäljning med 2,6 mnkr i resultatet jämfört med 1,0 mnkr 2021. Detta innebär att resultatet förbättrats avsevärt från 2020. Årets resultat, 34,8 mnkr, uppgår till 4,7 procent av skatte- och bidragsintäkter vilket är över resultatmålet för året som är 2,0 procent. Även kommunfullmäktiges inriktningsmål, med ett resultat på 2,0 procent under planperioden, är på god väg att uppfyllas då det genomsnittliga resultatet för de tre första åren uppgår till 4,3 procent. Årets resultat medför att kommunens egna kapital förstärks med 9,9 procent.

Liksom föregående år har helårsprognoserna varit positiva under hela året. Några jämförelsestörande poster finns inte för 2021 och poster av engångskaraktär har inte påverkat resultatet i någon större utsträckning.

Nettokostnadsutveckling

Procentuell förändring	2019	2020	2021
Verksamhetens nettokostnader	2,7	3,0	5,7
Verksamhetens nettokostnader exklusive reavinst	3,9	1,9	5,5
Skatteintäkter och generella statsbidrag	5,3	3,4	5,4
Finansiella intäkter och kostnader	-184	-300	114

För en stabil ekonomisk utveckling kan inte nettokostnaderna tillåtas öka snabbare än skatteintäkter och generella statsbidrag.

Verksamhetens nettokostnader ökar med 5,7 procent. Den relativt stora ökningen förklaras främst av nämndernas försämrade resultat.

Det senaste året har ökningen av nettokostnader varit högre än ökningen av skatteintäkter och generella statsbidrag. Däremot är den genomsnittliga ökningen av nettokostnader de senaste tre åren, 3,9 procent, lägre än motsvarande ökning av skatte- och bidragsintäkter som uppgår till 4,9 procent. Även man räknar bort effekten av reavinst/förluster vid fastighetsförsäljning uppgår den genomsnittliga nettokostnadsökningen till 3,9 procent.

Finansnettot har förbättrats under året vilket beror på att föregående år gjordes en förtida inlösen av ränteswappar.

Nettokostnadsandel

Andel av skatter och bidrag (%)	2019	2020	2021
Verksamheternas intäkter och kostnader (netto)	92,1	91,8	92,0
Avskrivningar	3,5	3,5	3,4
Finansnetto	0,2	0,7	-0,1
Nettokostnadsandel efter finansnetto	95,8	95,9	95,3

Nettokostnadsandelen bör inte överstiga 98 procent för en långsiktigt hållbar ekonomi. 2021 har andelen minskat något vilket beror på det förbättrade finansnettot.

Investeringsvolym och självfinansiering

Investeringsvolym och självfinansiering	2019	2020	2021
Bruttoinvesteringar (mnkr)	58,0	80,6	81,8
Nettoinvesteringar (mnkr)	57,3	79,5	81,8
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar (%)	93	67	74
Självfinansieringsgrad av reinvesteringar (%)	114	77	102
Nettoinvesteringar/skatter och generella statsbidrag (%)	8,4	11,2	11,0

För att uppnå god ekonomisk hushållning bör, när den löpande driften finansieras, en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att kunna finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet " Självfinansieringsgrad av investeringar". Ett värde på 100 procent eller mer, innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som genomförts under året. Detta stärker då kommunens finansiella handlingsutrymme. Allt över 100 procent kan användas till att amortera av kommunens skulder och/eller stärka likviditeten.

Investeringsvolymen under året, inklusive exploateringsverksamheten, uppgår till 81,8 mnkr vilket är i nivå med föregående år men fortfarande under budgeterad nivå. Merparten av investeringsvolymen hanteras inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

I takt med stigande investeringar har självfinansieringsgraden försämrats och uppgick till 74 procent för 2021. Detta innebär samtidigt att allt större del av skatte- och bidragsintäkter tas i anspråk av investeringarna.

Soliditet

Soliditet (%)	2019	2020	2021
Soliditet	45,0	53,1	54,9
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	16,3	22,9	27,0

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme.

Soliditeten inklusive pensionsförpliktelser har förstärkts de senaste åren. 2021 uppgick soliditeten till 27,0 procent. Förbättringen beror på att det egna kapitalet förstärkts med årets resultat samtidigt som utbetalningar av pensionsskuld intjänad före 1998 fortlöper. Detta påverkar skulden positivt och innebär att kommunen förbättrar sin ställning.

Kommunalskatt

En viktig del av bedömningen av en kommuns finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen kan påverka sin inkomstkälla. Den kommunala skattesatsen i Munkedals kommun ligger på 23,63 procent vilket är en av landets högsta skattesatser. Det betyder att möjligheten att öka kommunens intäkter genom höjd skatt är mycket begränsad.

Likviditet

Likviditet	2019	2020	2021
Likvida medel inklusive kortfristig placering, mnkr	99,7	72,0	39,3
Kassalikviditet %	105,0	88,7	78,6

Kommunens likvida (exklusive koncernbolagens andel i det gemensamma koncernkontot) uppgick vid årsskiftet till 39,3 mnkr vilket är en minskning med 32,7 mnkr sedan föregående år. Utöver de likvida medlen har kommunen en outnyttjad checkkredit på 15 mnkr. Under året har det inte varit aktuellt att utnyttja denna kredit.

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. Under 2021 har kommunens likviditet försämrats. Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100 procent. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. I kommunens kortfristiga skulder ingår dock en semesterlöneskuld som utgör cirka 20 procent av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 75 procent tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen. Munkedals likviditet innebär därför att kommunen klarar av att finansiera oväntade finansiella utgifter på kort sikt utan att behöva låna.

Skuldsättning och finansiella risker

Finansiell risk	2019	2020	2021
Långfristiga lån (exklusive leasingkontrakt) mnkr	184,7	104,7	104,7
Genomsnittsränta (%)	2,53	2,50	0,16
Genomsnittlig räntebindning (år)	1,53	1,58	0,57
Genomsnittlig kapitalbindning (år)	1,40	1,58	0,57
Ökad/minskad räntekostnad vid ränteförändring +/- 1%, mnkr	0,25	1,05	1,05

Ur riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränterisker och valutarisker. Med ränterisk avses risken för förändringar i räntenivån och med valutarisk avses risk för eventuella kursförluster vid utlandslån. Några lån i utlandet har inte kommunen varvid kursförluster inte förkommer.

Kommunens upplåning exklusive finansiell leasing uppgår till 105 mnkr. Under året ingen amortering skett. Samtliga lån är placerade hos Kommuninvest. Genomsnittlig räntebindningstid vid årsskiftet uppgick till 0,57 år. Genomsnittlig kapitalbindningstid vid årsskiftet uppgick till 0,57 år.

En känslighetsanalys över kommunens räntekostnader (givet samma låneskuld) visar att om räntan ökar med 1 procentenhet innebär det en ökad räntekostnad 1,0 mnkr.

Avstämning finanspolicy

Finanspolicy	Utfall
Minst två långgivare bör eftersträvas	1
Enskild långgivare bör ej representera mer än 50% av den totala skuldportföljen. (undantag Kommuninvest)	Kommuninvest 100%
Tillåtna instrument är ränteswappar, forwardswappar, FRA, Caps och Floors	Inga instrument
Den genomsnittliga räntebindningstiden i skuldportföljen skall ej understiga 1 år och ej överstiga 7 år	0,57 år
Den genomsnittliga kapitalbindningstiden bör ej understiga 1 år	0,57 år

Avstämning visar att två kriterier är uppfyllda och ett är delvis uppfyllt. Orsaken till att kommunen endast har en långgivare beror på att Kommuninvest, som kommunen är delägare i, erbjuder bästa villkor. Ett av låneavtalen löper ut i mars 2022 och kommer då att förlängas med längre löptid så att de två sista kraven kommer att uppfyllas.

Pensionsåtaganden

Pensionsskuld	2019	2020	2021
Avsättning till pensioner i balansräkningen, mnkr	12,0	10,5	9,8
Pensionsskuld, ansvarsförbindelse inklusive löneskatt, mnkr	205,9	199,6	195,8

Kommunen redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen. Pensionsförpliktelsen är en skuld till de anställda och redovisas dels som en avsättning i balansräkningen dels som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Perioden före 1998 betalades det inte in någon pension löpande under intjänandet av pensionsrätten. Det innebär att under ansvarsförbindelsen, utanför balansräkningen, finns en skuld som uppgår till 195,8 mnkr inklusive löneskatt. Denna pensionsförpliktelse har minskat stadigt de senaste åren. Förändringen mellan 2019 och 2021 beror i huvudsak på utbetalning av pensioner. Efter 1998 ändrades detta och en löpande inbetalning av pensionskostnaderna görs numera kontinuerligt. Kostnader för pensioner som belastar resultatet uppgår till 48,7 mnkr 2021.

Prognosen för kommande 5 år visar att nivån på pensionskostnader successivt bedöms öka till cirka 50 mnkr. Totalt sett innebär dessa åtaganden en hög risk.

Borgensåtagande

Borgensåtagande redovisas utanför balansräkningen men är för kommunen en stor post som medför en viss risk och ger kommunen en lägre handlingsberedskap.

De borgensåtaganden som kommunen ingått har under den senaste femårsperioden ökat med 140 mnkr och uppgick vid årsskiftet till 426 mnkr. Totalt sett innebär dessa ökade åtaganden en något högre risk. Detaljerade upplysningar om kommunens borgensåtagande lämnas i notförteckningen till balansräkningen.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

Budgetföljsamhet	2019	2020	2021
Nämndverksamhet	-15,7	1,9	-6,9
Gemensam verksamhet	25,1	7,8	8,5
Skatter och generella bidrag	5,5	9,7	19,5
Finansnetto	0,7	-4,3	-0,6
Årets resultat	15,6	15,1	20,5

Den egentliga nämndverksamheten visar för 2021 en negativ avvikelse och en försämring från föregående år. Genom stora överskott i gemensam verksamhet samt skatter och bidrag hamnar budgetavvikelsen totalt på 20,5 mnkr vilket är klart över nivån för de två närmast föregående åren.

Prognossäkerhet	Progn aug	Utfall dec	Avvikelse
Nämndverksamhet	-8,4	-6,9	1,5
Gemensam verksamhet	5,8	8,5	2,7
Skatter och generella bidrag	14,9	19,5	4,6
Finansnetto	-0,1	-0,6	-0,5
Årets resultat	12,2	20,5	8,3

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året

Avslutande kommentar

För att uppnå god ekonomisk hushållning är det viktigt att ha god balans mellan löpande intäkter och kostnader. Precis som det finansiella målet är uppsatt behöver resultatet stabilt uppgå till 2 procent av skatter och bidrag. En sådan stabil resultatnivå innebär att, vid en investeringsvolym på 35–40 mnkr, kan kommunen klara att egenfinansiera sin tillgångsökning med skatteintäkter. Detta leder till en god finansiell handlingsberedskap på kort och lång sikt. Årets utfall, med positivt resultat, har inneburit att kommunens finansiella ställning förstärkts något jämfört med föregående år. Kommunen måste fortsätta med att styra verksamhetens nettokostnader mot en hållbar nivå. Resultatnivån bör också framåt ligga på en stabil nivå och öka. Detta för att möta kommande års utmaningar som ökad investeringsvolym och ökat demografiskt behov.

Balanskravsutredning

Det lagstadgade balanskravet infördes i kommunallagen år 2000. Det innebär att kommunerna ska besluta om en budget där intäkter överstiger kostnaderna. Skulle resultatet, när året är slut, vara negativt ska kommunen inom en tidsperiod om tre år återställa det uppkomna underskottet. Detta genom att kommunfullmäktige beslutar om en plan för hur det ska ske.

Balanskrav (belopp i mnkr)	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Resultat	29,0	34,8
Avgår reavinst	-1,1	-0,4
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	27,9	34,4
Medel till RUR	0,0	0,0
Medel från RUR	0,0	0,0
Balanskravsresultat	27,9	34,4

Utredningen visar att kommunen uppfyller balanskravet och inte behöver återställa något resultat. I samband med bokslut 2016 gjordes en avsättning till RUR med 3,9 mnkr. I och med denna avsättning uppgår RUR till 10,0 mnkr vilket är maximal avsättning enligt riktlinjerna

Förväntad utveckling

Kommunens står inför ett antal utmaningar framöver. I avsnittet nedan lyfts dessa fram och där det finns en konkret hantering beskrivs detta

Hållbar utveckling

En av de viktigaste utmaningarna gäller att möjliggöra förutsättningar för en hållbar utveckling enligt agenda 2030.

Hållbar utveckling handlar om att tillfredsställa dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det handlar om livskvalitet, för alla – nu och i framtiden. Det sker utifrån tre dimensioner: social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Social hållbarhet handlar om välbefinnande, behov och rättigheter samt rättvisa och makt. Miljömässig hållbarhet handlar om att hålla oss inom de gränser som ekosystemen klarar av, och att lämna ett så litet klimatavtryck som möjligt. Den ekonomiska utvecklingen är till för att skapa förutsättningar för ekologisk och social utveckling, och får inte innebära negativa konsekvenser för social eller miljömässig hållbarhet. Ekonomin är därför ett medel, en möjliggörare, för att nå den hållbara utvecklingen. Utvecklingen är hållbar när dessa tre stämmer överens med varandra.

Demografisk utveckling

Den demografiska utvecklingen med fler äldre över 80 år kommer kräva utbyggd äldreomsorg. Det gäller både hemtjänst men även platser på särskilt boende främst med demensinriktning.

Ökningen av unga invånare har stannat av och kommer sannolikt minska något på lång sikt. I Munkedals kommun har en hel del av utökningen inom grundskolan klarats av genom användning av modullösningar. Det kommer kräva stora investeringar kommande år för att nå mer permanenta och funktionella lösningar.

På sikt kommer behovet av olika bostadslösningar för de äldre med omsorgsbehov som kommer öka i antal.

På ett nationellt plan ligger ett stort fokus på att flytta ut vård i hemmet. Kommunen behöver ha en förberedelse för att underlätta denna utveckling, som är bra ur samhällsekonomisk aspekt. Det är viktigt att kommunen är observant, så att man inte tar över ansvar som åligger annan huvudman. Här krävs nära samverkan med andra huvudmän. Mycket fokus kommer behöva läggas på samverkan även i kommungemensamma frågor. Omsorgen kommer under de närmaste åren därför behöva intensifiera samverkan med närliggande kommuner inom ramen för redan etablerade samverkansnätverk.

En effekt av pandemin kan vara ett ökat tryck att bo hemma istället för att flytta in på särskilt boende. Här gäller det för kommunen att anpassa volymen

av boendeplatser på särskilt boende till förmån för ökad hemtjänst.

Kompetensförsörjning

Den kommunala kompetensförsörjningen handlar om att säkerställa att rätt kompetens finns för att nå verksamhetens mål och tillgodose dess behov på kort och lång sikt. Vår förmåga att attrahera, rekrytera, behålla, utveckla och avveckla kompetens är en avgörande framgångsfaktor.

Genom att arbeta systematiskt och långsiktigt med kompetensförsörjning skapas överblick, samsyn och handlingsberedskap. Kommunens arbete med kompetensförsörjning tar sin utgångspunkt i och stödjer verksamheternas mål och strategier. Den skapar sammanhang mellan verksamhetens och medarbetarnas utveckling. Kommunen behöver arbeta målinriktat för att hitta lösningar och strategier för att rekrytera och behålla personal inom till exempel skola och välfärd. Framtagande av en kompetensförsörjningsplattform kommer vara ett av de centrala verktygen för att lyckas.

Befolkningsutvecklingen

I den senaste befolkningsprognosen från SCB så kommer kommunen ha 10 800 invånare år 2030 Den baseras på den senast kända årsbefolkningen och antaganden om den framtida utvecklingen av fruktsamhet, dödlighet och flyttmönster. Framskrivningen baseras på vad som observerats de senaste åren och ett antagande om att den utvecklingen fortsätter. Det är svårast att bedöma utvecklingen av immigrationen. Prognosen bygger på immigrationen de senaste tre åren. Prognosen för 2040 ger en befolkning på 11 000 invånare. Det är långt ifrån det befolkningsmål på 12 500 invånare som finns i översiktsplanen 2040.

För att få en mer gynnsam utveckling behövs fler bostäder och arbetstillfällen. Det handlar om att fler ska välja att flytta till kommunen. Saker som spelar in är bland annat kommunens varumärke, pendlingsmöjligheter och attraktiva bostäder samt bra verksamhet inom barnomsorg och utbildning. Det är avgörande att vi skapar fler attraktiva bostadsområden samt fortsätter arbetet med att få fler företagsetableringar utmed E6:an.

Väsentliga personalförhållanden

Personalåret 2021 har liksom 2020 präglats av Coronapandemin. För Munkedals kommuns organisation har den krävt ett intensivt arbetsmiljöarbete och inneburit stora omställningar för våra verksamheter och medarbetare. Många av kommunens chefer har stått inför utmaningen att leda verksamheter och medarbetare nära pandemins mest utsatta medborgare. Andra har utmanats av att leda medarbetare och verksamheter på distans.

Den totala sjukfrånvaron minskade marginellt jämfört med föregående år. Den korta sjukfrånvaron (dag 1–14) har ökat och finns framför allt bland medarbetare vars arbetsuppgifter inte går att utföra hemifrån. Ökningen är därför troligtvis en effekt av Coronapandemin. Med tanke på de förutsättningar som funnits under 2021 är det svårt att analysera andra faktorer för sjukfrånvaron än just pandemin. Men även organisatoriska faktorer som till exempel en högre omsättning av chefer, omorganisationer och övertalighetsprocesser kan också ha påverkat sjukfrånvaron.

Munkedals kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare och en organisation att må bra i. Årets attraktiva arbetsgivarindex visar att vi har goda resultat för lika lön, lika chefskarriär, rekryteringsprocessen, utvecklingssamtal och arbetsmiljöarbete. Däremot behövs förbättring av arbetet kring tillsvidareanställningar, det vill säga minska på antalet visstidsanställningar, se över antalet anställda per chef, tid för kompetensutveckling och den höga sjukfrånvaron. Årets medarbetarundersökning visar liknande resultat och man upplever sig fram för allt ha ett meningsfullt arbete, chefer som visar förtroende och hög trivsel och gemenskap med kollegorna. Utvecklingsområden finns inom områden som arbetsbelastning, stress, hälsa och återkoppling på utfört arbete.

Inför årets löneöversyn gjordes en övergripande lönekartläggning av kommunens alla befattningsgrupper. Resultatet användes för att avsätta en del av lönebudgeten till att prioritera grupper som är svårrekryterade och/eller ligger lågt i lön jämfört med andra likvärdiga grupper. Osakliga löneskillnader som uppmärksammats har rättats till genom löneöversynen och fleråriga struktursatsningar för de stora grupperna inom vård och skola har gett resultat. Vissa befattningsgrupper behöver vi dock fortfarande ha under uppsikt, för att se att de går åt rätt håll.

Personalstruktur

Personalstruktur	2019	2020	2021
Totalt antal anställda (månadsavlönade)	1 015	984	975
Antal tillsvidareanställda	918	891	873
- vara kvinnor	787	759	739
- varav män	131	132	134
Antal visstidsanställda (månadsavlönade)	97	93	102
Årsarbetare	936,9	912,2	910,5
Nyrekryteringar, tillsvidareanställda	59	39	35
Avgångar, tillsvidareanställda	103	93	96
- varav pension	22	26	19
- varav arbetsbrist	1	6	11
- varav egen begäran	65	50	58

Under senaste året har antalet anställda i Munkedals kommun minskat med knappt 1 procent och 2021 omfattar kommunen totalt 975 anställda. Antalet tillsvidareanställda fortsätter att minska och har under året minskat med 18 personer. Antalet avgångar har ökat något, främst genom arbetsbrist och egen begäran medan antalet pensionsavgångar var något färre under 2021. Tillsvidareanställda består av 84,7 procent kvinnor och 15,3 procent män. Under 2021 ökade dock antalet visstidsanställda, delvis på grund av behovet att säkra upp med extrapersonal under pandemin.

Personalerfarenhet

Under 2021 har 96 personer avslutat sin anställning i Munkedals kommun. 19 personer gick i pension, 58 personer sa upp sig på egen begäran och 11 personers anställningar avslutades på grund av arbetsbrist. Det har rekryterats 35 nya personer till kommunen. Siffrorna gäller tillsvidareanställda.

Kommande pensionsavgångar går ner något under 2022, men ökar upp 2024, förutsatt att arbetstagarer arbetar till 65 år. En tendens syns att fler väljer att arbeta längre. Kan vi behålla erfarna medarbetare och fler arbetar till 68 år, kommer rekryteringsbehovet att minska. Erfarna medarbetare har värdefull kompetens och med fler år i yrkeslivet ökar välfärdens möjligheter att möta kompetensutmaningen

Pensionsavgångar, arbetar till 65	2022	2023	2024
Kommunstyrelsens förvaltning	0	4	1
Samhällsbyggnadsförvaltningen	1	2	0
Barn- och utbildningsförvaltningen	8	7	7
Välfärdsförvaltningen	6	6	20
Kultur- och fritid	0	0	1
Totalt	15	19	29

Pensionsavgångar, arbetar till 68	2022	2023	2024
Kommunstyrelsens förvaltning	1	0	2
Samhällsbyggnadsförvaltningen	0	1	1
Barn- och utbildningsförvaltningen	0	2	3
Välfärdsförvaltningen	1	3	2
Kultur- och fritid	0	1	0
Totalt	2	7	8

Åldersstruktur

Månadsavlönade %	2019	2020	2021
-29 år	12	11	10
30-39 år	23	24	25
40-49 år	25	24	23
50-59 år	26	27	28
60- år	14	14	14
Medelålder tillsvidareanställda	45,8	46,1	46,3
Medelålder visstidsanställda (månadsavlönade)	38,6	36,8	37,0

Medelåldern för tillsvidareanställda har ökat till 46,3 år. Medelåldern för visstidsanställda har ökat till 37 år. Andelen anställda som är 50 år eller äldre samt anställda i åldersintervallet 30-39 år har ökat med 1 procentenhet jämfört med föregående år, medan åldersgrupperna upp till 29 år samt 40-49 år har minskat med 1 procentenhet. Siffrorna avser månadsavlönade.

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad %	2019	2020	2021
Andel heltidstjänster tillsvidare	69	71	74
Genomsnittlig sysselsättningsgrad	92,3	92,8	93,5
- för kvinnor	92,1	92,4	93,0
- för män	93,3	95,3	95,9

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för tillsvidareanställda har höjts med 0,7 procentenheter i kommunen och motsvarar nu 93,5 procent. Sysselsättningsgraden för kvinnor är 93,0 procent och för männen 95,9 procent. Sysselsättningsgraden har höjts med 0,6 procentenheter för både kvinnor och män jämfört med 2020. Bland de tillsvidareanställda arbetar 74 procent heltid, vilket är en ökning med 3 procentenheter jämfört med 2020. Målet är att heltidsarbete ska vara norm i alla verksamheter och arbetet med heltidsresan behöver öka, då en stor andel medarbetare i kommunen fortfarande arbetar deltid. Kvinnor arbetar mer deltid än män oavsett yrkesgrupp. En ny mätning av andelen heltider ska göras under våren. Övertiden och fyllnadstiden har dock ökat under året, framför allt inom avdelning stöd.

Övertid och fyllnadstid	2019	2020	2021
Övertid timmar	8 606	10 718	11 168
Övertid belopp tkr	2 822	3 750	4 015
Fyllnadstid timmar	21 071	17 767	15 833
Fyllnadstid belopp tkr	3 505	3 179	2 760

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro %	2019	2020	2021
Frisknärvaro (0 sjukdagar)	33,3	27,0	30,0
Total sjukfrånvaro	7,48	9,65	9,57
- varav långtid >60 dagar	50,51	45,60	49,97
Kvinnor, total sjukfrånvaro	7,96	10,21	10,07
- varav långtid >60 dagar	52,85	46,38	49,88
Män, total sjukfrånvaro	5,28	7,02	7,30
- varav långtid >60 dagar	50,76	40,24	50,56
<29 år	8,13	11,10	10,41
30-49 år	6,69	9,10	9,40
>50 år	8,14	9,93	9,58

Sjukfrånvaron har minskat marginellt från 9,65 procent 2020 till 9,57 procent 2021 och sjukfrånvaron ligger fortfarande på en högre nivå än innan Coronapandemin. För kvinnor har sjukfrånvaron minskat med 0,14 procentenheter och för män har den ökat med 0,28 procentenheter. Medarbetare som kan utföra arbetsuppgifter hemifrån har haft en minskad sjukfrånvaro medan medarbetare som inte kan arbeta hemifrån har haft en ökad sjukfrånvaro.

Sett till kön följer sjukfrånvaron fortsatt mönstret i övriga kommuner, det vill säga högre sjuktal för kvinnor än män. Sjukfrånvaron är högst i åldersintervallet upp till och med 29 år och lägst i åldersgruppen 30-49 år.

Korttidsjukfrånvaro har under 2021 återgått till liknande mönster som innan pandemin, jämfört med 2020 då korttidsfrånvaron stod för en större andel. Frisknärvaro, det vill säga. 0 sjukdagar under året, är 30 procent vilket är en ökning jämfört med föregående år.

Framtid

För att attrahera morgondagens medarbetare behöver kommunen som välfärdens arbetsgivare fortsatt möta kraven på gott ledarskap, bra arbetsvillkor och möjligheter till kompetensutveckling. Hur bra vi som arbetsgivare är på att använda dessa strategier påverkar också hur många medarbetare som behöver rekryteras och vilken kompetens dessa behöver. Pandemin har trots allt ökat användandet av digital teknik för många yrkeskategorier i kommunen och tillgången till digitala utbildningar har möjliggjort en ökad kompetensutveckling.

Under 2021 har några fokusområden identifierats som särskilt prioriterade inom arbetsgivarområdet. Säkra rätt bemanning, ett systematiskt arbetsmiljö- och hälsoarbete för att minska sjukfrånvaron samt ledarutveckling är viktiga delar som stödjer kompetensförsörjningen i kommunen. Varje ledare har utifrån kommunens gemensamma uppdrag i uppgift att skapa förutsättningar för medarbetare att prestera sitt bästa med medborgarna i fokus.

EKONOMISK REDOVISNING

Redovisningsprinciper och redovisningsmodell

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) och rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR).

Kommunens årsredovisning innehåller en resultat- och balansräkning samt en kassaflödesrapport. Årsredovisningen innehåller även en koncernredovisning. Denna utgör en sammanställning av kommunens resultat- och balansräkningar och bokslut för de bolag kommunen har betydande inflytande i. För kommunens interna redovisning tillkommer även drift- och investeringsredovisning.

Övergripande principer

I den löpande redovisningen och vid upprättandet av årsredovisningen följs ett antal övergripande redovisningsprinciper vilka skapar ett normverk som styr innehållet i redovisningsrapporterna. Analysen av den finansiella ställningen och utvecklingen baseras på antagandet att dessa principer har följts. Principerna är följande:

- Principen om pågående verksamhet
- Objektivitetsprincipen
- Försiktighetsprincipen
- Matchningsprincipen
- Principen om öppenhet

Tillämpning av redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och i allt väsentligt rekommendationer från rådet för kommunal redovisning (RKR). Kommunen har analyserat effekter på resultat- och balansräkning med anledning av den nya lagen och bedömer att inga väsentliga effekter uppkommer i ingångsbalans och jämförelsesiffror. Nedan följer en kort beskrivning av några väsentliga principer som påverkar bokslut och redovisning.

Anläggningstillgångar/avskrivningar

Materiella och immateriella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. Har en anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdeminskningen är bestående.

Investeringar aktiveras som anläggningstillgång vid ett anskaffningsvärde på minst ett halvt prisbasbelopp och en beräknad livslängd på minst tre år. Avskrivningar beräknas på anskaffningsvärde minskat med investeringsinkomst under nyttjandeperioden. På tillgångar i form av mark,

konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar. Investeringar aktiveras tertiärt. Munkedals kommun fördelar fastigheter samt gatu- och markanläggning på komponenter. Anläggningstillgångar med betydande komponenter fördelas med olika avskrivningstider 0-60 år. Utgifter för detaljplaner har aktiverats under perioden vilket avviker från RKR:s rekommendation.

Finansiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde. Har en finansiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ner till detta lägre värde om det kan antas att värdeminskningen är bestående.

Leasingavtal

Leasingavtal som är löper kortare än 3 år redovisas som hyresavtal (operationell leasing). Leasingavtal som överstiger tidsramen är leasing av bilar. Den redovisas som finansiell leasing och anläggningstillgång. Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden.

Finansiella tillgångar och skulder

Långfristiga skulder som förfaller inom 12 månader men där syftet är att refinansiera dessa, redovisas som långfristig skuld enligt RKR 7. Redovisning av finansiella tillgångar och finansiella skulder. Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänförs till (Huvudmetoden). Förtidsinlösen av swappar kostnads- respektive intäktsförs direkt vid inlösetillfället.

Pensionsskuld

Pensionssskulden redovisas enligt blandmodellen. Pensionsåtaganden inklusive löneskatt som uppkommit före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Pensionsåtaganden för de kommunala företagen har skett i de sammanställda räkenskaperna enligt de principer och regler som gäller för företagen.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen (koncernredovisningen) är upprättad enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Det innebär att kommunens bokförda värden på aktier i dotterbolagen elimineras med dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Vid förvärvet av Vadholmen Foss 2:81 m fl AB uppstod en elimineringsdifferens då köpeskillingen översteg bolagets egna kapital. Detta resulterade i en post om 5,6 mnkr som redovisas som övervärde i fastighet. Denna post är från 2020 fullt avskriven. Vidare innebär proportionell konsolidering att endast den ägda andelen av dotterbolagens tillgångs- och skuldposter respektive kostnads- och intäktsposter har tagits med i koncernredovisningen. Interna

poster av väsentlig betydelse har eliminerats. Dotterbolagens obeskattade reserver betraktas i koncernbalansräkningen som eget kapital. I koncernresultaträkningen har dotterbolagens bokslutsdispositioner återförts. Kommunens redovisningsprinciper gäller vid upprättande av koncernredovisningen, gällande uppskrivningar, värdering av finansiella instrument, finansiell leasing, avsättningar och nedskrivningar.

Intern redovisning

Kapitaltjänstkostnaden utgörs av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångens ursprungliga anskaffningsvärde och är linjär, dvs. lika stora belopp varje år under nyttjandeperioden. Avskrivningstiden beräknas utifrån anläggningens nyttjandeperiod och påbörjas när investeringen tas i bruk. Avskrivningstiderna ses över varje år.

Internränta beräknas på tillgångens bokförda värden vid varje månads ingång. Räntesatsen för 2021 var 1,25 procent.

I samband med bokföring av lön kostnadsförs personalomkostnader (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt). Under år 2021 har kalkylerade personalomkostnadspålägg varit 40,15 procent.

Samhällsbyggnadsförvaltningen förvaltar kommunens fastigheter och svarar även för kommunens samlade måltidsverksamhet och städverksamhet. En fördelning av dessa kostnader till berörda enheter sker genom en interndeberingsmodell.

Invigning nytt utegym i Örekilsparken, maj 2021 – Foto: Erland Pålsson

Resultaträkning

(Belopp i mnkr)	Not	Kommunkoncernen		Kommunen			
		Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Verksamhetens intäkter	1	246,5	247,5	153,8	147,5		
Verksamhetens kostnader	2, 3	-868,5	-908,6	-803,0	-833,3		
Verksamhetens intäkter och kostnader		-622,0	-661,1	-649,2	-685,8	-687,4	1,6
Avskrivningar	4	-43,6	-43,5	-24,4	-25,8	-25,8	0,0
Verksamhetens nettokostnader		-665,6	-704,6	-673,6	-711,6	-713,2	1,6
Skatteintäkter	5	481,5	506,8	-481,5	506,8	494,1	12,7
Generella statsbidrag och utjämning	6	225,9	239,0	-225,9	238,9	232,1	6,8
Verksamhetens resultat		41,8	41,2	33,8	34,1	13,0	21,1
Finansiella intäkter	7	0,8	0,5	3,3	1,5	1,7	-0,2
Finansiella kostnader	8	-12,6	-4,7	-8,1	-0,8	-0,4	-0,4
Resultat efter finansiella poster		30,0	37,0	29,0	34,8	14,3	20,5
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat		30,0	37,0	29,0	34,8	14,3	20,5

Kommunkoncernen

Koncernens resultat för 2021 uppgår till 37,0 mnkr, en förbättring med 7,0 mnkr jämfört med föregående år. Största delen av det positiva resultatet är hänförligt till Munkedals kommun. Samtliga företag i koncernen utom Vadholmen Foss och KHRF Sörby- och Dinglegården redovisar positiva resultat. Av de kommunala företagen har endast Rambo AB förbättrat resultatet från 2020 medan övriga företag visar oförändrade eller något försämrade resultat.

Kommunen

Årets resultat för kommunen uppgår till 34,8 mnkr, en ökning med 5,8 mnkr från 2020. Resultatet innebär samtidigt en positiv budgetavvikelse med 20,5 mnkr. Föregående år ingick överskott från fastighetsförsäljning med 2,6 mnkr i resultatet jämfört med 1,0 mnkr 2021. Detta innebär att resultatet förbättrats avsevärt från 2020. Årets resultat, 34,8 mnkr, uppgår till 4,7 procent av skatte- och bidragsintäkter vilket är över resultatmålet för året som är 2,0 procent. Även kommunfullmäktiges inriktningsmål, med ett resultat på 2,0 procent under planperioden, är på god väg att uppfyllas då det genomsnittliga resultatet för de tre första åren uppgår till 4,3 procent. Årets resultat medför att kommunens egna kapital förstärks med 9,9 procent.

Intäkterna under året har minskat med 6,3 mnkr eller 4,1 procent jämfört med föregående år. Statsbidrag, från Skolverket och Migrationsverket, har minskat med 8,2 mnkr. Kompensation från Försäkringskassan för höga sjuklönekostnader i samband med Covid-19 har minskat med 2,7 mnkr. Bidrag från Socialstyrelsen för bland annat satsningar inom äldreården har ökat 5,2 mnkr.

Kostnaderna under året har ökat med 30,3 mnkr eller 3,8 procent. Personalkostnaderna har ökat 11,2 mnkr vilket motsvarar 2,1 procent. Kostnaderna för månadslön exklusive sociala

avgifter har ökat med 2,2 mnkr och timlönekostnaderna har ökat med 4,4 mnkr. Sjuklönekostnaderna har minskat 3,6 mnkr eller 30,4 procent vilket till största delen beror på Covid-19. Kompensation från Försäkringskassan för höga sjuklöner har erhållits med 4,2 mnkr. Pensionskostnaderna inklusive löneskatt har ökat 2,4 mnkr. Fastighetskostnaderna har ökat 5,3 mnkr främst genom högre uppvärmningskostnader.

Verksamhetens nettokostnader har, exklusive effekt av fastighetsförsäljning, ökat med 5,7 procent från föregående år. Skatte- och bidragsintäkter har ökat med 5,4 procent. Skatteintäkterna har ökat med 25,3 mnkr och generella statsbidrag och utjämning har ökat 13,0 mnkr.

De finansiella intäkterna har minskat 1,8 mnkr vilket beror att Munkedal Vatten AB har återbetalat sitt lån hos kommunen. Räntekostnaderna har minskat 7,3 mnkr jämfört med föregående år vilket beror på förtida inlösen av ränteswappar. Genomsnittsränta på kommunens upplåning har i och med detta sänkts från 2,5 till 0,2 procent.

Kassaflödesrapport

(Belopp i mnkr)	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Den löpande verksamheten					
Periodens resultat		30,0	37,0	29,0	34,8
Justering för ej likviditetspåverkande poster	9	39,8	40,1	20,3	22,3
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		69,8	77,1	49,3	57,1
Ökning/minskning förråd och varulager		-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Ökning/minskning exploateringsfastighet/mark		-2,4	-0,5	-2,4	-0,5
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		2,2	-26,2	-2,4	-24,3
Ökning/minskning kortfristiga placeringar			-19,8		-19,8
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-7,0	18,5	0,1	9,9
Omklassificering av tillgångar		-	-1,7	-	-1,7
Kassaflöde från den löpande verksamheten		62,4	47,2	44,4	20,5
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		-0,6	-0,9	-0,7	-0,8
Investering i materiella anläggningstillgångar		-85,3	-107,6	-74,0	-74,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,6	0,9	0,6	0,6
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0,0	-1,0	0,0	-1,0
Försäljning i finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-85,3	-108,6	-74,1	-75,3
Finansieringsverksamheten					
Nyupplåning		76,2	17,0	0,0	0,0
Amortering av lån		-92,2	-12,8	-80,0	0,0
Ökning/Minskning av långfristiga skulder		3,1	3,4	0,5	0,2
Minskning av långfristiga fordringar		1,6	0,1	77,8	0,2
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-11,3	7,7	-1,7	0,4
Årets kassaflöde		-34,2	-53,7	-31,4	-54,4

Kommunkoncernen

Koncernen visar under året ett negativt kassaflöde med 53,7 mnkr vilket innebär att likvida medel uppgick till 62,0 mnkr vid årets slut. Orsak till minskningen är framför allt den stora investeringsvolymen i kommunen.

Koncernens nettoutbetalningar i investeringsverksamheten uppgår till 108,5 mnkr. Investeringarna avser i huvudsak fastigheter i kommunen och Munkbo samt VA-anläggningar i Munkedal Vatten AB.

Nyupplåning i koncernen uppgår till 17,0 mnkr. Det är Munkedal Vatten AB som tagit upp ett lån hos Kommuninvest. Amortering av lån har skett med 12,8 mnkr varav Munkbo 10,0 mnkr. Finansieringsverksamheten i koncernen ger ett positivt kassaflöde med 7,7 mnkr.

Kommunen

Kommunens likvida medel har minskat 54,4 mnkr under 2021 och uppgick siste december till 49,0 mnkr. Minskningen beror på dels den stora investeringsvolymen dels att kommunen gjort en kortfristig placering på 19,8 mnkr. Anledningen till placeringen är att kommunen vill undvika negativ ränta (kostnadsränta) på kommunens banktillgodo-havande.

Kommunens resultat exklusive avskrivningar och andra ej likviditetspåverkande poster har genererat ett flöde med inbetalningar på 57,1 mnkr. Ökad kapitalbindning i främst kortfristiga fordringar och kortfristig placering medför ett negativt kassaflöde med 26,6 mnkr.

Investeringsverksamheten har genererat nettoutbetalningar på 75,3 mnkr vilket täcks av överskott i den löpande verksamheten och genom att ta i anspråk likvida medel. Investeringar i materiella anläggningstillgångar har skett med 74,1 mnkr varav 62,0 mnkr avser investeringar i kommunens verksamhetsfastigheter.

Kommunens finansieringsverksamhet har genererat ett positivt kassaflöde med 0,4 mnkr.

Balansräkning

Balansräkning (Belopp i mnkr)	Not	Kommunkoncernen		Kommunen	
		Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Tillgångar					
Anläggningstillgångar:					
Immateriella anläggningstillgångar	10	10,9	11,0	10,9	11,0
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	802,4	807,4	360,2	370,6
Pågående nyanläggningar	12	23,7	85,7	4,7	46,9
Maskiner och inventarier	13	52,3	51,4	28,1	25,8
Finansiella anläggningstillgångar	14	10,1	11,1	45,1	45,9
Summa anläggningstillgångar		899,4	966,6	449,0	500,2
Omsättningstillgångar:					
Förråd		1,0	1,2	0,9	1,1
Exploateringsfastigheter/mark	15	53,4	53,9	53,4	53,9
Fordringar	16	60,9	87,0	55,4	79,7
Kortfristiga placeringar		0,0	19,8	0,0	19,8
Kassa och bank	17	115,7	62,0	103,5	49,0
Summa omsättningstillgångar		231,0	223,9	213,2	203,5
Summa tillgångar		1 130,4	1 190,5	662,2	703,7
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	18	370,3	407,4	351,3	386,1
- varav periodens resultat		30,0	37,0	29,0	34,8
Avsättningar					
Avsättning för pensioner	19	10,5	9,8	10,5	9,8
Övriga avsättningar	20	3,9	4,1	0,0	0,0
Summa avsättningar		14,4	13,9	10,5	9,8
Skulder:					
Långfristiga lån	21	372,3	417,4	112,0	109,9
Övriga långfristiga skulder	22	36,7	38,8	9,3	9,0
Kortfristiga skulder	23	336,7	313,0	179,1	188,9
Summa skulder		745,7	769,2	300,4	307,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 130,4	1 190,5	662,2	703,7
Ansvarförbindelser	24				
Pensionsförpliktelser före 1998		199,6	195,8	199,6	195,8
Borgensåtagande		0,2	0,2	424,5	426,3
Ställda panter och övriga ansvarförbindelser		33,9	33,9	0,0	0,0

Kommunkoncernen

Koncernens balansomslutning har ökat 60,1 mnkr under året. Anläggningstillgångarna har ökat 67,2 mnkr medan omsättningstillgångarna, framför allt likvida medel, minskat 7,1 mnkr. Koncernens likviditet uppgick vid årsskiftet till 54,1 procent, en liten ökning från föregående boksluts 52,7 procent. Förbättringen beror främst på minskning av kortfristiga skulder genom att 43,1 mnkr av låneskulden flyttats från kortfristig till långfristig skuld. Koncernens soliditet har, tack vare det positiva resultatet, ökat med 1,4 procentenheter och uppgick vid årets slut till 34,2 procent.

Kommunen

Kommunens balansomslutning har ökat 41,5 mnkr från föregående bokslut. Ökningen beror i första hand på ökning av anläggningstillgångarna.

Den stora investeringsvolymen har, efter avdrag för avskrivningar, ökat de materiella anläggningstillgångarna med 50,4 mnkr. De finansiella anläggningstillgångarna har ökat 0,8 mnkr.

Omsättningstillgångarna har minskat 9,7 mnkr främst beroende på att likvida medel, inklusive kortfristig placering, minskat med 34,7 mnkr. Detta har påverkat kommunens likviditet som vid

årsskiftet uppgick till 78,6 procent, en minskning från föregående boksluts 88,7 procent.

Det egna kapitalet ökar tack vare årets resultat på 34,8 mnkr med 9,9 procent från föregående år. Inom det egna kapitalet ingår en resultatutjämningsreserv på 10,0 mnkr. Det positiva resultatet tillsammans med den minskade balansomslutningen innebär att soliditeten förstärks från 53,1 procent 2020 till 54,9 procent 2021. Inklusive alla pensionsåtaganden är kommunens soliditet 27,0 procent vilket är en förbättring med 4,1 procentenheter jämfört med 2020.

Munkedals kommuns avsättningar består av en pensionskuld som är intjänad efter 1998. Avsättningen har minskat 0,7 mnkr från 2020. Pensionskuld som är intjänad innan 1998 redovisas som ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

De långfristiga skulderna har minskat 2,4 mnkr. Återstående reverslån på 104,7 mnkr har en genomsnittlig bindningstid på 0,57 år. Samtliga lån som kommunen har är tagna i Kommuninvest Sverige AB. De kortfristiga skulderna inom kommunen har ökat 9,8 mnkr från föregående år vilket främst beror på ökning av leverantörsskuld.

Ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 har genom pensionsutbetalningar minskat 3,8 mnkr från föregående år och uppgick vid årets slut till 195,8 mnkr inklusive löneskatt.

Munkedals kommuns borgensåtagande har ökat 1,8 mnkr från föregående år.

Arbetet med ny översiktsplan, ÖP 2040, fortsatte under 2021.

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Försäljningsintäkter	49,4	52,4	7,2	6,6
Taxor och avgifter	32,6	36,6	15,9	17,1
Hyror och arrenden	52,3	52,3	13,5	13,3
Bidrag	86,5	80,3	85,8	79,7
Försäljning verksamhet/entreprenader	17,6	17,1	25,0	24,4
Övriga försäljningsintäkter	5,8	6,1	5,3	6,0
Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	1,1	0,6	1,1	0,4
Övriga intäkter	1,2	2,1	0,0	0,0
Summa	246,5	247,5	153,8	147,5

Not 2 Verksamhetens kostnader				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Bidrag och transfereringar	-26,6	-27,0	-26,6	-27,0
Entreprenader och köp av verksamhet	-117,6	-127,9	-106,5	-113,3
Personalkostnader	-430,1	-440,7	-418,8	-428,8
Sociala avgifter	-129,6	-131,0	-126,3	-127,6
Lokal- och markhyror	-8,1	-8,2	-11,8	-12,3
Bränsle, energi och vatten	-17,8	-23,5	-12,0	-15,8
Diverse främmande tjänster	-27,5	-29,5	-27,4	-29,3
Reaförlust vid försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Bolagsskatt	-0,4	-0,4		
Övriga kostnader	-110,8	-120,4	-73,6	-79,2
Summa	-868,5	-908,6	-803,0	-833,3

Not 3 Kostnader för räkenskapsrevision				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Räkenskapsrevision			-0,1	-0,1
Summa			-0,1	-0,1

Not 4 Avskrivningar				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Planenliga avskrivningar	-42,1	-43,5	-24,4	-25,8
Nedskrivningar	-0,4	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar på övervärde i fastighet	-1,1	0,0	0,0	0,0
Summa	-43,6	-43,5	-24,4	-25,8

Not 5 Skatteintäkter				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Preliminär kommunalskatt			491,6	492,9
Prognos slutavräkning innevarande år			-7,5	12,1
Korrigerig slutavräkning föregående år			-2,6	1,8
Summa			481,5	506,8

Not 6 Generella statsbidrag, utjämning och fastighetsskatt				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Fastighetsavgift			24,5	28,7
Inkomstutjämning			143,3	145,7
Kostnadsutjämning			22,7	27,5
Regleringsbidrag			10,8	31,4
Strukturbidrag			0,0	0,0
Generella bidrag från staten			23,8	0,0
Utjämningsbidrag LSS			0,8	5,6
Summa			225,9	238,9

Not 7 Finansiella intäkter				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Ränteintäkter	0,2	0,2	1,9	0,2
Övriga finansiella intäkter	0,6	0,3	1,4	1,3
Summa	0,8	0,5	3,3	1,5

Not 8 Finansiella kostnader				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Räntor på anläggningslån	-12,2	-4,7	-7,7	-0,8
Övriga finansiella kostnader	-0,4	0,0	-0,4	0,0
Summa	-12,6	-4,7	-8,1	-0,8

Not 9 Ej likviditetspåverkande poster				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Justering av- och nedskrivningar	43,6	43,5	24,4	25,8
Justering för avsättningar	-1,3	-0,3	-1,5	-0,7
Reavinster	-0,2	-0,6	-0,2	-0,4
Reaförluster	0,4	0,0	0,4	0,1
Övriga justeringar	-2,7	-2,5	-2,8	-2,5
Summa	39,8	40,1	20,3	22,3

Not 10 Immateriella anläggningstillgångar				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående anskaffningsvärde	17,8	18,7	17,8	18,7
Investeringar	0,7	0,9	0,7	0,9
Försäljning(utrangering)		-0,5		-0,5
Omklassificeringar	0,2		0,2	
Utgående anskaffningsvärde	18,7	19,1	18,7	19,1
Ingående avskrivningar	-6,4	-7,8	-6,4	-7,8
Försäljning(utrangering)		0,5		0,5
Omklassificeringar	-0,3		-0,3	
Årets av- och nedskrivningar	-1,1	-0,8	-1,1	-0,8
Utgående avskrivningar	-7,8	-8,1	-7,8	-8,1
Utgående bokfört värde	10,9	11,0	10,9	11,0

Not 11 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående anskaffningsvärde	1190,1	1309,8	528,4	642,2
Investeringar	63,0	33,9	61,9	27,2
Försäljning (utrangering)	-1,3	-0,4	-0,8	-0,3
Omklassificeringar	58,0	-16,4	52,7	-18,0
Utgående anskaffningsvärde	1309,8	1326,9	642,2	651,1
				-
Ingående avskrivningar	-456,0	-507,4	244,6	282,1
Försäljning (utrangering)	0,1	0,0	0,0	0,0
Omklassificeringar	-21,2	19,8	-21,1	19,8
Årets avskrivningar	-30,3	-31,9	-16,3	-18,2
				-
Utgående avskrivningar	-507,4	-519,5	282,0	280,5
Utgående bokfört värde	802,4	807,4	360,2	370,6

Not 12 Pågående nyanläggningar				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående anskaffningsvärde	54,9	23,7	32,0	4,7
Investeringar	12,1	70,7	4,4	42,3
Överfört till byggnader och tekniska anläggningar	-43,3	-8,6	-31,7	0,0
Utgående anskaffningsvärde	23,7	85,8	4,7	47,0
Ingående avskrivningar	-0,1	0,0	-0,1	0,0
Överfört till byggnader och tekniska anläggningar	0,1	0,0	0,1	0,0
Årets avskrivning	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Utgående avskrivningar	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Utgående bokfört värde	23,7	85,7	4,7	46,9

Not 13 Maskiner och inventarier				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående anskaffningsvärde	153,4	139,3	102,0	79,2
Investeringar	11,8	10,2	9,3	4,9
Försäljning (utrangering)	-32,6	-1,7	-32,5	-0,8
Omklassificeringar	6,7	11,5	0,4	11,5
Utgående anskaffningsvärde	139,3	159,3	79,2	94,8
Ingående avskrivningar	-108,4	-87,0	-76,0	-51,1
Försäljning (utrangering)	32,3	1,4	32,2	0,4
Omklassificeringar	-0,4	-11,6	-0,4	-11,6
Årets avskrivningar	-10,5	-10,7	-6,9	-6,7
Utgående avskrivningar	-87,0	-107,9	-51,1	-69,0
Utgående bokfört värde	52,3	51,4	28,1	25,8

Not 14 Finansiella anläggningstillgångar				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Aktier				
Aktier Munkbo AB	0,0	0,0	1,8	1,8
Aktier Dingle Industrilokaler AB	0,0	0,0	7,8	7,8
Aktier RAMBO AB	0,0	0,0	17,2	17,2
Aktier Munkedal Vatten AB	0,0	0,0	2,5	2,5
Aktier Vadholmen Foss 2:81 mfl AB	0,0	0,0	6,0	6,0
Övriga aktier	0,5	0,5	0,2	0,2
Summa aktier	0,5	0,5	35,5	35,5
Andelar				
Kommuninvest	6,0	7,0	6,0	7,0
Riksbyggens Kooperativa Hyresrättsförening Sörbygården och Dinglegården ek.för	0,0	0,0	0,1	0,1
Övriga andelar	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa andelar	6,0	7,0	6,1	7,1
Övrigt				
Anslagstäckta lånefordringar	3,4	3,2	3,4	3,2
Bostadsrätter	0,1	0,1	0,1	0,1
Övrigt	0,1	0,3	0,0	0,0
Summa övrigt	3,6	3,6	3,5	3,3
Summa finansiella anläggningstillgångar	10,1	11,1	45,1	45,9

Not 15 Exploateringsfastigheter/mark				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående bokfört värde	51,0	53,4	51,0	53,4
Utgifter	6,6	9,4	6,6	9,4
Inkomster	-3,7	-7,2	-3,7	-7,2
Omklassificeringar	-0,5	-1,7	-0,5	-1,7
Summa	53,4	53,9	53,4	53,9

Not 16 Kortfristiga fordringar				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Förutbet. kostn./Uppl. int.	17,6	30,6	14,4	27,5
Kundfordringar	9,7	16,5	3,4	8,2
Statsbidragsfordringar	7,7	8,2	7,7	8,2
Övriga kortfristiga fordringar	25,9	31,7	29,9	35,8
Summa	60,9	87,0	55,4	79,7

Statsbidragsfordringar består till stor delen av fordringar mot Migrationsverket 6,0 (f år 4,4) mnkr. I posten Övriga kortfristiga fordringar ingår Kommunal fastighetsavgift med 24,7 (f år 20,0) mnkr.

Not 17 Kassa och bank				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
Bank	115,7	62,0	103,5	49,0
- varav Munkedals Bostäder AB del i koncernkontot	20,2	12,4	20,2	12,4
- varav Vadholmen Foss 2:81 mfl AB del i koncernkontot	0,1	17,3	0,1	17,3
- varav Munkedal Vattens AB del i koncernkonto	11,1	-0,2	11,1	-0,2
Summa	115,7	62,0	103,5	49,0

Kommunen har en checkkredit på 15 mnkr som ej var utnyttjad vid bokslutstillfället.

Not 18 Eget kapital				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående eget kapital	340,3	370,4	322,3	351,3
- varav resultatutjämningsreserv			10,0	10,0
Årets resultat	30,0	37,0	29,0	34,8
Utgående eget kapital	370,3	407,4	351,3	386,1

Not 19 Avsättning				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Pensioner				
Ingående ålderspensionsskuld inkl. löneskatt	9,6	8,4	9,6	8,4
Pensionsutbetalning	-0,6	-0,4	-0,6	-0,4
Nyintjänad pension	-0,6	0,0	-0,6	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,2	0,1	0,2	0,1
Förändring löneskatt	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Förändring diskonteringsränta	0,0	0,0	0,0	0,0
Övrigt	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående avsättning pensioner	8,4	8,0	8,4	8,0
Pensionsavsättning förftroendevalda	2,1	1,8	2,1	1,8
Summa pensioner	10,5	9,8	10,5	9,8
Spec. Avsatt till pensioner				
Särskild avtals/ålderspension			4,3	1,2
Förmånsbestämd/kompl pension			0,0	0,1
Ålderspension			1,4	4,4
Pension för efterlevande			1,1	0,8
Löneskatt			1,6	1,5
Summa			8,4	8,0
Förpliktelse tryggad genom försäkring			31,1	39,6
Antal visstidsförordnande				
Förtroendevalda	1	1	1	1
Tjänstemän	0	0	0	0

Not 20 Övriga avsättningar				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Uppskjuten skatt	2,8	3,0	0,0	0,0
Avsättning WWR-slam på Sivik (Rambo)	1,1	1,1	0,0	0,0
Summa	3,9	4,1	0,0	0,0

Not 21 Långfristiga lån				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Ingående låneskuld	549,5	532,6	192,9	112,0
Nyupplåning under året	76,2	17,0	0,0	0,0
Årets amortering	-92,2	-12,8	-80,0	0,0
Ökning långfristig leasingskuld	0,0		0,0	0,0
Amortering långfristig leasingskuld	-0,9	-2,1	-0,9	-2,1
Delsumma	532,6	534,7	112,0	109,9
Varav kort del av långfristig skuld	-160,3	-117,3	0,0	0,0
Summa	372,3	417,4	112,0	109,9

Kredirgivare				
Kommuninvest	484,5	490,2	104,7	104,7
Swedbank	39,2	37,7	0,0	0,0
SEB	1,6	1,6		0,0
Nordea, finansiell leasing Handelsbanken, finansiell leasing	6,8	4,9	6,8	4,9
	0,5	0,3	0,5	0,3
Summa	532,6	534,7	112,0	109,9

Kapitalbindningstid				
0 - 12 månader	260,0	251,1		74,7
1 år - 5 år	228,8	185,4	104,7	30,0
5 år och mer	36,5	93,0		
Summa	525,3	529,5	104,7	104,7

Derivat				
Säkrad låneskuld	140,0	80,0	0,0	0,0
Marknadsvärde swapkontrakt	-5,6	-1,9	0,0	0,0
Genomsnittlig effektiv ränta lån och swap			2,50%	0,16%
Genomsnittlig räntebindningstid lån och swap			1,58 år	0,57 år
Genomsnittlig kapitalbindningstid lån och swap			1,58 år	0,57 år

Not 21 Leasing				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Finansiella leasingavtal				
Totala minimileaseavgifter	4,8	2,8	4,8	2,8
Finansiell och operationell leasing				
Minimileaseavgifter förfaller				
- Inom 1 år	6,1	5,7	5,4	4,9
- senare än 1 år men inom 5 år	7,8	5,1	5,7	4,4
- senare än 5 år	0,4	0,0	0,0	0,0
Summa	14,3	10,8	11,1	9,3

Not 22 Övriga långfristiga skulder				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Investeringsbidrag	8,2	7,8	8,2	7,8
Periodiserade anslutningsavgifter VA	20,8	21,9		
VA-fond	6,6	7,9		
Övrig långfristig skuld	1,1	1,2	1,1	1,2
Summa	36,7	38,8	9,3	9,0

Investeringsbidrag och anslutningsavgifter periodiseras linjärt under samma nyttjandeperiod som motsvarande tillgång har.

Not 23 Kortfristiga skulder				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Leverantörsskuld	22,3	36,9	18,4	28,6
Personalens källskatt	9,6	8,7	9,4	8,2
Upplupna löner och semesterlöneskuld	52,9	52,3	52,1	52,3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	61,4	54,9	52,3	43,6
Moms och punktskatt	0,4	1,8	0,3	1,8
Kortfristig skuld till kreditinstitut	160,4	117,2	0,0	0,0
Övriga kortfristiga skulder	29,7	41,2	46,6	54,5
- varav övrig kortfristig skuld	29,9	41,2	15,1	25,0
- varav dotterbolagens del av koncernkonto			31,5	29,5
Summa	336,7	313,0	179,1	189,0

Not 24 Ansvarförbindelser				
Belopp i mnkr	Koncernen		Kommunen	
	2020	2021	2020	2021
Pensionsförpliktelser				
Ingående ansvarförbindelse	205,9	199,6	205,9	199,6
Pensionsutbetalningar	-9,2	-9,5	-9,2	-9,5
Nyintjänad pension	0,3	0,0	0,3	0,0
Ränte- och basbeloppsuppräknig	4,9	2,8	4,9	2,8
Förändring löneskatt	-1,2	-0,7	-1,2	-0,7
Övrigt	-1,1	3,6	-1,1	3,6
Summa	199,6	195,8	199,6	195,8
Del av förpliktelse tryggad genom försäkring			0,0	0,0
Borgensåtagande				
Munkedals Bostäder AB			270,0	260,0
Munkedal Vatten AB			102,2	119,2
Rambo AB			13,8	11,8
Dingle Industrilokaler AB			6,0	6,0
KHRF Sörbygården och Dinglegården			32,3	29,1
Summa			424,3	426,1
Föreningar i kommunen	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa	0,2	0,2	424,5	426,3
Övriga ansvarförbindelser				
Panter ställda för egna skulder	33,9	33,9		
Företagsinteckningar	0,0	0,0		

Solidarisk borgen i Kommuninvest

Munkedals kommun har i september 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Munkedals kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966,1 mnkr och totala tillgångar till 518 679,7 mnkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 554,7 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 562,8 mnkr.

Not 25 Årets koncerninterna mellanhavanden						
Belopp i mnkr	Försäljning		Finansiella poster		Fordringar, skulder	
	Säljare	Köpare	Mottagare	Betalare	Fordran	Skuld
Munkedals kommun	8,9	12,5	1,0	0,0	5,3	30,1
Munkedals Bostäder AB 100 %	2,7	10,6	0,0	0,7	12,4	2,2
Munkedal Vatten AB 100 %	6,0	1,7	0,0	0,2	17,8	2,7
Dingle industrilokaler AB 51 %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rambo AB 25 %	4,4	2,5	0,0	0,1	0,5	0,4
KHRF Sörbygården och Dinglegården 20%	5,8	0,5	0,0	0,0	0,0	0,1
Vadholmen Foss 2:81 mfl AB 100%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Summa	27,8	27,8	1,0	1,0	36,0	36,0

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning (mnr)	Bokslut	Budget	Återstår
Kommunstyrelsen	0,6	4,3	3,6
Datasystem och digitala verktyg	0,6	4,3	3,6
Samhällsbyggnadsnämnden	76,5	160,1	83,6
Mark och exploatering	7,9	12,2	4,3
- varav Vadholmen	5,3	2,1	-3,2
Gator och vägar	4,0	8,5	4,5
Parker och badplatser	0,5	0,5	0,0
Barnomsorgsfastigheter	10,0	32,7	22,7
Skolfastigheter	29,1	68,6	39,5
- varav Hällevadsholms skola	2,2	0,0	-2,2
- varav Hedekas skola	26,4	68,1	41,8
Utvecklingscentrum Munkedal	8,6	4,2	-4,4
Äldreomsorgsfastigheter	0,1	0,6	0,5
Idrottshallar	14,2	29,6	15,4
- varav ny Bollhall	12,4	28,0	15,6
Övriga fastigheter	0,9	1,9	1,0
Maskiner och inventarier	1,4	1,5	0,1
Barn- och utbildningsnämnden	2,3	4,1	1,7
Inventarier Hällevadsholms skola	1,4	1,0	-0,4
Inventarier Hedekas skola	0,1	1,5	1,4
Maskiner och inventarier övrigt	0,8	1,6	0,7
Välfärdsnämnden	2,2	3,4	1,2
Datasystem och digitala verktyg	0,9	0,7	-0,2
Inventarier, underhåll	1,4	2,7	1,4
Kultur- och fritidsnämnden	0,1	1,4	1,3
Konst	0,1	0,1	0,0
Inventarier	0,0	1,3	1,3
Summa investeringar	81,8	173,2	91,4
Varav nyinvesteringar	22,6	89,6	67,0
Varav reinvesteringar	59,2	83,6	24,4

Årsbudgeten 2021 för investeringar är 173,2 mnr inkluderat resultatöverföring från 2020. De totala investeringsutgifterna för året uppgår till 81,8 mnr, varav 22,6 mnr avser nyinvesteringar och 59,2 mnr reinvesteringar. Kommunfullmäktiges resultatmål 2021 för investeringar är att reinvesteringar ska ha en självfinansieringsgrad på 100 procent. Självfinansieringsgraden för reinvesteringar uppgår till 102 procent vilket innebär att resultatmålet 2021 är uppfyllt.

Kommunstyrelsen

Årets investeringar avser i första hand datasystem och digitala verktyg. Kommunstyrelsen föreslår att av det anslag som inte nyttjats under 2021, 3,6 mnr, överförs 1,0 mnr till 2022.

Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden svarar för större delen av kommunens investeringar. Inom *mark och exploatering* har det förutom Vadholmen bland annat investerats i strategiska markförvärv. Investeringar inom *gator och vägar* avser i första hand beläggningsarbeten och gatubelysning. Planerat underhåll av Lilla Foss förskola utgör största investering inom *barnomsorgsfastigheter*. Bland *övriga fastigheter* märks underhåll av Pipfabriken och gamla kommunförrådet samt projektering av ny bollhall vid Kungsmarksskolan. *Maskiner och inventarier* avser fordon inom park och skog samt utrustning inom måltidsverksamheten. Av de sammanlagda över- och underskotten på 83,6 mnr föreslår nämnden att 7,9 mnr i underskott på enskilda projekt skrivs av och att av resterande överskott på 91,5 mnr förs 88,3 mnr över till 2022.

Barn- och utbildningsnämnden

Bland *övriga maskiner och inventarier* återfinns maskinell utrustning till Kunskapens hus. Nämnden föreslår att årets överskott, 1,7 mnr, förs över till investeringsbudgeten 2022.

Välfärdsnämnden

Investeringarna avser inre och yttre underhåll på Ekebacken, inventarier till Allégården samt utgifter för verksamhetssystem. Nämnden föreslår att hela överskottet, 1,2 mnr förs över till investeringsbudgeten 2022.

Kultur- och fritidsnämnden

Större delen av budgetanslaget avser kommande utgifter för inventarier till den nya bollhallen. Nämnden föreslår att hela överskottet, 1,3 mnr förs över till investeringsbudgeten 2022.

Driftredovisning

Driftredovisning (Belopp i mnkr)	Netto 2020	Intäkt 2021	Kostnad 2021	Netto 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Nämnd						
Kommunfullmäktige	-1,4	0,0	-1,4	-1,4	-1,2	-0,1
Valnämnd och Jävsnämnd	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,1	0,0
Överförmyndare	-1,0	0,0	-1,1	-1,1	-1,2	0,1
Revision	-1,0	0,0	-0,9	-0,9	-0,9	-0,1
Kommunstyrelsen	-52,6	19,6	-73,8	-54,2	-55,6	1,4
Samhällsbyggnadsnämnden	-32,9	113,3	-145,9	-32,6	-30,9	-1,7
Barn- och utbildningsnämnden	-288,0	50,0	-351,6	-301,6	-305,2	3,6
Välfnämnden	-275,2	56,7	-350,1	-293,4	-282,7	-10,8
Kultur- och fritidsnämnden	-16,1	3,2	-21,2	-18,0	-18,7	0,7
Summa nämndverksamhet	-668,2	242,8	-946,1	-703,3	-696,4	-6,9
Pensioner inkl. löneskatt	-46,2	0,0	-48,6	-48,6	-44,9	-3,7
Exploatering/fastighetsförsäljning	2,6	5,8	-6,3	-0,5	0,0	-0,5
Förvaltningsgemensamt	-2,5	0,6	-2,6	-2,0	-9,9	7,9
Eliminering interna poster	40,7	-101,6	144,4	42,8	37,9	4,9
Verksamhetens nettokostnader	-673,6	147,5	-859,1	-711,7	-713,2	1,6
Skatteintäkter	481,5	506,8		506,8	494,1	12,6
Generella statsbidrag	23,8	0,0		0,0	0,0	0,0
Kommunal utjämnings och fastighetsavgift	202,2	239,0		239,0	232,1	6,9
Verksamhetens resultat	33,8	893,2	-859,1	34,1	13,1	21,1
Finansiella intäkter	3,3	1,5		1,5	1,7	-0,2
Finansiella kostnader	-8,1		-0,8	-0,8	-0,4	-0,4
Resultat efter finansiella poster	29,0	894,7	-859,9	34,8	14,3	20,5
Årets resultat	29,0			34,8	14,3	20,5

Årets resultat för Munkedals kommun är 34,8 mnkr vilket är 20,5 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 14,3 mnkr.

Nämnderna

Nämndverksamheten redovisar ett underskott gentemot tilldelade budgetramar med 6,9 mnkr. Välfnämnden svarar för den största avvikelsen med ett underskott på -10,8 mnkr. Även samhällsbyggnadsnämnden redovisar underskott med -1,7 mnkr. Barn- och utbildningsnämnden har erhållit en tillfällig utökning av budgetramen med 5,8 mnkr och redovisar en positiv avvikelse med 3,6 mnkr. En utförligare analys av nämndernas ekonomi redovisas nedan under; *Driftredovisning per nämnd*.

Finansförvaltningen

Förvaltningsgemensamt

Gemensamma intäkter och kostnader visar ett överskott på 7,9 mnkr mot budget. Av fullmäktiges förfogandepost och ej fördelat utrymme återstår 6,2 mnkr. Av utrymmet för ökade kapitalkostnader återstår 1,9 mnkr. Övriga poster visar ett underskott på 0,2 mnkr.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

Slutavräkningen för 2020 års skatteintäkter blev positiv med 1,7 mnkr. Skatteintäkterna 2021 redovisar en positiv avvikelse med 10,9 mnkr. Utjämningsbidragen överstiger budget med 7,2 mnkr men fastighetsavgiften avviker negativt med -0,3 mnkr. Totalt för skatte- och bidragsintäkter redovisas ett överskott på 19,5 mnkr.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter redovisar ett underskott på 0,2 mnkr jämfört med budget vilket beror på lägre utdelning från Kommuninvest än budgeterat. De finansiella kostnaderna visar en negativ budgetavvikelse på 0,4 mnkr vilket främst beror på värdering av en kortfristig placering.

Driftredovisning per nämnd

Kommunstyrelsen

Resultaträkning Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Intäkter	20,6	19,6
Kostnader	-73,2	-73,8
Nettokostnad	-53,6	-54,2
Kommunbidrag	54,3	55,6
Årets resultat	1,7	1,4

Resultatet för 2021 uppgår till 1,4 mnkr vilket är en liten försämring jämfört med föregående år då resultatet var 1,7 mnkr. Årets överskott kommer främst från administrativa avdelningen. Överskottet beror främst på lägre personalkostnader en ej nyttjad budgetpost på växelfunktionen samt att marknadsföringsåtgärder inte har kunnat genomföras på grund av Covid-19.

Intäkterna har minskat jämfört med föregående år. Detta främst till följd av lägre interna ersättningar för leasade fordon och datorer samt färre försäljningar av fordon. Kostnaderna har ökat något jämfört med föregående år vilket främst beror på avtalsenliga löneökningar.

Samhällsbyggnadsnämnden

Resultaträkning Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Intäkter	108,1	113,3
Kostnader	-141,0	-145,9
Nettokostnad	-32,9	-32,6
Kommunbidrag	33,2	30,9
Årets resultat	0,3	-1,7

Nämnden redovisar ett resultat om -1,7 mnkr vilket är en förbättring jämfört med föregående år då resultatet var 0,3 mnkr. Anledningen till det negativa resultatet för nämnden är de höga kostnaderna för bostadsanpassning samt pandemins påverkan på måltidsavdelningens verksamhet.

Nämndens totala intäkter är 5,2 mnkr eller 4,8 procent högre än föregående år. Den största skillnaden avser hyres- och arrendeintäkter som ökat med 3,8 mnkr vilket främst förklaras av mediaavräkningen på 1.5 mnkr. De bidragsrelaterade intäkterna har sjunkit med 1,1 mnkr jämfört med föregående år och förklaras av att ansökan om ersättning från Socialstyrelsen inte kunnat ske i år. Årets intäkter avseende försäljning av verksamhet och tjänst har ökat med 2,0 mnkr jämfört med föregående år.

Nämndens kostnader är 4,9 mnkr eller motsvarande 3,5 procent högre i år jämfört med föregående år. Den stora skillnaden mellan åren är de ökade kostnaderna för uppvärmning till följd av rekordhöga elpriser under årets sista del, elkostnaden har ökat med ca 3,0 mnkr jämfört med 2020 vilket ger en procentuell ökning på hela 60 procent. Årets personalkostnader är ca 3,5 procent högre, vilket bland annat förklaras av den årliga lönerevisionen.

Barn- och utbildningsnämnden

Resultaträkning Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Intäkter	56,3	50,0
Kostnader	-344,3	-351,6
Nettokostnad	-288,0	-301,6
Kommunbidrag	285,6	305,2
Årets resultat	-2,4	3,6

Barn- och utbildningsnämndens resultat för 2021 uppgår till -301,6 mnkr, vilket innebär en positiv budgetavvikelse om 3,6 mnkr. De främsta orsakerna till överskottet är högre externa intäkter än budgeterat samt lägre personalkostnader inom framför allt grundskolan. Ersättning från Försäkringskassan för att täcka kostnader för höga sjuklönekostnader samt bidrag från Migrationsverket, Arbetsförmedlingen och Skolverket överskrider budgeterade belopp. Köp av huvudverksamhet har en negativ budgetavvikelse om 1,9 mnkr varav största avvikelse inom förskoleverksamheten. Personalkostnaderna understiger budget med 0,5 mnkr där grundskoleverksamheten har en positiv avvikelse om 3,6 mnkr, medan gymnasieskolan har en negativ budgetavvikelse om 2,2 mnkr. Under 2021 har nämnden fått en tillfälligt utökad budgetram, och verksamheterna har inte förverkligat den fullt ut eftersom det funnits en osäkerhet kring huruvida den ramen skulle kvarstå i nästkommande budget eller ej.

I jämförelse med 2020 har intäkterna totalt minskat med 6,3 mnkr i huvudsak beroende på lägre bidrag från Skolverket.

Jämfört med 2020 har kostnaderna totalt ökat med 7,3 mnkr. Trots en lönerevision har personalkostnaderna endast ökat med 1,7 mnkr jämfört med 2020. Lokalkostnaderna har ökat 2,2 mnkr bland annat till följd av högre energikostnader. Måltidskostnaderna har ökat 1,0 mnkr. Köp av verksamhet har ökat 2,6 mnkr, störst ökning inom gymnasiet och förskolan.

Välfrädsnämnden

Resultaträkning Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Intäkter	58,9	56,7
Kostnader	-334,1	-350,1
Nettokostnad	-275,2	-293,4
Kommunbidrag	277,3	282,6
Årets resultat	2,1	-10,8

Nämndens totala underskott härleds bland annat till avdelning Individ- och familjeomsorg. Försörjningsstödet är fortsatt högt även under 2021 och är en stor del av nämndens underskott. Nämnden ser även att kostnader för placeringar ökat. Under 2021 har antalet köpta placeringsdygn inom avdelningen IFO ökat med 640 dygn jämfört med 2020. Inom Vård och omsorg ser verksamheterna en avvikelse på personalkostnader, trots att åtgärder vidtagits under året får det ingen helårseffekt under 2021. Utökade personalkostnader och fler köpta externa boendeplatser inom LSS har också påverkat utfallet negativt under 2021.

Nettokostnadsökningen är 18,2 mnkr i jämförelse ned föregående år, det vill säga en ökning med 6,2 procent. 5,1 mnkr är hänförliga till årets lönerrevision. Att nettokostnadsökningen mellan åren är så pass hög kan förklaras med att under 2021 har antalet placeringar och köpta boendeplatser ökat jämfört med 2020 då antalet placeringar var få. Personalkostnaderna har även ökat, utöver lönerrevisionen, inom avdelning Stöd och service avseende vikarier och sjuklönekostnader.

I jämförelse med utfallet 2020 har intäkterna totalt minskat med 2,2 mnkr och avser främst minskade bidrag. Under 2020 ersattes nämnden för utökade kostnader till följd av pandemin samt för samtliga sjuklönekostnader med 9,6 mnkr. Under 2021 har verksamheterna inte ersatts i samma omfattning men de riktade stadsbidragen, främst till äldreomsorgen, har i stället ökat vilket gör att förändringen avseende intäkter mellan åren inte är större.

De totala kostnaderna för 2021 har ökat med 16,0 mnkr jämfört med 2020. Kostnader för bidrag och köp av huvudverksamhet har ökat med 4,0 mnkr jämfört med 2020 och syns främst inom verksamheterna HVB placeringar och LSS gruppbostad. Personalkostnaderna har ökat med 9,8 mnkr mellan åren, utöver årets lönerrevision på 5,1 mnkr syns de största kostnadsökningarna på verksamheterna LSS gruppbostad samt arbetsmarknadsenheten där antalet bidrags- och extratjänster ökat (vilket återspeglas i ökade intäkter från Arbetsförmedlingen). Övriga verksamhetskostnader har ökat med 2,2 mnkr.

Kultur- och fritidsnämnden

Resultaträkning Belopp i mnkr	Bokslut 2020	Bokslut 2021
Intäkter	1,7	3,2
Kostnader	-17,8	-21,2
Nettokostnad	-16,1	-18,0
Kommunbidrag	16,5	18,7
Årets resultat	0,3	0,7

Kultur- och fritid visar för året ett positivt resultat om 0,7 mnkr. Överskottet härleds främst till Ung fritid som har haft lägre personalkostnader. På grund av pandemin har verksamheten inte kunnat hålla öppet som vanligt och inte haft samma behov av vikarier samt inte haft möjlighet att starta upp i Hedekas och Svarteborg. Överskottet beror också på ökade intäkter för lokaluthyrning. Nettokostnadsökningen mellan 2020 och 2021 är 11,7 procent. Nettokostnaden har ökat med 1,9 mnkr i jämförelse med föregående år, varav de största delarna som påverkar är lönekostnader som ökat med 1,2 mnkr och intäkter som ökat med 1,5 mnkr mellan åren.

I jämförelse mot föregående år har intäkterna ökat med 1,5 mnkr. Skillnaden beror delvis på ökade lokalhyror men främst av statliga bidrag kopplade till projekt som exempelvis "Skapande skola" samt upprustning av biblioteken.

I jämförelse med föregående år har kostnaderna totalt ökat med 3,4 mnkr. Denna ökning består bland annat med 1,2 mnkr av personalkostnader, 0,6 mnkr för upprustning av bibliotek samt 1,8 mnkr för lokalhyror som fördelats om internt. Gällande personalkostnader så har personalgruppen utökats inom bibliotek och Ung Fritid. En administratör har också anställts för att hantera föreningsbidrag och därtill hörande administration.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar ett underskott om 0,1 mnkr för 2021. Det beror på ej budgeterade kostnader för digitala sammanträden och att kostnader för sammanträdesarvodet ligger över budgeterad nivå.

Valnämnd och Jävsnämnd

Resultatet för året ligger i nivå med budget.

Överförmyndare

Överförmyndare redovisar ett överskott på 0,1 mnkr vilket främst beror på lägre ersättningar till gode män än budgeterat.

Revision

Revisionen redovisar ett underskott på 0,1 mnkr för 2021. Köp av externa granskningsinsatser under året ligger något över budgeterad nivå.

KOMMUNENS VERKSAMHET

Kommunledning

Kommunstyrelsens förvaltning stödjer kommunstyrelsen i dess uppdrag. Förvaltningens uppdrag är att:

Leda, samordna och utöva uppsikt utifrån de beslut om vision, mål och inriktning samt budget som kommunfullmäktige beslutat

Leda och styra den egna förvaltningen och dess interna verksamheter

Leda och styra delegerade operativa verksamheter

I kommunstyrelsens förvaltning ingår administrativ avdelningen, ekonomiavdelningen, HR-avdelningen, löneavdelningen samt näringslivsutvecklare och processutvecklare.

Viktiga händelser

I oktober tillträdde Ylva Morén som ny kommundirektör.

Under året har den 170 000 m2 tomten benämnt Stora Blå sålts till en markutvecklare med ambition att utveckla med nya etableringar av handel. Munkedal tar fortsatt plats som ett logistiskt bra alternativ och positionerna har stärkt genom att flera har uppmärksammat det goda läget.

Infrastruktursatsning med bredbandsutbyggnad och mobiltäckning har under året haft fokus genom att dels ha en dedikerad resurs på deltid tillsammans med Sotenäs och Lysekil samt dels starta projektet i SML tillsammans med VGR för ökad robusthet i nätet. Under året har en förstudie genomförts som mynnat ut i att en så kallad Samhällsmast, upphandlas via att kommunala och regionala investeringsbidrag ges. Masten beräknas vara klar under 2022.

Under året har näringsliv tillsammans med Samhällsbyggnad planerat för en marknadskampanj inom bygga, bo och leva i Munkedals kommun för att genomföras under 2022.

HR-avdelningen har bland annat arbetat med ledarskapsutveckling. Under året genomfördes fyra digitala chefs- och ledardagar, chefsutbildningar inom utvecklande ledarskap och indirekt ledarskap, nya chefer anmäldes till mentorsprogrammet och två kandidater valdes till traineeprogrammet som startade i augusti.

Efter beslut startades i augusti en upphandling av nytt HR- och lönesystem för SML kommunerna. Planen är att systemet ska vara implementerat hösten 2023.

I augusti ansökte ekonomiavdelningen och HR-avdelningen om medel från Socialstyrelsens återhämtningsbonus, vilket innebar att avdelningen kunde rekrytera en projektledare i två år för

insatser kring hälsofrämjande, arbetsmiljö och sjukfrånvaro för välfärdsförvaltningens chefer och medarbetare.

I övrigt togs beslut om kompetensplattform (KS), nya riktlinjer för våld i nära relationer (genomfördes även digital utbildning för samtliga anställda) samt riktlinje för distansarbete, togs fram. I slutet av året utbildades alla chefer och skyddsombud i en grundläggande arbetsmiljöutbildning, som blev mycket uppskattad.

Ekonomiavdelningen har tillsammans med Sotenäs kommun upphandlat ett gemensamt ekonomisystem. Införandet startade under hösten och ska vara i full drift från maj 2022.

Under året har ekonomiavdelningen flyttat till postlokalen. Lokalen delas med HR avdelningen.

Löneavdelningen påbörjade under hösten upphandlingsarbetet av HR- och lönesystem med målsättning att systemet skall vara i drift hösten 2023.

Administrativa avdelningen; En ny telefonväxel har införts efter upphandling av SML-IT. Ett komplement till diariesystemet har köpts in och tagits i drift så ärenden kan sökas på hemsidan. En chatbot, den så kallade Kommun-Kim har införts på hemsidan.

Framtid

HR-avdelningen; Införande av funktionen sjuk- och friskanmälan i samarbete med företagshälsovården kommer att införas under 2022 och kan bidra till minskad sjukfrånvaro i hela kommunen, genom att man tidigt fångar upp sjukfrånvaron.

Ekonomiavdelningen ska i det korta perspektivet lägga fokus på att implementera det nya ekonomisystemet. I det längre perspektivet så ska avdelningen utveckla samarbetet med Sotenäs kommunen för att minska sårbarheten och kunna göra effektivitetsvinster.

Den fortsatta digitaliseringen ska inriktas på att automatisera processer, öka tillgängligheten samt upprätthålla en bra service till de som har kontakt med avdelningen.

Löneavdelningen har som mål att fortsätta effektivisera och digitalisera fler arbetsprocesser. Upphandling av HR/lönesystem är en stor utmaning för organisationen både gällande resurser/tid och ekonomi. Förhoppningen är att systemet bättre ska bidra till en mer framtida kvalitativ och effektivare hantering av löneunderlag, schema och bemanning.

Administrativa avdelningen kommer att bilda en funktionsgrupp för miljö, folkhälsa och trygghet/säkerhet.

Arbetet med att ansluta verksamhetssystem till e-arkiv kommer att fortgå. Avdelningen kommer i samverkan med övriga SML-kommuner undersöka

marknaden för ärendehanterings-/diariesystem för effektivare hantering av ärende till politisk behandling. Därtill pågår ett arbete med att samordna rutiner för hanteringen av den politiska ärendehanteringen, från tjänsteskrivelse till protokoll och expediering.

Avdelningen är ansvarig för hanteringen av riksdagsvalet i september, vilket omfattar planering och praktiskt genomförande

Ylva Morén tillträdde som ny kommundirektör i Munkedals kommun hösten 2021 – Foto: Erland Pålsson

Utbildning

Avdelning Skola består av samtliga verksamheter från förskoleklass till vuxenutbildning. Enheternas uppdrag är att erbjuda undervisning enligt de lagkrav och riktlinjer som finns inom varje verksamhetsgren. Inom grundskolan finns en F-3 enhet, en 4-6 enhet och tre F-6 enheter. På samtliga enheter finns fritidshem. Grundskolan har också en 7-9 enhet. Kunskapens Hus består av processtekniska gymnasiet, IM-programmet, samt vuxenutbildningen. I kommunen finns också särskola och träningskola.

Avdelning förskola består av fyra områden med 8 förskolor och totalt 29 avdelningar samt familjecentral och central barnhälsa.

Viktiga händelser

Även året 2021 har präglats av covid-19 som fortsatt att utmana och bidra till en annorlunda arbetssituation med hög frånvaro för barn, elever och personal. Personalen har hanterat situationen på ett mycket flexibelt och ansvarsfullt sätt utifrån införda åtgärder. De har planerat för en fortlöpan pedagogisk verksamhet men upplever ökad arbetsbelastning och stress.

Efterfrågan på barnomsorg har varit stor, särskilt i centrala Munkedal.

Under hösten 2021 genomfördes renovering på Inspiratörens förskola. I Hedekas och Dingle pågår arbetet med att planera för renovering och flytt av förskolorna medan det i centrala Munkedal arbetas med förberedelser för nybyggnation av en förskola på Brudås.

Familjecentralen har ställt om verksamheten utifrån pågående pandemi. "Skatten online" innebar digitala föreläsningar riktade till föräldrar och det har även varit föräldraträffar digitalt. Öppna förskolan har varvat verksamhet utomhus med verksamhet med begränsat antal deltagare. Barnhälsan har även de ställt om och erbjudit språkträffar och handledning digitalt.

Under hösten 2021 när eleverna återvände till närundervisning fullt ut skapade det svårigheter för de äldre eleverna. Brist på rutiner och sociala sammanhang under covidrestriktionerna har gett upphov till att många elever har haft svårt att anpassa sig tillbaka till en skolvardag. Mycket fokus har legat på att få in eleverna på lektion och skapa trygghet och trivsel, rutiner och strukturer.

IKT-pedagogerna (Information Kommunikation Teknologi) har tagit fram och implementerat en ny årskursplan för det digitala arbetet i våra klassrum.

Fritidshemslyftet har genomförts med gott resultat. På flera fritidshem har den pedagogiska planeringen blivit betydligt mer synlig och kvalitativ. Det bedrivs ett systematiskt arbete med både utveckling och uppföljning på samtliga fritidshem i kommunen.

Under årets början fortsatte processen med ombyggnation i Hedekas och huvudbyggnaden renoverades klart. Den stora renoveringen har också varit en stressfaktor som påverkat personalgruppen och arbetsmiljön negativt.

Båda skolorna i Svarteborg är färdigrenoverade, där den sista etappen av renovering färdigställdes vid Hällevadsholm tidig höst -21. Personalen är överlag nöjda med resultaten av renoveringen, även om lokalernas utformning inte är helt ändamålsenliga och flexibla.

Samarbetet inom noden på vuxenutbildningen har fortsatt och kommunen har nu möjlighet att erbjuda många yrkesutbildningar till våra kommuninvånare. Det finns även möjlighet att läsa upp sin gymnasieexamen tack vare samarbetet med Tanum, Sotenäs, Strömstad och Lysekil.

Samverkan med andra enheter har under 2021 utvecklats. Inom SKASAM träffas IFO, AME, näringslivsutvecklarna regelbundet med syfte att skapa sysselsättning för kommuninnevånarna och därmed minska försörjningsstödet. Samarbetet har bedrivits både på handläggarnivå med representanter från skolan och på chefsnivå.

Framtid

Det är avgörande vad som händer med pandemin och dess konsekvenser framöver. Personalen har slitit hårt under två år och arbetsgivaren behöver i samverkan med fackliga organisationer skapa förutsättningar för att ingjuta energi och hopp hos medarbetarna framåt.

Förskolorna i Munkedal är delaktiga i flera utvecklingsprojekt under 2022:

- Mat, motion och mående med fokus på psykiskt mående.

- I samarbete med biblioteket och centrala barnhälsan genomförs projektet Bokstart med syfte att öka läsintresset.

- Främja barns hälsa i Munkedal är ett projekt i syfte att stärka samarbetet mellan förskolan och IFO.

- Språkutveckling och föräldrastöd för flerspråkiga är ett projekt finansierat genom sociala investeringsmedel och pågår mellan januari 2022 och december 2024. Förskolan deltar tillsammans med BVC och centrala barnhälsan.

I centrala Munkedal har det varit byggstart för Skogsbackens förskola med beräknad slutbesiktning maj 2023. Den nya förskolan kommer förhoppningsvis att innebära fler förskoleplatser och minskad segregation i centrala Munkedal.

Nyrenoverad skola och förskola i Hedekas ska stå klar i november 2022. Dingle förskola flyttar till en tillfällig byggnad placerad intill Centrumskolan under tiden som renovering och utbyggnad av befintlig förskola sker. Det finns en stor entusiasm bland

personalen kring förväntade positiva effekter som renoveringar och nybyggen kommer att innebära för verksamheten.

Under kommande läsår, parallellt med pågående utvecklingsinsatser, kommer fokus vara på implementeringen av nya kursplaner och ny läroplan, Lgr22. Fortsatt kompetensutveckling inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt och IKT för att effektivisera undervisningen för att nå högre måluppfyllelse måste planeras in.

Samtliga skolenheter har ett aktivt arbete för att skapa trygga eleverna och skapa en god studiero för alla. Verksamheten har fördjupat arbetet med studie- och yrkesvägledning på samtliga skolenheter men arbetet är långsiktigt. Verksamheten behöver i större utsträckning nå ut till vårdnadshavare och skapa en gemensam känsla av att skolan är viktig och att det är bra att anstränga sig för högre resultat.

Vuxenutbildningen har goda möjligheter att erbjuda många olika yrkesvägar för invånarna i Munkedal. På Processtekniska gymnasiet har elevunderlaget varit sviktande. Anledningen till detta är förmodligen att den processtekniska industrin just nu inte är så attraktiv för ungdomar. På Processtekniska gymnasiet har man under året arbetat aktivt med att marknadsföra sig, genom att bland annat erbjuda ett undervisningspaket till högstadieskolor. Förhoppningen är att detta ger resultat framöver så att utbildningen kan finnas kvar.

Återinvigning efter renovering av Hällevadsholms skola, oktober 2021 – Foto: Erland Pålsson.

Kultur och fritid

Kultur- och Fritidsnämnden ansvarar för kulturverksamhet, Kulturskolan, Ung fritid, turism och bibliotek. I uppdraget ingår även hantering av föreningsbidrag och uthyrning av lokaler.

Viktiga händelser

Årets viktigaste händelse är att politiker och tjänstemän gemensamt arbetat fram en Kultur- och Fritidsplan. Planen gäller från 2022 till och med 2026 och knyter ihop de olika verksamheterna inom nämndens uppdrag.

Covid-19 har präglat verksamheterna även under detta år. Större insatser har krävts av all personal för att upprätthålla den verksamhet som går att genomföra via distans. Under perioder när restriktionerna lättat har verksamheten öppnat upp mer och mer utifrån vad som varit möjligt.

Biblioteket har haft ett intensivt arbete med att upprätthålla ordinarie arbetsuppgifter samt övergång till nytt katalogsystem. Dessutom har man slutfört arbetet med utveckling av filialbibliotek i Hällevadsholm som öppnade under hösten. Lokaler i Hedekas har erhållits där samma utveckling ska ske av detta filialbibliotek.

Ung Fritid har startat arbetet med iordningställande av "Garaget" som kan utnyttjas av motorburen ungdom och fortsättningsvis kommer ungdomarna själva att bygga upp verksamheten. Fritidsgården har öppnat sin öppna verksamhet under perioder utifrån aktuella Covid-restriktioner och haft höga besöksiffror när så varit möjligt. Ny fritidsledare är rekryterad med uppdrag att utveckla verksamheten mot föreningsliv och i Hedekas. Under hösten har det genomförts en LUPP-undersökning (Lokal ungdomspolitik) som kommer att presenteras under våren.

Inom turism, fritid och friluftsliv har ett gediget arbete utförts med tecknade av markägaravtal längs Bohusleden. Samarbetet fortsätter med Friluftsrådet som ansvarar för röjningsarbete. En ny dragning av etapp 14 har genomförts, röjts och märkts upp, tillsammans med information på gamla dragningen. Munkedal ser ett tydligt uppsving av turister som vandrar och besöker Munkedals anläggningar. Genom "Grejen med Munkedal" marknadsförs platser och möjligheter till både kommunens invånare och besökare.

Kulturskolan har varit starkt påverkade av Covid-restriktionernas förändringar. Arbete med arbetsmiljö och utveckling av den konstnärliga scenen har dominerat hösten.

Framtid

Friluftslivet inom kommunen har fått ett uppsving och kommer ytterligare att stärkas i samband med att det tas fram en friluftsplän. Detta sker i samråd med samhällsbyggnad och arbetet med ÖP. Munkedal som besöksmål arbetar sig turistmässigt in i segmentet "Outdoor"/friluftsliv.

Biblioteket i Hedekas kommer att kunna öppna under våren 2022. En renovering av huvudbiblioteket kommer att genomföras och vara klart 2023.

Ung Fritid kommer framåt att aktivt arbeta för att utveckla sina områden fritidsgården, elevcaféet och garaget. I samband med skolornas öppnande har ungdomarna börjat hitta tillbaka till Örekilsgården.

Med stöd från Kulturrådet är ett arbete i gång med att sätta upp en musikal. Ett pilotprojekt startar upp i Hällevadsholms skola där kultur kopplas till lärande.

Planen framåt inom Kulturskolan är bland annat samarbetet med andra kommuner för att bredda utbudet.

Kulturminnesplatser i kommunen kommer att anpassas för ökad tillgänglighet.

*Ung Fritid arbetar aktivt med utveckling av verksamheten efter pandemin
– Foto: Erland Pålsson*

Välfärd

Välfärdsnämnden ansvarar för vård- och omsorgsfrågor, individ och familjeomsorg samt stöd och särskild service.

Avdelning Vård och äldreomsorg samlar de verksamheter som arbetar med hemtjänst, hemsjukvård, vård- och omsorgsboende, hemsjukvård, rehabilitering, dagverksamhet och anhörigstöd.

Avdelning Stöd arbetar inom LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade), socialpsykiatri och arbetsmarknadsenheten.

Avdelning Individ och familjeomsorg samlar de verksamheter som utgör myndighetsutövningen i SoL (socialtjänstlagen) för barn 0–21 år, familjebehandling, försörjningsstöd och beroendevård samt verksamhet i samverkan med primärvård såsom ungdomsmottagning och familjecentral.

Viktiga händelser

Under första halvåret har det varit stort fokus på att fortsatt hantera Covid-19 pandemin och de effekter som pandemin haft på verksamheterna.

Hemsjukvården har vaccinerat alla medborgare som är inskrivna i den kommunala hälso- och sjukvården samt deras hushållskontakter, alltså samtliga i hemsjukvården, hemtjänsten, SäBo och LSS/personlig assistans.

Varje medborgare har behövt tre vaccindoser vilket krävt mycket personella resurser. Hemsjukvården har fått ersättning från regionen för delaktighet i vaccinationen.

Det har varit ombyte på ledningspositioner och flertalet tillförordnande chefer vilket gjort att oro ökat bland medarbetare och utvecklingsarbetet i verksamheten har tappat fart.

Vård och omsorg

För att få balans i behovet av särskilda boendeplatser och korttidsplatser fattades beslut att korttidsplatserna kommer att förläggas till Ekebacken. Dinglegården kommer då enbart att ha permanenta boendeplatser. Förändringen medför på sikt en mängd synergieffekter då sjuksköterskor och rehab personal kommer att utgå från samma lokaler. Att slå ihop dessa verksamheter ses som ett steg i arbetet med omställning till en god och nära vård.

Stöd och service

LSS-verksamheten har granskats av arbetsmiljöverket och IVO. Uppföljning avseende IVO's och arbetsmiljöverkets anmärkningar har skett under hösten. I uppföljningen upptäcktes att både dokumentationen och personalens kompetens var bristfällig. Nämnden har redovisat åtgärder för tillsynsmyndigheterna och nu är dessa ärenden avslutade.

Individ- och familjeomsorg

Försörjningsstöd har fortsatt att vara högt både i Munkedal och nationellt. Framför allt med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Pandemin satte stopp för utvecklingsarbetet och möjlighet till arbete. Försörjningsstödsgruppen och Jobbcentrum fortsätter att jobba och utveckla samverkan för att stärka klienters möjlighet till arbete. Fortsätt arbete sker i samverkan med Arbetsförmedlingen, vuxenutbildningen och Jobbcentrum.

Antalet orosanmälningar kring barn och unga har under de senaste åren ökat med nästan 50 procent. Flera grannkommuner ser likande tendenser med framför allt ökande anmälningar men också inledda utredningar. Många ärenden är av komplex karaktär och kräver stora arbetsinsatser. Anmälningarna har främst ökat från skola och hälso- och sjukvården. Ökningen från hälso- och sjukvården rör ökad oro för barns psykiska hälsa. Under de första månaderna 2021 har enheten Barn och unga utredning märkt av en ökning gällande ungdomar med drogmisbruk. Vissa av dem har ett konstaterat omfattande drogmisbruk vars vårdbehov inte har bedömts kunna tillgodosetts genom kommunens öppenvårdsinsatser, trots upprepade försök. Detta har medfört att kostnaderna för placeringar på institution har ökat. I vissa av dessa ärenden har man kunnat se att distansundervisningen på gymnasieskolorna kan ha varit en bidragande orsak till en ökad psykisk ohälsa vilket i sin tur inneburit en ökad grad av självmedicinering med narkotika. Barn och unga utredning, skolorna i Munkedal samt gymnasieskolor i grannkommuner samverkar kring dessa ungdomar. De ungdomar som också uppfyller kriterier för samverkan inom SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) har lyfts i detta sammanhang. Samverkan kring dessa ungdomar planeras att fortgå under året 2022

Covid-19

Efter första kvartalet i år så får nu medarbetarna provsvar tidigt och blir inte hemma lika länge som tidigare. Egentest erbjuds för vård- och omsorgsmedarbetare av arbetsgivaren vilket gör att det är enkelt att få en tid för testning.

Det statliga stödet för utökade kostnader till följd av pandemin som utbetalades till förvaltningen under 2020 från Socialstyrelsen har inte betalats ut under 2021.

Framtid

Effekter av Pandemin

Förvaltningen har successivt förbättrat sin förmåga att anpassa sig till omständigheterna kring pandemin. Förvaltningen följer Folkhälsomyndighetens direktiv gällande Covid-19 vilket kan medföra plötsliga förändringar och omställningar i arbetet inom förvaltningen då nya direktiv kan komma från en dag till en annan. Arbetet kring pandemin har varit och är fortsatt en stor utmaning.

Hållbar socialtjänst - En ny socialtjänstlag

Förvaltningen bevakar förslaget om en ny socialtjänstlag där förslag inför remissrundan 2020 var att den skulle träda i kraft 2023. Den nya lagen innebär flera förändringar för socialtjänsten med fokus på förebyggande och tidiga insatser men också på en lättillgängligare socialtjänst. Det föreslås också att; "Plan- och bygglagen kompletteras med de sociala aspekterna i planläggningen och att det i PBL regleras att översiktsplanen ska ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den sociala miljön".

Utredning kring äldreomsorgslag

Utredningen har i uppdrag att "föreslå en äldreomsorgslag som kompletterar socialtjänstlagen med särskilda bestämmelser om vård och omsorg om äldre och som bland annat innehåller bestämmelser om en nationell omsorgsplan" samt "överväga och vid behov lämna förslag som stärker tillgången till medicinsk kompetens inom äldreomsorgen." Utredningen ska redovisas i juni 2022. Beroende på vad denna utredning kommer fram till kan det komma att påverka förvaltningen.

Kompetens och personalförsörjning

Att rekrytera rätt kompetens blir en allt större utmaning framöver, det är därför av största vikt att Munkedals kommun är en attraktiv arbetsgivare och marknadsför sig så att det ökar chanserna att personer söker sig till en anställning i kommunen. I takt med att allt färre ska vårda och ger stöd och service till allt fler så kräver det också av förvaltningen en omställning till att använda tekniska lösningar i olika delar av utförandet. Förvaltningen står inför införandet av heltidsresan vilket innebär att samtliga medarbetare i kommunen ska ges möjlighet till heltid enligt överenskommelse mellan SKR och Kommunal. Finansieringen för detta är dock en utmaning då förvaltningen har som krav att sänka kostnaderna.

Primärvårdsreformen God och nära vård

Hälso- och sjukvården står inför stora utmaningar där allt fler kommer behöva hälso- och sjukvård. Därför kommer det behövas ställas om så att den största delen av hälso- och sjukvården bedrivs i närhet till patientens hem. Primärvården behöver stärkas och det innebär en omställning till God och nära vård. God och nära vård är en omställning som syftar till att vården i högre grad organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patientens behov och förutsättningar. Detta kommer på flera sätt förändra arbetet kring den vård som förvaltningen tillhandahåller.

Flertalet av de patienter som vårdas inom den kommunala hälso- och sjukvården har komplexa hälsoproblem och stora funktionsnedsättningar. Utveckling av tekniska lösningar och välfärdsteknik

leder också till att allt fler patienter kan vårdas i hemmet i stället för på sjukhus.

I och med omställningen till God och Nära vård kommer det ställas högre krav på den kommunala hälso- och sjukvården där satsningar kommer att bli nödvändiga på att säkra kompetensförsörjningen och fokus på utveckling av digital kompetens.

Effektivare kommun

Munkedals kommun och välfärdsförvaltningen ingår i detta utvecklingsprojekt som drivs av SKR och RKA tillsammans med 14 andra kommuner för att öka kunskapen kring effektivitet. Projektet pågår under 2021–2022. Syftet med utvecklingsarbetet är att tillsammans öka kunskapen kring effektivitet, hitta system och modeller för en tydligare organisering, styrning och ledning som kan leda till effektivitetsökning och att de medverkande kommunerna alla påbörjar ett utvecklingsarbete för ökad effektivitet.

Barn och unga

Orosanmälningar har ökat med 60 procent under hösten 2021 och det skapar ett ökad belastning på utredningsfunktionen inom barn och unga. Ökad efterfrågan familjerätt är även det en utmaning som behöver arbetas med framöver för förvaltningen.

Vård och omsorg, hemsjukvård

Sedan snart ett år tillbaka fortgår förstudien för ett nytt särskilt boende vilket är en möjlighet för förvaltningen att samlokalisera och samordna flertalet verksamheter såsom, hemtjänst, dagverksamhet och hemsjukvård (sjuksköterskor och rehabpersonal). Detta är en viktig och avgörande del i att komma ned i kostnader, rusta för reformen God och nära vård samt nyttja de personella resurserna bättre och erbjuda möjligheter till heltidstjänster. Hälso- och sjukvårdsavtalet är under revidering och det kommer att påverka förvaltningen på endera sätt.

Stöd

Nya brukare har ansökt om förhandsbesked om plats till LSS-boende i kommunen. Detta skulle påverka verksamheten då det i dagsläget endast finns två ledig lägenheter.

Enligt Socialstyrelsens rapporter fortsätter insatser till gruppen men funktionsnedsättning att öka, dock har ökningstakten avstannat något.

Arbetsmarknad och integration

Arbetsmarknadsenheten (AME) arbetar med arbetslivsinriktade rehabiliterings-, tränings- och prövningsplatser för personer som står långt ifrån den reguljära arbetsmarknaden. Dessutom arbetar enheten med att erbjuda daglig verksamhet samt sysselsättningsplatser för personer med social-medicenska och fysiska funktionsnedsättningar. Integration ryms också inom enhetens ansvarsområde. Enheten har ett tätt samarbete med Individ- och familjeomsorgen (IFO) och samarbetar även med Samordningsförbundet Väst (samverkan mellan Arbetsförmedlingen (AF), Försäkringskassan, kommun och Västra Götalandsregionen) samt de vårdgivare som individen är i kontakt med för att hitta gemensamma vägar och strategier för individen att komma vidare.

Viktiga händelser

Trots påverkan av covid har stort fokus varit på att öka inkluderingen och att bidra till att minska försörjningsstödet genom att fler personer kommer i egen försörjning genom arbete eller studier.

Jobbcentrum

Under 2021 har 106 deltagare varit inskrivna i verksamheten som löpt vidare i de nya lokalerna i Dingle, närheten till vuxenutbildningen (Kunskapens Hus) har varit positiv för deltagarna.

Personalgruppen har förändrats och det finns nu fler handledare och något färre arbetsmarknadskonsulenter. Detta som ett led i att kunna möta och handleda de deltagare som finns i verksamheten. Arbetet med att stödja personer som är arbetslösa till arbete eller studier med målet att de skall bli egenförsörjande. De fortsatta förändringarna på Arbetsförmedlingen har medfört att målgruppen som Jobbcentrum arbetar med har förändrats. De som nu kommer till verksamheten behöver mer stöd och långtgående insatser för att kunna få ett arbete på den reguljära arbetsmarknaden. Prognoser visar fortsatt på en fortsatt tudelning på arbetsmarknaden. Antalet personer från grupper som i genomsnitt har en sämre position, eller utsatt ställning, på arbetsmarknaden ökar. Främst ser vi att det är personer utan gymnasial utbildning, personer med funktionsvariation, de som är över 55 år eller personer som är födda utanför Europa som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen är av yttersta vikt för verksamheten och detta har förändrats till det sämre under året, dock kvarstår det goda interna samarbetet med Kunskapens Hus, IFO och kommunens näringslivsutvecklare. Fortfarande är det betydligt färre deltagare som remitterats från AF då privata aktörer nu arbetar med de arbetssökande som står närmast arbetsmarknaden. Förändringarna på AF har även lett till att det varit svårare att få till stånd anställningar med lönestöd, bland annat extratjänster.

Integration

Under ett par år har flyktingtalet minskat och fokus inom området integration har då skiftat från bosättning och mottagning till inkludering i samhället och etablering på arbetsmarknaden. Under 2021 har antalet personer som bosätter sig i kommunen åter ökat, bland annat tog kommunen emot 5 personer som var anvisade kvotflyktingar. Dessutom har ett flertal personer bosatt sig i kommunen då de beviljats uppehållstillstånd som anhöriga till personer redan boende i kommunen. Arbetet med integration har därför drastiskt ökat och har upptagit mycket resurser under året. I uppdraget ingår bland annat att skaffa bostäder, vara behjälplig i myndighetskontakter, introducera personerna till kommunens uppdrag och verksamheter och att hjälpa personerna att etablera sig i Sverige genom språkutbildning, samhällsorientering etc. Verksamheten anpassas nu för att möta ett än större behov under 2022.

Daglig verksamhet

Inom Daglig verksamhet har enheten 6 grupper. Målgruppen är starkt diversifierad och ett brett spektrum av stöd och kompetens behövs för att möta målgruppen. 1 till 1 stöd behövs ofta för de individer som behöver stöd med koncentration, motivation, social trygghet och/eller sinnesnära aktiviteter i sin dagliga verksamhet. Här återfinns även deltagare som står närmare arbetsmarknaden, där det är viktigt att kunna handleda under en period för att anpassa arbetsuppgifter och ge stöd så att de kommer in i en social gemenskap. Behovet stort av arbetsträningsplatser där arbetsuppgifterna är uppbyggda utifrån ett "vanligt arbete". Samarbete sker både internt i kommunens verksamheter och, i stor utsträckning, även med det privata näringslivet och föreningslivet i kommunen.

För att möta målgruppens diversifierade behov har verksamheten genomgått en förändring under 2021 där deltagarna delats in i nya arbetsgrupper för att bättre kunna möta individens behov.

Under 2021 har antalet deltagare ökat och vid årets slut verkställdes 49 beslut om daglig verksamhet/sysselsättning.

Den fortsatt höga smittspridningen av covid under året har också påverkat verksamheten som under delar av 2021 bedrivits på justerat sätt för att värna om en skör målgrupp.

Folkhälsa

Folkhälsa handlar om hur befolkningen mår, hur hälsan utvecklas och hur den fördelar sig mellan olika grupper i samhället. Förutsättningarna för en god hälsa påverkas av våra levnadsvanor, våra livsvillkor och den omgivande miljön.

Folkhälsoarbete syftar till att förbättra hälsan i befolkningen med målet att skapa ett samhälle med en god och jämlik hälsa för alla.

Viktiga händelser

Året har fortsatt präglats starkt av den pågående Corona-pandemin som råder globalt sedan början av 2020. Pandemin kommer att få stor påverkan på folkhälsan både på lång och kort sikt. Förutom sjuklighet och dödlighet på grund av viruset påverkar åtgärderna för att minska smittspridningen flera av samhällets funktioner och människors livsvillkor.

Covid-19 påverkar i första hand den fysiska hälsan, men sjukdomen och pandemin kan också få konsekvenser för vår psykiska hälsa. Det gäller inte minst de restriktioner som varit nödvändiga att införa för att minska smittspridningen och som innebär att den fysiska kontakten mellan människor begränsas. En översikt av covid-19-pandemins och smittskyddsåtgärdernas konsekvenser för folkhälsan visar att:

- Förutsättningarna för en god och jämlik hälsa har förändrats under pandemin
- De grupper som redan före pandemin hade förhöjd risk för ohälsa har drabbats mest inom skolan, på arbetsmarknaden och i samhället i stort
- Den allmänna hälsan är fortsatt god, men något fler uppger lätta psykiska besvär
- Fysisk aktivitet har minskat och stillasittande ökat
- Många folkhälsorelevanta insatser har ställts in och ersatts med andra alternativ

Det är för tidigt att avgöra pandemins fulla effekt på folkhälsan, men redan nu ses att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet behöver stärkas och prioriteras för att behålla en god folkhälsa och minska ojämlikheterna.

De flesta har på något sätt påverkats av covid-19-pandemin och smittskyddsåtgärderna, men vissa grupper har drabbats mer än andra. Grupper som redan levde under förhållanden som innebär förhöjd risk för ohälsa verkar ha fått det svårare under pandemin.

Fler personer har behövt hjälp med boende och mat, och för gruppen nyanlända, asylsökande och tillståndslösa migranter har det blivit svårare att både få och behålla anställningar. Det har också blivit svårare för vissa grupper att komma i kontakt med vård och myndigheter, delvis på grund av den ökade digitaliseringen. Dessutom har isolering och nedstängda verksamheter drabbat grupper med

redan bristfälliga nätverk och stort behov av stöd och trygga sammanhang.

Folkhälsomål

Folkhälsopolitiska rådet i Munkedals kommun har under året bidragit med ekonomiska medel till ett flertal olika projekt och insatser. Totalt beviljade folkhälsopolitiska rådet 840 tkr för utvecklingsarbete.

Munkedals kommuns folkhälsoplan har två prioriterade områden; goda uppväxt villkor och goda levnadsvanor.

Då vi har folkhälsoutmaningar i form av att medborgarna i Munkedal har lägre utbildningsnivå än de flesta andra kommuner och våra unga går ut med sämre behörighet till gymnasiet, läggs särskilt fokus i folkhälsoplanen på att främja goda studieresultat och tidiga, främjande insatser till barn och unga.

Högstadiet har haft ett projekt i gång för att främja rörelse och aktivitet under lektioner och raster. Projektet har haft goda resultat och kommer fortsätta utvecklas under kommande år. En särskild satsning på fritidsledarna har gjorts tillsammans med Högskolan Väst och grannkommunerna, för att främja samverkan och stärka fritidsledarnas viktiga roll som förebyggare.

Vad gäller levnadsvanor har vi även där stora utmaningar då vi ligger över snittet vad gäller övervikt och fetma samt alkoholbruk både vad gäller både unga och vuxna.

Två folkhälsoprojekt riktar sig till barn och unga för att skapa goda kostvanor, dessa har fått stor uppmärksamhet i media och nationellt då de uppvisat mycket fina resultat och utveckling av verksamheten. Kultur & fritidsförvaltningen har ett folkhälsoprojekt som syftar till att synlig- och tillgänglig-göra våra vandringsleder och olika utomhusaktiviteter i kommunen. Detta ger möjlighet för fysisk aktivitet och utomhusvistelse oavsett ekonomiskt utgångsläge eller förkunskaper för medborgare i alla åldrar.

Samtliga projekt har kunnat fortgå och avslutas i tid trots rådande pandemi, och glädjande är att samtliga även kommer att implementeras som del av befintlig verksamhet framöver

Folkhälsopris

Varje år delar folkhälsopolitiska rådet ut ett folkhälsopris till någon som gjort en särskild insats för folkhälsan i kommunen. 2021 delades priset ut till Munkedals Skid- och Cykelklubb (MSCK) med motiveringen;

En förening som inspirerar alla åldrar till rörelse på ett sätt som gynnar folkhälsan. Klubben har med sitt engagemang och ideella krafter kunnat aktivera individer i alla åldrar under rådande omständigheter och vågat tänka nytt och utveckla verksamheten trots pandemin. Med denna styrka har klubben kunnat engagerat invånare i kommunen året om

och under 2020 började de arrangera "Munkedalsklassikern" som vänder sig till alla åldersgrupper, så att alla kan deltaga utefter sin förmåga och på ett säkert sätt.

Föreningen ordnar även olika motionsaktiviteter för att bidra till forskning kopplat till sjukdom, exempelvis cancer och Addison sjukdom.

Framtid

Pandemin har belyst folkhälsans betydelse för samhällets utveckling och frågorna kommer troligen få ta en större del av den politiska debatten fram över.

Många lokala och regionala aktörer ställde in eller pausade sitt folkhälsoarbete under 2021. Eftersom många folkhälsorelevanta insatser syftar till att främja hälsa och utjämna skillnader i hälsa kan detta komma att få stor betydelse för grupper som är socialt, ekonomiskt eller hälsomässigt utsatta.

Pandemin har fått stor inverkan på folkhälsans utveckling, och kommer fortsatt ha det över tid. Redan nu ser vi att det hälsofrämjande och förebyggande arbetet behöver stärkas och prioriteras för att behålla en god folkhälsa och för att minska ojämlikheterna i hälsa. Sammantaget behövs ett bredare arbete inom välfärdssamhällets olika områden för att alla ska få goda uppväxtvillkor, rimliga försörjningsmöjligheter, utbildning och trygga boendeförhållanden.

I februari 2021 invigdes ett nytt konstverk på Centrumskolan i Dingle – Foto: Erland Pålsson.

Samhällsbyggnad och teknisk service

Samhällsbyggnadsförvaltningen ansvarar för teknisk förvaltning och ärenden inom plan- och byggområdet.

Fastighetsenheten ansvarar för att kommunens verksamheter erbjuds lokaler med god service och kvalitet. Enheten park och skog ansvarar för skötsel av grönytor inom bostadsområden, på kommunens fastigheter samt skötsel av kommunens badplatser. Kommunens vägar, gång- och cykelvägar, trafikfrågor och kartfrågor hanteras inom gata/mark. Måltidsenheten svarar för matlagning i kommunala kök inom skola, förskola och äldreomsorg. Stadenheten svarar för lokalvård i kommunens samtliga lokaler. Tekniska enheten ansvarar för övergripande frågor, administration av energirådgivning med mera. Plan- och byggenhetens verksamhetsområden omfattar bygglov och detaljplanering med närbesläktade arbetsområden.

Viktiga händelser

Arbetet med detaljplaneläggning har kunnat intensifieras då bemanningen ökats. Digitalisering av plan- och byggprocessen har bland annat resulterat i ett antal e-tjänster och flera processer för att digitalisera äldre arkiverat material pågår. Avdelningens arbete med Översiktsplan 2040 har tagit form och processen med bland annat kulturmiljöprogram och bostadsförsörjningsprogram har inletts.

Införande av matavfallssortering har genomförts i stort sett alla kommunens tillagnings- samt mot-tagningskök. Utöver detta har matavfallssortering startats i ett flertal av kommunens verksamheter.

Partneringssamarbetet fortsätter med Skanska där Hedekas skola renoveras och byggs till. Arbetet med den nya bollhallen har påbörjats. Projektering av Skogshöjdens förskola är klar och entreprenör antagen. Förstudie samt projektering av Dingle förskola har startats och färdigställs i början av 2022.

Gata och parkavdelningen har påbörjat arbetet med att digitalisera sina rutiner och dokumentation digitalt via Infracontrol och Byggdagboken.

För måltidsavdelningen har året präglats av ett stort fokus på ett nationellt projekt via Vinnova och Livsmedelsverket "Ett nytt recept för skolmåltiden". Projektet löper under 2021 och delvis 2022 och Munkedals kommun är en av fyra kommuner i Sverige som deltar. I projektet är fokus på måltidsmiljön, skolmåltidens koppling till det pedagogiska uppdraget, samt hållbarhet och lokal produktion. Ny E-tjänst för specialkostansökningar har lanserats inför läsåret 21/22. Pandemin samt följderna är fortfarande en stor del av vardagen för avdelningen som har utfört ett 40-tal förändringar av verksamheten.

Inom lokalvårdsavdelningen har ordinarie personal fått tjänstetelefon som bland annat underlättat att möten kan genomföras digitalt. Samtliga städinstruktioner är uppdaterade och kompletterade med viktiga arbetsrutiner

Framtid

Förvaltningen går en spännande framtid till mötes då efterfrågan inom samhällsutveckling ständigt ökar, både i Munkedals kommun och i våra grannkommuner. Ytterligare ett en viktig del i offensiv samhällsutveckling är att höja nivån inom våra offentliga miljöer och dess utveckling. Förvaltningen ser i framtiden behov av ytterligare grön kompetens, både över helår samt över säsong.

Ett stort och spännande arbete pågår även med ny Översiktsplan 2040 som planeras sammanställas under 2022 och sedan färdigställas under 2024. Förvaltningen fokuserar på att färdigställa detaljplanerna i Gårvik, Bergsvik och Åsen samtidigt som nya planprocesser påbörjas i bland annat Hällevadsholm.

Viktigt att samhällsbyggnadsnämndens verksamheter fortsatt kommer kunna leverera och skapa goda förutsättningar för att skapa möjligheter för önskad samhällsutveckling.

Samverkan IT, Miljö och Lön

Munkedals kommun bedriver samverkan / gemensam nämnd tillsammans med Sotenäs och Lysekils kommun inom områdena:

- IT (avtalssamverkan, värdkommun Lysekil)
- Miljö (gemensam nämnd, värdkommun Sotenäs)
- Lön (avtalssamverkan, värdkommun Munkedal)

Den gemensamma IT-avdelningens uppgift är att tillhandahålla IT-drift, support, förvaltning samt utveckling av Sotenäs, Munkedals och Lysekils IT-miljö. Även tillse efterlevnaden av regler, riktlinjer och styrande verksamhetsbehov.

Miljönämnden ansvarar för livsmedels- miljö- och hälsoskyddsfrågor inom de tre samverkande kommunerna. Nämnden svarar för myndighetsutövning inom ramen för gällande lagstiftning inom dessa områden samt stödja och samordna det miljöstrategiska arbetet.

Löneavdelningen uppdrag är att fullgöra och ansvara för de samverkande kommunernas uppgifter vad avser: Löneadministration, Support och utbildning i lönesystemets olika delar, Support och tillämpning av lagar, avtal och regler, Utdata och statistik, Systemförvaltning samt Pensions- och försäkringsadministration.

Ekonomi

Resultat (budgetavvikelse) mnkr	2019	2020	2021
IT-enheten	-1,1	-0,3	
Miljönämnden	0,0	-0,4	0,1
Löneenheten	0,2	0,4	0,3

Viktiga händelser

IT-avdelningen

Under 2021 har SML-IT ökat säkerhetsnivån inom IT-infrastrukturen för att minska risken för cyber-attacker. Avdelningen har även lanserat säkerhetsutbildningar till anställda i syfte att öka riskmedvetandet.

Miljönämnden

I två samverkans kommuner fattades beslut innan sommaren om att arbeta enligt Rättviksmodellen. Det har lett till att miljöenheten nu arbetar tätare ihop med näringslivsutvecklarna i de tre kommunerna för att hitta nya arbetssätt och metoder för uppföljning. Målet är att nå en ökad tillit mellan näringsliv och tillsynsmyndighet. Arbetet med att ställa om taxorna för efterhandsdebitering har påbörjats.

En ny livsmedelstaxa har antagits i alla tre kommuner att börja gälla den 1 januari 2022. Nyregistrerade verksamheter kommer därefter att betala sin livsmedelskontroll i efterhand.

Miljöenheten har haft ansvarat för trängseltillsynen under pandemiåret. Merparten av de 400 kontrollerna genomfördes under perioden maj till augusti. En handläggare anställdes med statliga medel som kommunerna tilldelats för extrakostnader för trängseltillsynen. Miljöenhetens övriga kontroll och tillsynsarbete har kunnat genomföras under pandemin med vissa förändringar, till exempel genom digitala tillsynsbesök där det har varit nödvändigt.

Löneavdelningen

Arbetet med att öka självrapporteringen direkt i lönesystemet Heroma, har fortsatt. Avdelningen påbörjade under hösten upphandlingsarbetet av ett nytt HR- och lönesystem med målsättning att systemet skall vara i drift hösten 2023.

Framtid

IT-avdelningen

IT-avdelningen kommer att fokusera på det som skapar värde för de olika verksamheterna i kommunerna. Allt som inte skapar direkt värde skall belysas för att se om det kan göras på ett annat sätt eller att någon annan kan göra det. IT-avdelningen kommer fokusera på ett gott värdeskap, vi skall i alla kommuners verksamheter ses som kollegan "Den digitala coachen". En extern genomlysning kommer att ske under början av 2022, detta för att se om IT-avdelningen har rätt uppdrag med mera.

Löneavdelningen

Avdelningen har som mål att fortsätta effektivisera och digitalisera fler arbetsprocesser. Upphandling av HR/lönesystem är en stor utmaning för organisationen både gällande resurser/tid och ekonomi. Förhoppningen är att systemet bättre ska bidra till en mer framtida kvalitativ och effektivare hantering av löneunderlag, schema och bemanning.

KOMMUNALA FÖRETAG – EKONOMI OCH VERKSAMHET

I detta avsnitt redovisas kommunens verksamhet i extern regi med fokus på bolag

Ägarstyrning

Under de senaste åren har en allt större del av den kommunala verksamheten kommit att bedrivas inom bolag, förbund, gemensamma nämnder etc. Det innebär att stora ekonomiska värden likväl som stora verksamhetsvärden bedrivs inom de "kommunala företagen" och att det fått en allt större betydelse för kommunens samlade ekonomi. Det ställer krav på att kommunen skapar ett flöde av planering, samordning och uppföljning av den samlade verksamheten.

Utgångspunkten för om kommunen ska driva verksamhet är om den är nyttig för medborgarna samt att verksamheten faller inom den kommunala kompetensen. Oavsett driftsform ska verksamheten direkt eller indirekt skapa nytta för medborgarna. Styrning av kommunens bolag sker genom ägarpolicy, bolagsordning samt ägardirektiv. I ägarpolicy fastställs att bolag och övrig verksamhet ska ses som en del av kommunens verksamhet och där kraven på styrning, insyn, kontroll och uppföljning är densamma som för verksamhet i förvaltningsform.

Kommunstyrelsen har även en uppsiktsplikt enligt kommunallagen som innebär att, årligen i beslut, pröva om kommunens aktiebolag bedrivit sin verksamhet på sätt som är förenligt med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för den kommunala befogenheten

Återrapportering har gjorts från de "kommunala företagen" under året i form av delårsrapportering samt i samband med bokslut. I övrigt har dialog skett med parterna vid ett antal tillfällen. Dialogen har skett med kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. För kommande år kommer fortsatt arbete att genomföras avseende uppdateringar av bolagsordning och ägardirektiv. Fokus kommer också att ske på att utveckla dialog och samordning inom koncernen, framförallt avseende återrapportering och miljöfrågor.

Munkedals Bostäder AB (Munkbo)

Munkedals Bostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag som ägs till 100 procent av Munkedals kommun. Bolaget äger och förvaltar bostadslägenheter och lokaler på tre orter i kommunen; Munkedal, Hedekas och Dingle. Munkbo har 535 lägenheter.

Ekonomi

Resultaträkning Belopp i mnkr	2019	2020	2021
Intäkter	38,9	39,7	40,1
Kostnader	-34,2	-34,0	-35,4
Rörelseresultat	4,7	5,7	4,7
Finansnetto	-4,6	-4,4	-3,9
Resultat efter finansnetto	0,1	1,3	0,8
Investeringar	1,6	1,9	5,1
Låneskuld	280	270	260
Soliditet (%)	5,7	6,3	6,8

Munkbo visar ett resultat efter finansiella poster på 0,8 mnkr (föregående år 1,3 mnkr). Omsättningen har ökat med 0,4 mnkr eller 1,8 procent jämfört med föregående år. Den genomsnittliga vakansgraden för året har ökat jämfört med föregående år och uppgår till 1,1 procent (0,8 procent). Årets hyresbortfall har ökat och uppgår till 0,43 mnkr (0,25 mnkr) vilket motsvarar 1,1 procent av grundhyran De senaste åren har investeringsvolymen legat på en låg nivå. Detta har gjort det möjligt för bolaget att minska låneskulden genom att amortera 10,0 mnkr per år. Detta har i sin tur lett till en liten förstärkning av soliditeten.

Viktiga händelser

Under året har en fastighet, Korskällevägen 5, förvärvat. Fastigheten lämpar sig för flerbostadshus eller centrumverksamhet. Munkbo har även deltagit i diskussionerna kring byggnation på Vadholmen.

Bolaget har genomfört fastighetsunderhåll för 4,3 mnkr (4,1 mnkr) vilket motsvarar 119 kr/m² (115 kr/m²) bostads- och lokalyta.

Framtid

Planeringen av ROT-renovering av Brudåsområdet har inletts. Allmänt gäller att satsningar behöver göras på såväl yttre som inre underhåll i stora delar av beståndet

Munkedal Vatten AB

Munkedal Vatten AB är ett anläggningsbolag som till 100 procent ägs av Munkedal kommun. Munkedal Vatten AB har till föremål för sin verksamhet att äga och förvalta den allmänna VA-anläggningen i Munkedal kommun samt att tillhandahålla tjänster som har anknytning till denna verksamhet. Till sin hjälp finns driftbolaget Västvatten AB som svarar för drift, underhåll, kompetens och utveckling av den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen. Detta för att tillgodose brukarnas behov av vattentjänster samt bidra till en långsiktig hållbar samhällsutveckling. Munkedal Vatten AB äger 11 procent av Västvatten AB.

Ekonomi

Resultaträkning Belopp i mnkr	2019	2020	2021
Intäkter	23,6	23,6	26,2
Kostnader	-21,6	-21,7	-25,9
Rörelseresultat	2,0	1,9	0,3
Finansnetto	-2,0	-1,9	-0,3
Resultat efter finansnetto	0,0	0,0	0,0
Investeringar	22,9	5,9	23,1
Låneskuld	102,2	102,2	119,2
Soliditet	1,8	1,8	1,5

Bolaget visar ett driftöverskott på 1,3 mnkr. Hela överskott hanteras som ett överuttag av avgifter och skuldförs i bolagets redovisning. Årets resultat enligt resultaträkningen blir därför ett nollresultat.

Viktiga händelser

Det har varit en noggrann bevakning av vattennivåerna i Munkedal under året då dessa har varit låga. Trots de låga vattennivåerna behövdes inget bevattningsförbud.

För att minska uppvärmningskostnaderna så har Dingle, Torreby och Hedekas reningsverk försetts med luftvärmepumpar.

Ny brunn för dricksvatten har borrats vid Dingle vattenverk. Bygglov för Dingle Vattenverk har skickats in, projekteringen är klar och arbetet går in i byggfas när bygglov är beviljat.

Munkedal Vatten AB genomför en utredning som utifrån en befolkningsprognos ska omvandlas till en VA-abonmentprognos. Denna utredning ska påvisa vilket av alternativen av lokal försörjning av dricksvatten eller en hel- eller delförsörjning från Väneren via Uddevalla som är det bästa alternativet.

Framtid

För att kunna ha en långsiktig hållbar vattenförsörjning arbetar bolaget aktivt med effektiviseringar, framtida kapacitetsbehov och kännedom om befintlig status på verk och ledningar. Merparten av verk och ledningsnät är gamla och det finns ett stort behov av underhåll och förnyelse. Med den samhällsutveckling som beräknas inom Munkedal kommun så kommer den överkapacitet som finns i verken idag att försvinna.

Rambo AB

Rambo AB ägs gemensamt av kommunerna Lysekil, Munkedal, Sotenäs och Tanum. Munkedals ägarandel uppgår till 25 procent. Rambos uppdrag är att skapa en långsiktig hållbar och miljöriktig avfallshandling åt sina ägarkommuner genom att samla in och omhänderta avfall samt att driva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Ekonomi

Resultaträkning Belopp i mnkr	2019	2020	2021
Intäkter	168,3	174,7	191,0
Kostnader	-165,4	-166,1	-181,0
Rörelseresultat	2,9	6,5	10,0
Finansnetto	-0,1	-0,2	-0,1
Resultat efter finansnetto	2,8	6,3	9,9
Investeringar	38,1	10,4	20,7
Låneskuld	34,8	30,2	25,3
Soliditet (%)	48,2	53,9	54,8

Resultatet efter finansiella poster uppgår till 10,0 mnkr (6,3 mnkr). Resultatet påverkas positivt av lägre personalkostnader inom administration, ökade besöksintäkter på anläggningar och återvinningscentraler, höga ersättningsnivåer för metall- och well samt låg kostnad för träomhändertagande.

Viktiga händelser

En ny infart till Hästeskedes ÅVC har färdigställts samt en ny plats för att samla in förpackningar ÅVS har anlagts strax utanför den nya infarten.

Mätningar har utförts av deponigasläckaget från deponierna på Tyft och Hästeskedes samt ett pilotprojekt med ett metanoxiderande filter har inletts på Hästesked. I Lysekils och Munkedals renhållningskollektiv har det insamlade matavfallet ökat med 16 respektive 75 ton som har gått till rötning och 28 ton fler förpackningar per kommun som har gått till återvinning vilket innebär att mindre avfall har gått till förbränning.

För att möta framtida behov har renhållningen i Munkedal utökats med en ny personalbyggnad. I december kom beslut om att ägarkommunerna via en extern aktör ska göra en genomlysning av bolaget gällande organisationens effektivitet, där bland annat bolagets overheadkostnader ska analyseras. Vidare ska för- och nackdelar samt risker med att bolaget bedriver en omfattande konkurrensutsatt verksamhet belysas.

Framtid

Passersystemet som är upphandlat kommer succesivt monteras och färdigställas på samtliga återvinningscentraler under 2022.

Hantering och återvinning av hård- och mjukplast har fortsatt stora utmaningar och betydande utvecklingsmöjligheter gällande utsortering och avsättning av materialet varför Rambo kommer att jobba mer målinriktat med detta i framtiden.

Rambo ser en ekonomisk risk men också en möjlighet gällande ersättnings- och kostnadsnivåer inom framför allt metall, well, trä och brännbart. För material som går till förbränning kan utsläppsrätter påverka kostnaderna avsevärt. Det ökade priset på bränsle kommer att ge ökade kostnader för transporter och även för det interna arbetet med våra arbetsmaskiner. Prisutvecklingen kommer att vara en osäkerhetsfaktor.

Vadholmen Foss 2:81 mfl AB

Vadholmen Foss 2:81 mfl AB förvärvades i december 2015. Bolaget ska förvalta och utveckla fastigheter i Munkedals kommun för bostäder och verksamheter samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget ägs till 100 procent av Munkedals kommun.

Ekonomi

Resultaträkning Belopp i mnkr	2019	2020	2021
Intäkter	0,3	0,0	0,0
Kostnader	-0,3	-0,5	-0,6
Rörelseresultat	0,0	-0,5	-0,6
Finansnetto	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansnetto	0,0	-0,5	-0,6
Investeringar	0,0	0,8	0,0
Låneskuld	0,0	0,0	0,0
Soliditet (%)	93,7	98,7	55,5

Bolaget visar ett resultat på -0,6 mnkr vilket i huvudsak beror på kostnader för iordningställande av mark.

Viktiga händelser

Detaljplanearbete för Sohlbergs-området har avslutats. En markanvisningstävling har genomförts och en vinnare har utsetts. Diskussioner om avtal, tidpunkt för byggnation etcetera pågår. Två dotterbolag har bildats – ett för varje byggrätt.

Framtid

Avsikten är att sälja de båda bolagen med tillhörande byggrätter och att byggnation för bostäder och verksamhetslokaler kan påbörjas.

Dingle Industrilokaler AB

Dingle industrilokaler AB ägs av Munkedals kommun till 51,0 procent och av New Wave Group till 49,0 procent. Bolaget har som syfte att äga, förvalta och bygga industrilokaler.

Ekonomi

Resultaträkning Belopp i mnkr	2019	2020	2021
Intäkter	4,3	4,4	4,4
Kostnader	-3,2	-3,2	-3,2
Rörelseresultat	1,1	1,2	1,2
Finansnetto	-1,1	-1,2	-1,2
Resultat efter finansnetto	0,0	0,0	0,0
Investeringar	0,0	0,0	0,0
Låneskuld	69,2	67,4	65,6
Soliditet (%)	13,6	14,7	15,1

Bolaget visar ett resultat på 0,0 mnkr. I takt med amortering av låneskulden förbättras soliditeten successivt.

Framtid

Fortsatt förvaltning av fastigheten och samverkan med New Wave Group.

KHRF Sörby- Dinglegården

Riksbyggens Kooperativa hyresrättsförening Sörby- och Dinglegården (Grönskan) omfattar två omsorgsfastigheter som ligger i Hedekas och Dingle. Hyresrättsföreningen ägs av Munkedals kommun till 20 procent.

Ekonomi

Resultaträkning Belopp i mnkr	2019	2020	2021
Intäkter	7,2	7,3	7,4
Kostnader	-6,3	-5,7	-7,3
Rörelseresultat	0,9	1,6	0,1
Finansnetto	-0,5	-0,5	-0,5
Resultat efter finansnetto	0,4	1,1	-0,4
Investeringar	0,0	0,7	0,2
Låneskuld	32,9	32,3	29,1
Soliditet (%)	15,5	17,5	18,1

Föreningen visar ett resultat på -0,4 mnkr (1,1 mnkr). Föreningens driftskostnader exklusive underhåll och reparationer har ökat med 0,4 mnkr jämfört med föregående år och det beror främst på att elkostnaderna har ökat med 246 tkr. Räntekostnaderna ligger i nivå med föregående år.

Viktiga händelser

Under året har nyinstallation av solcellsanläggning installerats på tak hus D Dinglegården till en kostnad av totalt 237 tkr och avskrivning är upplagd på 25 år.

Framtid

Fortsatt förvaltning av fastigheterna.

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän

Räddningstjänstförbundet Mitt Bohuslän är ett kommunalförbund som bildats av Munkedal, Lysekil och Uddevalla. Förbundet ska som genom myndighetsutövning, förebyggande arbete, information, utbildning och räddningsinsatser medverka till att skapa en trygg och säker miljö för människor att vistas i.

Ekonomi

Resultaträkning Belopp i mnkr	2019	2020	2021
Intäkter	95,1	79,7	89,3
Kostnader	-94,0	-78,3	-88,5
Rörelseresultat	1,1	1,4	0,8
Finansnetto	0,0	0,0	-0,1
Resultat efter finansnetto	1,1	1,4	0,7
Investeringar	3,2	4,6	5,2
Låneskuld	4,4	3,2	2,1
Soliditet (%)	26,7	32,3	36,1

Det redovisade resultatet, 0,8 mnkr, är något sämre än tidigare år men 0,7 mnkr bättre än budget. Detta härleds till lägre personalkostnader än budgeterat. Investeringarna är självfinansierade. Soliditeten har förbättrats från föregående år.

Viktiga händelser

Coronapandemin har även under 2021 påtagligt påverkat verksamheten. Restriktioner för att minimerasmittspridningen har resulterat i inställda aktiviteter och fysiska möten. Minskade intäkter kan i stort sett helt härledas till dessa restriktioner.

Vid medlemsrådet i mars ställde sig medlemskommunerna positiva till att se över förutsättningarna till ett fördjupat samarbete alternativt samgående med NÄRF. Förbundsdirektionen beslutade därför att gå vidare i frågan och tillsammans med NÄRF anlita en extern konsult för att utreda förutsättningarna.

Räddningstjänsten Orust har tecknat avtal om att ingå i RMB/NÄRF:s gemensamma räddningsledningssystem.

Avtal mellan NÄRF, RMB och Orust om gränslös räddningstjänst tecknades mellan parterna i juli för att träda kraft 1 januari 2022. Detta innebär att systemledningen förfogar över alla operativa räddningstjänstresurser och kan således använda styrkorna fritt inom ledningssystemets hela geografiska yta.

Två viktiga milstolpar för organisationen under året är att vi kunde inviga och ta i bruk Ljungskiles nya brandstation i maj samt att projekteringen av ny brandstation vid Exercisvägen i Uddevalla slutfördes och byggnationen kunde påbörjas i augusti.

Framtid

Medlemskommunerna och förbundet står inför utmaningar för att möta framtida förändringar i samhället vilka ställer krav på att bygga upp och säkerställa förmåga för krisberedskap och civilt försvar.

En stor utmaning för förbundet är kompetensförsörjning för deltidsorganisationen där det är hög personalomsättning och ett ständigt pågående rekryteringsarbete som tar kraft ur organisationen.

En strukturell förändring i personalbemanningen behöver göras i ledningscentralen. Bemanningen behöver ökas till två vakthavande befäl hela dygnet, för att säkerställa arbetsmiljö och produktion.

En ny föreskrift (MSBFS 2021:88) om hur kommunen ska utföra och planera sin tillsyn enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor som kommer att gälla från halvårsskiftet. Föreskriften pekar på ett mer fördjupat tillsynsarbete med förändring av metoder och planering inför tillsyn.

Den nya brandstationen i Uddevalla beräknas stå klar till sommaren 2023.

Deltidsbrandmännen uppmärksammades i september med en "Brandman på jobbet"-dag – Foto: Erland Pålsson

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer att välfärdsnämnden inte bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Välfärdsnämnden har inte beslutat om tillräckliga åtgärder för att nå en budget i balans under 2021 och efterlever inte kommunens regler för ekonomistyrning. Brister i styrning och ledning har konstaterats under de tre år som gått under mandatperioden. Revisionen har i sin bedömning beaktat den historiska bakgrunden av bristande budgetdisciplin och respekt för kommunfullmäktiges budget.

Vi bedömer sammantaget att styrelse, nämnder och beredningar i Munkedals kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, övriga nämnder och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt.

Vi riktar anmärkning mot välfärdsnämnden för bristande styrning och intern kontroll av ekonomi samt bristande målluppfyllelse - ekonomi.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse, nämnder och beredningar samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Vi åberopar bifogade redogörelser och rapporter.

Kjell Olseke har på grund av jäv inte deltagit i granskning av jävsnämnden.

Munkedal 2022-04-13

Claes Hedlund
Ordförande

Bertil Schewenius
Vice ordförande

Johan Nilsson

Per-Göran Ekeros

Kjell Olseke